

Naziv muzeja, adresa, broj/evi telefona i faksa, www.adresa, e-mail adresa

1. SKUPLJANJE GRAĐE	2
1.1. Kupnja	2
1.3. Darovanje	3
2. ZAŠTITA	4
2.1. Preventivna zaštita	4
2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija	6
2.4. Ostalo	8
3. DOKUMENTACIJA	8
3.3. Fototeka	10
3.5. Videoteka	10
3.6. Hemeroteka	11
3.8. Stručni arhiv	11
3.9. Ostalo	11
4. KNJIŽNICA	11
4.1. Nabava (razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja)	12
4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda	12
4.3. Zaštita knjižnične građe	12
4.4. Služba i usluge za korisnike	12
4.5. Ostalo (izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično)	12
5. STALNI POSTAV	13
5.1. Novi stalni postav	13
5.2. Izmjene stalnog postava	13
6. STRUČNI RAD	14
6.1. Stručna obrada muzejske građe	14
6.2. Identifikacija / Determinacija građe	15
6.5. Posudbe i davanje na uvid	15
6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem, bez izlaganja)	16
6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)	17
6.8. Stručno usavršavanje (tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti)	17
6.9. Stručna pomoć i konzultacije	19
6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka	19
6.11. Djelovanje u strukovnim društvima	20
6.12. Informatički poslovi muzeja (kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.)	20
6.13. Ostalo	20
7. ZNANSTVENI RAD	21
7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)	21
8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA	21
8.2. Stručni skupovi	21

9. IZLOŽBENA DJELATNOST	22
PROSTOR ZA POVREMENE IZLOŽBE	22
10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA	32
10.1. Tiskovine.....	32
11. EDUKATIVNA DJELATNOST	32
11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)	33
11.2. Predavanja.....	34
11.3. Radionice i igraonice	35
11.4. Posebni edukativni programi.....	36
11.5. Suradnički programi i rad s publikom	42
11.6. Tematske šetnje.....	43
12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)	43
12.1. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama	44
12.2. Predavanja.....	44
12.3. Promocije i prezentacije	44
12.4. Koncerti i priredbe.....	44
12.5. Djelatnost klubova i udruga.....	46
13. MARKETINŠKA DJELATNOST	46
14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA	47
15. FINACIJE	48
15.1. Izvori financiranja (u %)	48
15.2. Investicije (u EUR).....	49
16. OSTALE AKTIVNOSTI	49
16.1. Održavanje i prezentacija donacija.....	49
16.2. Ostalo	53

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Za zbirke muzeja kupljeno je 9 umjetnina:

1. Rehaf Al Batniji, *Eating sands*, 2020., digitalni print na 3 gr Hahnemuhle foto papiru, pričvršćenom na beskišelinskoj pjenastoj ploči, u samostojećem okviru (3 cm okvir, staklo debljine 2 mm), 60 x 70 cm, prva edicija od 5
2. Mihael Klanjčić, *Bez naziva (stepenica 1)*, 2025., gazište aluminijskih ljestvi, transparentni pleksiglas u boji, 4,4 x 54,2 x 9 cm,
3. Dora Ramljak, *Radial Drift*, 2025., video esej, 16:9; 1920 x 1080p; 6:33 min, edicija 1 od 1
4. Josip Rončević, *Pokretne stepenice (uzlazno) / Pokretne stepenice (silazno)*, 2025., akrilik / platno, 2 x (105 x 95,7 cm)
5. Ivan Posavec, *Srp i čekić I*, 1984., crno-bijela fotografija / platno, 150 x 150 cm, edicija 1/1
6. Ivan Posavec, *Srp i čekić II*, 1984., crno-bijela fotografija / platno, 150 x 150 cm, edicija 1/1

7. Vlasta Delimar, *Šetnja kao Lady Godiva*, 2001., fotografija / impregnirano plastificirano platno, 300 x 500 cm, edicija: 0
8. Marko Tadić, *Pokretni elementi*, 2016., multimedijaska instalacija; drvena konstrukcija, animirani film, 6' 40"
9. David Maljković, *Bez naziva (kalup koncept automobila Peugeot Moovie)*, 2014., stakloplastika, 75 x 250 x 155 cm

1.3. Darovanje

Muzeju su tijekom 2025. godine darovane 54 umjetnine:

1. Razni autori, Grafička mapa: *List je čovjek koji hoda zrakom - Hommage Luku Paljetku*, linorez / papir, bakropis, akvatinta, drvorez, suha igla, akvarel, tuš, digitalni print, 34 x (39,1 x 26,7 cm)
2. Lala Raščić, *Making of Gorgo*, 2019.-2022., HD video; t=10 min, Edicija: 1 od 3+1 A.P.
3. Lala Raščić, *Skice oklopa (Gorgo)*, 2019., olovka / papir, 21 x 29 cm
4. Željko Korošec, *Šestorica zelenih*, 1988., ulje / staklo, 35 x 46 cm
5. Željko Korošec, *Ona je za sve nas ovdje*, 1987., ulje / papir, 65 x 50 cm
6. Željko Korošec, *Jelac*, 2015., ulje / lesonit, 38 x 50 cm
7. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Doktor“, flomaster i tuš na kartonu, 38 x 24,5 cm, 2000.-2010.
8. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Bol“, flomaster i tuš na kartonu, 34 x 20 cm, 2000.-2010.
9. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Hir“, flomaster i tuš na kartonu, 39 x 25 cm, 2000.-2010.
10. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Ptičja perspektiva“, flomaster i tuš na kartonu, 25 x 38,5 cm, 2000.-2010.
11. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Sam“, flomaster i tuš na kartonu, 24 x 38 cm, 2000.-2010.
12. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Svijest“, flomaster i tuš na kartonu, 34 x 20,5 cm, 2000.-2010.
13. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Isus“, flomaster i tuš na kartonu, 35,5 x 20 cm, 2000.-2010.
14. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Zbogom“, flomaster i tuš na kartonu, 38,5 x 25 cm, 2000.-2010.
15. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Između buđenja i sna“, flomaster i tuš na papiru, 48,5 x 25,5 cm, 2000.-2010.
16. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Izvan sebe“, miješana tehnika na papiru, 40 x 30 cm, 2000.-2010.
17. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Elementi“, miješana tehnika na papiru, 42 x 30 cm, 2000.-2010.
18. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Smijem se“, miješana tehnika na papiru, 28 x 34 cm, 2000.-2010.
19. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Tko sam ja?“, tuš na papiru, 30 x 42 cm, 2000.-2010.
20. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Kao ribe u vodi“, kemijska olovka i tuš na papiru, 38,5 x 28 cm, 2000.-2010.
21. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Marionete“, kemijska olovka i tuš na papiru, 37 x 24 cm, 2000.-2010.
22. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Lica“, miješana tehnika na papiru, 42 x 30 cm, 2000.-2010.
23. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Grad“, tuš i drvene bojice na papiru, 20 x 20 cm, 2000.-2010.
24. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Kaos“, miješana tehnika na papiru, 30 x 42 cm, 2000.-2010.
25. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Ja Klaudije“, miješana tehnika na papiru, 42 x 30 cm, 2000.-2010.
26. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Horoskopi— 15.VIII tjedan unazad“, miješana tehnika na papiru, 45 x 33 cm, 2000.-2010.

27. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Žena“, miješana tehnika na papiru, 50 x 35 cm, 2000.- 2010.
28. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Vrag“, pastel i kemijska olovka na papiru, 36 x 24 cm, 2000.- 2010.
29. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Tri mudraca“, olovka i drvene bojice na papiru, 35 x 50,5 cm, 2000.- 2010.
30. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Triptih“, miješana tehnika na papiru, 22,5 x 50 cm, 2000.- 2010.
31. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Van tijela“, miješana tehnika na papiru, 26 x 50 cm, 2000.- 2010.
32. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Polusvijest“, miješana tehnika na papiru, 56,5 x 23 cm, 2000.- 2010.
33. Dimitrije Bašičević, *Mehanika mišljenja*, 1977., knjiga umjetnika / papir, tempera, 23,3 x 17,5 cm
34. Dimitrije Bašičević, *Dictionare - Tekon*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 20,5 x 17,7 cm
35. Dimitrije Bašičević, *Mechanik des funk. Denken 2457*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 18,2 x 11,9 cm
36. Dimitrije Bašičević, *De memoria 2457*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 22 x 22 cm
37. Dimitrije Bašičević, *4 tekton - teorija konvencija*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 23 x 17 cm
38. Dimitrije Bašičević, *s. m. s. f. (system of memory - symbolic function)*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 25 x 20 cm
39. Dimitrije Bašičević, *Manifest o impresionizmu*, 1978., sitotisk / papir
40. Dimitrije Bašičević, *Manifest manifestah*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
41. Dimitrije Bašičević, *Manifest o psihičkom životu Picassa...*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
42. Dimitrije Bašičević, *Manifest o psihičkom životu Picassa...*, 1978., sitotisk / papir, 84 x 52 cm
43. Dimitrije Bašičević, *Manifest manifestah*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
44. Dimitrije Bašičević, *Manifest manifestah*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
45. Dimitrije Bašičević, *Homo naivus*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
46. Dimitrije Bašičević, *Manifesti ATD*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
47. Ilija Bosilj, *Vila Ravijola*, 1962., akvarel / papir, kaširano / daska, 82 x 63 cm
48. Ilija Bosilj, *L'Apocalypse d'or*, 1970., serigrafija / papir, 8 x (65 x 49 cm)
49. Ilija Bosilj, *The Golden Iliad*, 1970., serigrafija / papir, 8 x (68 x 52 cm)
50. Ilija Bosilj, *Pijetao*, oko 1970., tapiserija, 8 x (68 x 52 cm)
51. Luko Paljetak; Taras Ševčenko; razni autori, Grafička mapa: *Ukrajinska rapsodija*, 2022., bakropis / papir, akvarel, akvatinta, suha igla, linorez, Hayter, 53,5 x 39 cm
52. Luko Paljetak; Miran Šabić, Pjesničko - grafička mapa: *Haiku iz bolnice*, 2023., bakropis / papir, akvatinta, 22 x 16 cm
53. Tin Samaržija; Luko Paljetak, *Sarabanda za Anamariju*, 2023., tuš / papir, bakropis / papir, 20 x 14 cm / 26 x 19 cm
54. Miran Šabić, *Geneza*, 2013., drvorez / dudov papir, 10 x (191 x 145 cm)

2. ZAŠTITA

Odjel zaštite i restauracije

Mirta Pavić, viša konzervatorica-restauratorica, voditeljica odjela

Leda Grabičanin, konzervatorica-restauratorica

Tomica Paradi, konzervator- restaurator

2.1. Preventivna zaštita

Odjel zaštite i restauracije MSU je u 2025. godini sudjelovao je u muzejskim programima provodeći preventivnu zaštitu fundusa i konzervatorsko-restauratorske zahvate prema prioritetima u dogovoru s voditeljima zbirki. U svrhu preventivne zaštite u depou i prilikom transporta građa je zaštićena inertnim materijalima, folijama i beskiselnim papirima i kutijama (papirna, fotografska i osjetljiva građa). U skladu s potrebama izlaganja 38

djela je aplicirano na beskišelinne poledine konzervatorskim reverzibilnim materijalima kao priprema za opremanje u ukrasne okvire s distancerima i muzejskim staklom s UV zaštitom.

U sklopu programa preventivne zaštite Odjel je u 2025. nastavio s pregledom slika u depou 4. Izrada izložbenih kopija provedena je prema planu i prioritetima, kao i opremanje djela za potrebe izlaganja. Odjel kontinuirano prati stanje posuđenih djela vodeći zapisnike o stanju pri odlasku i dolasku građe u muzej, bilo da je riječ o fundusu MSU ili posuđenim umjetninama od drugih vlasnika.

Popis stručnih suradnika: Studio M, Studio B nula, Alan Vlahov, Jovan Kliska, Helena Bosnić, Tea Borovina, dr. sc. Ivančica Bogdanović (Institut Ruđer Bošković), dr. sc. Matea Krmpotić (Institut Ruđer Bošković), dr. sc. Dubravka Jembrih-Simbuerger (Institut Ruđer Bošković).

2.1.1. Izrada izložbenih kopija

Digitalizacija i obrada kolaža u svrhu izrade izložbenih kopija rada Željka Jermana *Moja godina 1.1.1977.-31.12.1977.* iz 1977., (papir, crno-bijela fotografija, flomaster), 29,7 x 21 cm, inv. br. MSU 1945 (1 -365), realizirane su u suradnji sa Studijem B Nula.

Izrađena je izložbena kopija; digitalizacija i digitalni ispis rada Mladena Stilinovića *Snimljeno mjesto snimanja iz 1977.*, (papir, polaroid, olovka, tekst pisaćim strojem), 35,3 x 100,4 cm, inv. br. MSU 1922 (1-9).

Izrada izložbene kopije: Josip Seissel: *Oblaci*, 1982. - 1984., tuš / papir, inv. br.: ds 612.

2.1.2 Preventivna zaštita u čuvaonicama

U depou je do kraja 2025. godine pregledano, očišćeno od površinske prašine i složeno na mreže 306 slika. Zbog pojave plijesni, 23 slike i crteža te 11 skulptura iz fundusa podvrgnuto je gama zračenju u Institutu Ruđer Bošković.

2.1.3 Pregled i praćenje stanja umjetnina

Posudbe

Odjel kontinuirano provodi pregled umjetničkih djela, izradu zapisnika o stanju, manje konzervatorske zahvate, praćenje izložbi u organizaciji MSU-a i pregled stanja po dolasku u MSU-u, kao i pri odlasku na izložbe u instituciju kojoj MSU posuđuje građu:

"Animafest Zagreb – 50 Years of the World Festival of Animated Film", China Cartoon and Animation Museum u Hangzhou, Kina 29.05.2025. – 31.08.2025. - priprema 10 radova za uokviravanje, fiksiranje celova, izrada zapisnika o stanju;

„Multiple Realities“, Vancouver Art Gallery, Vancouver, Kanada, 02.11.2024. – 23.03.2025. – izrada zapisnika o stanju (4);

„The Fine Artist Farkas Molnar“, Janus Pannonius Museum, 24.04.2025. – 21.09.2025. – izrada zapisnika o stanju (14);

„Invitation: Museum of Contemporary Art, Zagreb“, Museum of Modern Art, New York, ožujak 2025. – 2028. – izrada zapisnika o stanju (8);

„Picelj i prijatelji“, MSU, 19.9.2024. – 2.2.2025. - izrada zapisnika o stanju (130);

„Vladimir Udatny – retrospektiva“, Muzej Grada Rijeke, 21.03.2025. – 31.05.2025. – izrada zapisnika o stanju (1);

Ured predsjednika, dugoročna posudba 2025. -2030. – izrada zapisnika o stanju (11);

Retrospektivna izložba Josipa Vanište, Umjetnička galerija Dubrovnik, 21.03.2025. – 11.05.2025. – izrada zapisnika o stanju (22);

„Oton Gliha“, Lauba, Zagreb - izrada zapisnika o stanju (1);

„Realities: Realism movements in Europe in the 1920s and 1930s“, Kunstsammlungen Chemnitz, Museum Gunzenhauser, Njemačka, 27.04.2025. – 10.08. 2025. – izrada zapisnika o stanju (2);

„Miro Vuco“, Galerija Klovićevi dvori, 06.05.2025. – 29.06.2025. – izrada zapisnika o stanju (1);

„Edita Schubert: Profusion“, Muzeum Susch, Švicarska, 13.12.2005. – 17.5.2026.- manji konzervatorsko- retsauratorski zahvati, izrada zapisnika o stanju (5).

Popis opremljenih djela

Djela su za potrebe izlaganja opremljena stavljanjem u muzejske okvire s distancerima i aplicirana na beskiselinske poledine konzervatorskim reverzibilnim materijalima.

Uokvirena su sljedeća djela za potrebe izlaganja:

1. Stjepan Lahovski Dual, 1930.
2. Izložba Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom*
 - 2 crteža dimenzija 130 x 190
 - 1 crtež dimenzija 65 x 90 cm
3. Izložba "Animafest Zagreb – 50 Years of the World Festival of Animated Film", Hangzhou, Kina:
 - Dragutin Vunak, *Krava na granici*, 1963., akrilik, folija, karton, 16 x 33,5 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Zlatko Bourek, *Mačka*, 1971., akrilik, folija, 31,5 x 42 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Dušan Vukotić, *Piccolo*, 1959., akrilik, folija, karton, 13,5 x 22,5 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Nikola Kostelac, *Na livadi*, 1957., akrilik, folija, karton, 11,5 x 20,5 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Dušan Vukotić, *Surogat*, 1961., akrilik, folija, 26 x 31 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Grupa autora, *Profesor Balthazar (krojač Silvestar)*, akrilik, folija, karton, 26 x 32 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Grupa autora, *Profesor Balthazar u krevetu na kotačima s noćnim ormarićem*, akrilik, folija, karton, 24 x 33,5 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Vladimir Jutriša, Zlatko Bourek, *Profesor Balthazar, Stonožica Bosica*, akrilik, folija, karton, 17 x 24 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Zlatko Grgić, Pavao Štalter, Vladimir Jutriša, *Profesor Balthazar, Ptica*, akrilik, folija, karton, 17 x 24 cm, Hrvatski državni arhiv,
 - Zlatko Grgić, *Profesor Balthazar, Zrak*, 1978., akrilik, folija, karton, 17 x 24 cm, Hrvatski državni arhiv,
4. Izložba Siniše Ilića *Zrak uoči susreta*:
 - 12 kolaža dimenzija 37,5 x 26,5, cm,
5. Izložba *Mreža Motovunskih susreta*:
 - Tomislav Gotovac, *Wrigleys žvakaća guma*, 1978., kombinirana tehnika na papiru, 49 x 69 cm, inv. br. G 262,
 - Franc Berčić-Berko, *Drugi plan*, iz mape grafika "Motovunski susreti", 1978., sitotisk / papir, 68,8 x 48,9 cm, inv. br. MSU 1971,
 - Ivan Kožarić, *Crtež*, 1978., serigrafija, 49 x 69 cm, inv. br. G 266,
 - David Leveret, *Sjene mjesta vidljive izvan unutarnjeg prostora*, 1978., grafika, 49 x 69 cm, inv. br. G 267,
 - Luigi Viola, *For your delight*, iz mape grafika "Motovunski susreti", 1978., sitotisk / papir, 68,8 x 48,9 cm, inv. br. MSU 1986,
 - Duba Sambolec, *Grafika 78*, 1979., serigrafija, 49 x 69 cm, inv. br. G 269,
 - Ladislav Galeta, *Otisak strelice u sitotisku*, 1978., serigrafija, 69 x 49 cm, inv. br. G 271,
 - Mladen Stilinović, *Iz početnice "Naš put"*, 1978., serigrafija, 49 x 69 cm, inv. br. G 272,
 - Goran Trbuljak, *Zapisi jednog umjetnika*, 1978., grafika, 49 x 69 cm, inv. br. G 275,
 - Marina Abramović, *Deformacija viđenja II*, fotografija, tekst, inv. br. 1921 (1-3),
 - Hartmut Bohm, *Transformacije papira*, 1979., kombinirana tehnika, papir, 73 x 51 cm, inv. br. G 305/1-7,
 - Breda Beban, *Tristan i Izolda*, 1983., pastel na papiru, 71 x 100 cm, inv. br. G 364,
 - Alieta Monas, *Bez naslova*, 1974., kombinirana tehnika, papir; akril; novinski isječki, 34,6 x 49 cm, inv. br. G 3.

Radovi Ilije Bosilja, Željka Korošeca i Krešimira Hlupa preventivno su zaštićeni i pospremljeni u čuvaonice (u suradnji s kustosicom Danielom Bilopavlović Bedenik).

Arhivska građa Atelijera Kožarić (inv. br. MSU AK 3188) koja se sastoji od 454 podbrojeva zaštićena je beskiselinskim ovicima i smještena u 10 arhivskih kutija (u suradnji s kustosicom Radmilom Ivom Janković, vanjska suradnica: Gabriela Hernaut)

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

Odjel zaštite i restauracije MSU sudjeluje u programu MSU kroz preventivnu i aktivnu zaštitu te konzervatorsko-restauratorske zahvate. Za potrebe izložbi realiziranih u 2025. konzervatorsko-restauratorski zahvati provedeni su na sljedećim djelima iz fundusa MSU: A. Srnec (MSU 1248 i 1144), Lj. Šibenik (MSU 4348), J. Vaništa (MSU 3128, 2190, 1019 i 1018), D. Martinis (MSU 2970), M. Trepše (MSU 1099), F. Molnar (MSU 7287 i 7277), M. Stilinović (MSU 2803, 2814), E. Schubert (MSU 2187 1-7, 1940, 3933, 3932), E. Nałęcz (MSU 1521), D. B. Mangelos (MSU 2728), Udatny (MSU 2022), O. Herman (MSU 1253), V. Bakić (MSU 1783), Z. Slevce (MSU 478), M. Detoni (MSU 320), T. Yoshida (MSU 489), H. Nałęcz (MSU 1521), V. Gecan (MSU 1075), B. Ružić (MSU 14), M. Jevšovar (MSU 772), Dadamaino (MSU 2942), A. Jakić (MSU 1679). Kompleksni zahvati izvedeni na djelima J. Knifera (MSU 1920), D. Antolović (8033), I. Kožarića (MSU 1449), G. Stupice (MSU 942), V. Gecana (MSU 1075), M. Vuće (MSU 1668 (1-3/3), I. Gattina (MSU 1218), I. Picelja (MSU 3953), uključujući dva djela u privatnom vlasništvu, i B. Dimitrijevića (MSU 6726).

Zahvati su provedeni i na odabranim djelima iz Atelijera Kožarić (AK 3634, 218, 25, 5510-1 i 252) i Zbirke Benko Horvat (BH 1, 20, i 607) te na djelu B. Demura iz ciklusa *Spirale čitanja* u vlasništvu Hrvatskog muzeja arhitekture.

Za potrebe izložbe Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom* Odjel je sudjelovao s konzervatorskim radovima na fiksiranju krhke glinene građe u izložbenom prostoru. Odjel je nadzirao i dokumentirao demontažu skulpture *Trudna memorija* Sanje Iveković na platou MSU. Novonastali grafiti očišćeni su s murala *Open My Eyes That I May See* umjetnice Marine Mesar OKO na zapadnom pročelju muzeja i na radu Igora Grubića u garaži MSU.

U konzerviranju-restauriranju djela na papiru Ivana Picelja (inv. br. 6347 (1-3) i Ivana Kožarića (inv. br. 2097, 1922, 3788 (1-2), 3856 (1-2) sudjelovala je vanjska suradnica Tea Borovina. U 2025. godini konzervirano-restaurirano je 56 djela.

U svrhu istraživanja karakteristika materijala, provedene su analize u suradnji s tvrtkom Archeolab i s Prirodoslovnim laboratorijem Hrvatskog restauratorskog zavoda. Nastavljena je suradnja s Institutom Ruđer Bošković na istraživanju i analizama materijala.

Konzervacija djela iz zbirke Atelijer Kožarić

Voditeljica zbirke: Radmila Iva Janković

Konzervirani su sljedeći radovi:

1. *Portret Mladena*, 1974., gips; 30 x 25 x 17,5 cm, inv. br. MSU AK 3346
- izrada metalnog postolja zbog stabilizacije skulpture (vanjski suradnik: konzervator-restaurator Alan Vlahov)
2. *Oblik prostora (Sjećanje na poplavu)*, 1964., mesing; 20 x 14 x 13 cm; MSU AK 3634
- čišćenje i poliranje površine (Odjel zaštite građe, MSU)
3. *Sfera*, 1960-ih, boja / fiberglas, 13,5 cm, Ø29 cm; br. MSU AK 493
- suho čišćenje i lokalna nadoknada slikanog sloja (Odjel zaštite građe, MSU)
4. *Oblaci*, 1971., keramika, 21,5 x 14,5 x 9 cm, MSU AK 3251
- čišćenje (Odjel zaštite građe, MSU)
5. *Oblaci*, 1960-ih, gvaš na papiru, 59 x 42 cm, MSU AK 5510-1 (Odjel zaštite građe, MSU)
- suho čišćenje i uklanjanje naljepnica s lica i poleđine kontroliranim vlaženjem (Odjel zaštite građe, MSU)
6. *škrinja*, 1. pol. 20. st., drvo, 84 x 95 x 59 cm, inv. br. MSU AK 3013
- suho čišćenje i lokalna konsolidacija (Odjel zaštite građe, MSU)
7. *stalak za cvijeće*, 1. pol. 20. st., drvo, v=62 cm, inv. br. MSU AK 99
- čišćenje (suho i mokro) od nataložene površinske nečistoće, konsolidacija odignutih slojeva nosioca i zapunjavanje mehaničkih oštećenja akrilnim kitom te estetska rekonstrukcija završnog sloja (Odjel zaštite građe, MSU)

Restauracija djela iz zbirke Atelijer Kožarić

voditeljica zbirke: Radmila Iva Janković

1. *Lokrumaska nimfa*, 1973., terakota, v. 25 cm, inv. br. MSU AK 32

- čišćenje, lijepljenje, rekonstrukcija i tonsko usklađivanje (vanjski suradnik: konzervator-restaurator Alan Vlahov)

2.2.1 Analize materijala – bilateralna suradnja

Analiza sastava tinte i boje na plakatima Borisa Bućana rađena je u suradnji s Institutom za prirodne znanosti i tehnologiju u umjetnosti, Akademijom likovnih umjetnosti u Beču i Institutom Ruđer Bošković u Zagrebu u svrhu razumijevanja sastava tinte i njezine stabilnosti u uvjetima okoline, zbog razvoja učinkovitih strategija očuvanja i ublažavanje degradacije tinte u sklopu projekta bilateralne suradnje između Hrvatske i Austrije. Analize Ramanovom spektroskopijom, rendgenskom fluorescencijom (XRF) i infracrvenom spektroskopijom provedene su u Beču (2. – 4. 6. 2025.) na sljedećim djelima Borisa Bućana:

1. *Marija Braut i Petar Dabac*, 1969., plakat, papir / sitotisak, 47,5 x 69 cm, inv. br. 7137
2. *Velesajamski turnir i trke*, 1976., plakat, papir / sitotisak, 98 x 64 cm, inv. br. 7134
3. *Pravednici (Albert Camus)*, '70-te 20. st., plakat, papir / sitotisak, 168 x 98.5 cm, inv. br. 7118 (1-2)
4. *Večeras improviziramo (Pirandello)*, 1972., plakat, papir / sitotisak, 134 x 97 cm, inv. br. 4463 (1-2)
5. *Baltazar osvajač (A.Hieng)*, 1971., plakat, papir / sitotisak, 138 x 97 cm, inv. br. 4448 (1-2)
6. *Internationale malerwochen Graz - Galerija SC (br.2)*, 1971., plakat, papir / sitotisak, 69 x 97 cm, inv. br. 7097

2.2.2 Povremene izložbe

Picelj i prijatelji, 19.9.2024. – 2.2.2025. – konzerviranje-restauriranje dva posuđena djela

Andreja Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom*, 15.5. – 12.10.2025. – fiksiranje figurica na drvene podloge, čišćenje, izrada zapisnika o stanju

2.4. Ostalo

Nagrade

Projekt *Izbliza / Od blizu/ Up Close* – Očuvanje, zaštita i konzerviranje-restauriranje modernih i suvremenih umjetničkih djela ostvaren suradnjom Mirte Pavić (MSU, Zagreb), Tamare Trček Pečak (UL ALUO, Ljubljana) i Nade Madžarac (MG+MSUM, Ljubljana) dobitnik je dvije nagrade za prethodnu godinu - nagradu Hrvatskog muzejskog društva (HMD) za projekt međunarodne suradnje i godišnju nagradu ICOM-a Slovenija.

3. DOKUMENTACIJA

Dokumentacijski i informacijski odjel

Jasna Jakšić, viša kustosica, voditeljica odjela

Petra Cegur, kustosica

Sanela Tepić, informatičarka

Ivna Jelčić, arhivska tehničarka

Dokumentacijski i informacijski odjel stvara i prikuplja dokumentaciju o muzejskim programima i događanjima te digitalizira postojeću muzejsku dokumentaciju. U sklopu redovnog programa organizirano je snimanje muzejskih programa, prikupljeni su članci o muzejskim programima i aktivnostima (576), digitalizirano je 95 muzejskih kataloga i 20 mapa iz Arhiva izložbi Muzeja suvremene umjetnosti.

3.1. Inventarna knjiga

Sva otkupljena i darovana djela su obrađena i upisana u inventarnu knjigu:

1. Rehaf Al Batniji, *Eating sands*, 2020., digitalni print na 3 gr Hahnemuhle foto papiru, pričvršćenom na beskelinskoj pjenastoj ploči, u samostojećem okviru (3 cm okvir, staklo debljine 2 mm), 60 x 70 cm, prva edicija od 5

2. Mihael Klanjčić, *Bez naziva (stepenica 1)*, 2025., gazište aluminijskih ljestvi, transparentni pleksiglas u boji, 4,4 x 54,2 x 9 cm
3. Dora Ramljak, *Radial Drift*, 2025., video esej, 16:9; 1920 x 1080p; 6:33 min, edicija 1 od 1
4. Josip Rončević, *Pokretne stepenice (uzlazno) / Pokretne stepenice (silazno)*, 2025., akrilik / platno, 2 x (105 x 95,7 cm)
5. Ivan Posavec, *Srp i čekić I*, 1984., crno-bijela fotografija / platno, 150 x 150 cm, edicija 1/1
6. Ivan Posavec, *Srp i čekić II*, 1984., crno-bijela fotografija / platno, 150 x 150 cm, edicija 1/1
7. Vlasta Delimar, *Šetnja kao Lady Godiva*, 2001., fotografija / impregnirano plastificirano platno, 300 x 500 cm, edicija: 0
8. Marko Tadić, *Pokretni elementi*, 2016., multimedijaska instalacija; drvena konstrukcija, animirani film, 6' 40"
9. David Maljković, *Bez naziva (kalup koncept automobila Peugeot Moovie)*, 2014., stakloplastika, 75 x 250 x 155 cm
10. Razni autori, Grafička mapa: *List je čovjek koji hoda zrakom - Hommage Luku Paljetku*, linorez / papir, bakropis, akvatinta, drvorez, suha igla, akvarel, tuš, digitalni print, 34 x (39,1 x 26,7 cm)
11. Lala Raščić, *Making of Gorgo*, 2019.-2022., HD video; t=10 min, edicija: 1 od 3+1 A.P.
12. Lala Raščić, *Skice oklopa (Gorgo)*, 2019., olovka / papir, 21 x 29 cm
13. Željko Korošec, *Šestorica zelenih*, 1988., ulje / staklo, 35 x 46 cm
14. Željko Korošec, *Ona je za sve nas ovdje*, 1987., ulje / papir, 65 x 50 cm
15. Željko Korošec, *Jelac*, 2015., ulje / lesomit, 38 x 50 cm
16. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Doktor“, flomaster i tuš na kartonu, 38 x 24,5 cm, 2000.-2010.
17. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Bol“, flomaster i tuš na kartonu, 34 x 20 cm, 2000.-2010.
18. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Hir“, flomaster i tuš na kartonu, 39 x 25 cm, 2000.-2010.
19. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Ptičja perspektiva“, flomaster i tuš na kartonu, 25 x 38,5 cm, 2000.-2010.
20. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Sam“, flomaster i tuš na kartonu, 24 x 38 cm, 2000.-2010.
21. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Svijest“, flomaster i tuš na kartonu, 34 x 20,5 cm, 2000.-2010.
22. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Isus“, flomaster i tuš na kartonu, 35,5 x 20 cm, 2000.-2010.
23. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Zbogom“, flomaster i tuš na kartonu, 38,5 x 25 cm, 2000.-2010.
24. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Između buđenja i sna“, flomaster i tuš na papiru, 48,5 x 25,5 cm, 2000.-2010.
25. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Izvan sebe“, miješana tehnika na papiru, 40 x 30 cm, 2000.-2010.
26. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Elementi“, miješana tehnika na papiru, 42 x 30 cm, 2000.-2010.
27. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Smijem se“, miješana tehnika na papiru, 28 x 34 cm, 2000.-2010.
28. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Tko sam ja?“, tuš na papiru, 30 x 42 cm, 2000.-2010.
29. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Kao ribe u vodi“, kemijska olovka i tuš na papiru, 38,5 x 28 cm, 2000.-2010.
30. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Marionete“, kemijska olovka i tuš na papiru, 37 x 24 cm, 2000.-2010.
31. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Lica“, miješana tehnika na papiru, 42 x 30 cm, 2000.-2010.
32. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Grad“, tuš i drvene bojice na papiru, 20 x 20 cm, 2000.-2010.
33. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Kaos“, miješana tehnika na papiru, 30 x 42 cm, 2000.-2010.
34. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Ja Klaudije“, miješana tehnika na papiru, 42 x 30 cm, 2000.-2010.
35. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Horoskopi— 15.VIII tjedan unazad“, miješana tehnika na papiru, 45 x 33 cm, 2000. - 2010.

36. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Žena“, miješana tehnika na papiru, 50 x 35 cm, 2000.-2010.
37. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Vrag“, pastel i kemijska olovka na papiru, 36 x 24 cm, 2000.-2010.
38. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Tri mudraca“, olovka i drvene bojice na papiru, 35 x 50,5 cm, 2000.-2010.
39. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Tryptih“, miješana tehnika na papiru, 22,5 x 50 cm, 2000.-2010.
40. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Van tijela“, miješana tehnika na papiru, 26 x 50 cm, 2000.-2010.
41. Krešimir Hlup, Iz ciklusa *Protok polusvijesti* — „Polusvijest“, miješana tehnika na papiru, 56,5 x 23 cm, 2000.-2010.
42. Dimitrije Bašičević, *Mehanika mišljenja*, 1977., knjiga umjetnika / papir, tempera, 23,3 x 17,5 cm
43. Dimitrije Bašičević, *Dictionare - Tekon*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 20,5 x 17,7 cm
44. Dimitrije Bašičević, *Mechanik des funk. Denken 2457*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 18,2 x 11,9 cm
45. Dimitrije Bašičević, *De memoria 2457*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 22 x 22 cm
46. Dimitrije Bašičević, *4 tekon - teorija konvencija*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 23 x 17 cm
47. Dimitrije Bašičević, *s. m. s. f. (system of memory - symbolic function)*, 1978., knjiga umjetnika / papir, tempera, 25 x 20 cm
48. Dimitrije Bašičević, *Manifest o impresionizmu*, 1978., sitotisk / papir
49. Dimitrije Bašičević, *Manifest manifestah*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
50. Dimitrije Bašičević, *Manifest o psihičkom životu Picassa...*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
51. Dimitrije Bašičević, *Manifest o psihičkom životu Picassa...*, 1978., sitotisk / papir, 84 x 52 cm
52. Dimitrije Bašičević, *Manifest manifestah*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
53. Dimitrije Bašičević, *Manifest manifestah*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
54. Dimitrije Bašičević, *Homo naivus*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
55. Dimitrije Bašičević, *Manifesti ATD*, 1978., sitotisk / papir, 100 x 71 cm
56. Ilija Bosilj, *Vila Ravijola*, 1962., akvarel / papir, kaširano / daska, 82 x 63 cm
57. Ilija Bosilj, *L'Apocalypse d'or*, 1970., serigrafija / papir, 8 x (65 x 49 cm)
58. Ilija Bosilj, *The Golden Iliad*, 1970., serigrafija / papir, 8 x (68 x 52 cm)
59. Ilija Bosilj, *Pijetao*, oko 1970., tapiserija, 8 x (68 x 52 cm)
60. Luko Paljetak; Taras Ševčenko; razni autori, Grafička mapa: *Ukrajinska rapsodija*, 2022., bakropis / papir, akvarel, akvatinta, suha igla, linorez, Hayter, 53,5 x 39 cm
61. Luko Paljetak; Miran Šabić, Pjesničko - grafička mapa: *Haiku iz bolnice*, 2023., bakropis / papir, akvatinta, 22 x 16 cm
62. Tin Samaržija; Luko Paljetak, *Sarabanda za Anamariju*, 2023., tuš / papir, bakropis / papir, 20 x 14 cm / 26 x 19 cm
63. Miran Šabić, *Geneza*, 2013., drvorez / dudov papir, 10 x (191 x 145 cm)

3.3. Fototeka

Tijekom godine snimljeno je 1111 fotografija uz 18 izložbi i 17 ostalih muzejskih programa i događanja.

3.5. Videoteka

Audio-vizualni odjel

Ivana Kancir, muzejska savjetnica, voditeljica odjela

Audiovizualno dokumentiranje (snimanje i montaža) predstavlja jednu od temeljnih djelatnosti muzeja, a u skladu s time Audio-vizualni odjel producira video dokumentaciju s godišnjom muzejskom izložbenom produkcijom u formi kraćih dokumentarnih videa. Cilj je imati sustavnu i cjelovitu arhivu autorskih videa MSU djelatnosti koja se pak realizira u skladu s mogućnostima dodijeljenih sredstava.

U skladu s programom i sredstvima za 2025. snimljena je i producirana AV dokumentacija za projekte u formi gotovih videa za sljedeće izložbene projekte:

- prostor za povremene izložbe:

Jan St. Werner: *Vibracepcija - istrage valnog prostora*,
Andreja Kulunčić: *Činiti svijet boljim mjestom*,
XV. Trijenale hrvatskoga kiparstva, postav, dodjela nagrada,

- prostor Black Boxa:

Kinematografije otpora - Driant Zeneli: *And Then I Found Some Meteorites in My Room / Zatim sam pronašao meteorite u svojoj sobi*,
Rosa Barba: *Meaning Distances*,
Mreža motovunskih susreta,
Mogućnosti za '25 - Leonardo Losciale: *Sisto Re*,
GEFF 63 – 69: Od antifilma do crnog vala,

- ciklus Okidači:

Sunce je spaljeno / Arhiv cetinjskih bijenala,
Umjetnost otpora (The Arts of Resistance – TaoR),
Nina Kurtela: *Jagoda: Prostori nevidljivog*,
Atelijer Kožarić – Laboratorij za oživljavanje/ Igor Ruf: *Zmije i šunke*,

- južni plato

Timo Herbst: *Autogestion – Common Places MSU*,

- Zbirka Richter

SintArt 18: *Hana Miletić i Graham Kelly uz CIMO - U dijalogu s Nadom Kareš Richter i Vjenceslavom Richterom*.

Realizirana je i dokumentacija i za sljedeće programe:

- Maj 75 – međunarodna konferencija povodom pedesete obljetnice prve izložbe akcije Grupe šestorice autora,
- dokumentacija performansa multimedijalne umjetnice Katalin Ladik *Strano tijelo*, Gorgona,
- performans Nikoline Komljenović *Objekt u subjekt prelazi #kralježnica*, Gorgona,
- dodjela nagrada za mlade umjetnice i umjetnike Ivan Kožarić 2025,
- promocija izdanja – Marijan Susovski: *Složenost zbivanja*,
- Jelena Janković: *8. kat*, Zbirka Richter,
- Jan St. Werner: *Vibracepcija - istrage valnog prostora*,
- Obljetnička tematska šetnja – Grupa šestorice autora.

Navedeni video radovi koncipiraju se snimanjem postava / radova te izjavom autora / kustosa. Realizacija navedenog radi se u suradnji s vanjskim suradnicima. Program audiovizualnog dokumentiranja obuhvaća snimanja izložbeno-galerijskog programa, produkciju gotovih videa izložbi, njihovu pohranu i obradu. Provodi se svake godine u kontinuitetu, a lokacijom je vezan za MSU Zagreb. Navedeni su dokumentarni video radovi stručno obrađeni i zavedeni u bazu S++.

3.6. Hemeroteka

Prikupljeno je 576 članaka o muzejskim programima i aktivnostima muzeja.

3.8. Stručni arhiv

Digitalizacija Arhiva izložbi – 115 jedinica.

3.9. Ostalo

Preventivna zaštita – 85 jedinica.

4. KNJIŽNICA

Zrinka Ivković, dipl. knjižničarka, voditeljica odjela

4.1. Nabava (razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja)

U 2025. godini fond knjižnice MSU povećan je za ukupno 397 jedinica građe od kojih je 149 pribavljeno kupnjom, 177 donacijom te 42 razmjenom. Riječ je o stručnim monografijama i katalozima izložbi. Pokrenute su ili obnovljene pretplate na 10 naslova stručnih časopisa.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

Sveukupan fond knjižnice čine 32083 jedinica građe.

U 2025. godini u knjižničnu bazu K++ uneseno je, obrađeno i u inventarnoj knjizi upisano 397 kataložnih jedinica, od toga:

- upisano 10 svezaka časopisa,
- upisana 15 sveščića časopisa,
- obrađena 317 naslova članaka iz časopisa (analitika),
- obrađeno 347 naslova knjiga, kataloga izložbi, monografija,
- digitalizirana 91 jedinica, ukupno 122248 GB, odnosno 122.248 KB.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Preventivno je ukupno čišćeno 39 naslova (spužvom za suho čišćenje od prašine i nečistoća, usisivačem za knjige, potom su čišćene knjige zamatane u zaštitnu foliju prije stavljanja na policu).

U zaštitnu foliju stavljeno je 7 knjiga.

Starija i vrjednija građa – ukupno 40 knjiga – omatala se u beskiselinski papir i pohranila u beskiselinske kutije.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Stručno osoblje MSU konzultiralo je knjižnicu tijekom 2025. godine prilikom istraživanja - aktivno 31 osoba, ukupno je bilo posuđeno 66 naslova. Knjižnicom se koristilo 76 vanjskih korisnika, uz prethodnu najavu e-mailom jer građu koju korisnici žele konzultirati, najkasnije za dva dana (ovisno o dubini istraživanja), mogu dobiti na uvid u prostoru studijske čitaonice, no nije moguće građu dobiti u posudbu izvan knjižnice. Tijekom 2025. godine zatraženo je 207 naslova za rad u studijskoj čitaonici. Tematskih istraživanja na zahtjev bilo je 29, dok je općih referalnih usluga bilo 42. Od korisnika usluga knjižnice najviše su bili zastupljeni hrvatski studenti-diplomanti, usmjereni na specifične teme istraživanja, kao i studenti Filozofskih fakulteta i Umjetničkih akademija. Također su se građom koristili i u knjižnicu dolazili ostali stručnjaci (kustosi, profesori) iz drugih srodnih institucija.

4.5. Ostalo (izrada bibliografija, izdavačka djelatnost knjižnice i slično)

4.5.1 Stručno usavršavanje

1. webinar NSK: Digitalizacija-ključ očuvanja / Konzervatorska priprema za digitalizaciju građe, 3.4.2025.
2. webinar NSK: Digitalni repozitoriji, 15.4.2025.

4.5.2. Izrada bibliografije

Rad na bibliografiji za katalog izložbe Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom / To Make the World a Better Place*, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb, 15.5. - 12.10.2025. (24 str.; 279 bibliografskih jedinica).

4.5.3. Radionica u sklopu 30. EMA-e [Edukativne muzejske akcije]

Edukativni program čija je glavna tema bila „Jezik“ obuhvatio je izložbeni postav MSU-a i muzejsku knjižnicu, a okosnica programa bila je umjetnički rad Josipa Stošića *Premetaljka*.

Na radionici gimnazijalce se upoznalo s različitim oblicima pisane komunikacije, prostorom i građom muzejske knjižnice te njezinom ulogom za korisnike. Istražujući ključne pojmove i umjetnička razdoblja od 19. do 21. stoljeća, učenici su odabrali pojmove koji su ih se najviše dojmili te na temelju njih osmislili vlastite premetaljke i koncepte riječi.

4.5.4. Stručni rad

Prilog na temu *ex librisa* za 90. broj časopisa Novosti HKD [Hrvatskog knjižničarskog društva].

Naslov rada je "Ex libris krajem 19. stoljeća do 30-ih godina 20. stoljeća, uz osvrt na hrvatski ex libris".

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

Naziv: **Cvijeće, necvijeće – nešto treće**, nova dionica postava u trajanju

Autor(i) stručne koncepcije: Zdenka Badovinac

Koordinacija: Daniela Bilopavlović Bedenik, Bella Rupena

Autor(i) likovnog postava: Marko Tadić

Opseg (broj eksponata): 39

Površina u m²: 1000

Kratki opis:

Nastavno na postav u trajanju *Zbirka kao glagol*, tijekom 2025. godine nastavljene su intenzivne aktivnosti usmjerene na realizaciju njegove četvrte i završne dionice, izložbe *Cvijeće – ne cvijeće – nešto treće*. Polazište projekta i dalje je bilo usmjereno na aktivnu ulogu Muzeja i njegovih zbirki u društvenom kontekstu u kojem djeluje, uz odbacivanje jedinstvenih povijesnih narativa i inzistiranje na mnoštvu isprepletenih priča, prijelaza i rezonancija među umjetničkim djelima.

Tijekom 2025. godine održani su brojni radni, kustoski i koordinacijski sastanci vezani uz novu dionicu postava u trajanju. Na sastancima su razrađivani konceptualni, prostorni i produkcijski aspekti izložbe, kao i načini na koje se četvrta dionica smisleno nadovezuje na prethodne cjeline ciklusa (*Tužne pjesme rata, Drugarstvo i Budućnosti*). Posebna je pažnja posvećena pitanjima rezonancija, prijelaza i preplitanja među izložbama koje nisu shvaćene kao zatvorene cjeline, već kao međusobno povezani segmenti jedinstvenog postava u nastajanju. Paralelno s konceptualnim razradama proveden je sveobuhvatan pregled svih umjetničkih radova predviđenih za novu dionicu postava u trajanju. Pregled je obuhvaćao radove koji tematiziraju hibridna, nečista i marginalna stanja identiteta, tijela i iskustava, odnosno radove koji razbijaju binarne opreke poput ženskog i muškog, normalnog i nenormalnog, prihvaćenog i odbačenog. Posebna je pažnja posvećena materijalima i praksama koje izložba okuplja – od keramike i tekstila, preko pop kulture i urbanih subkultura, do marginalne i autodidaktske umjetnosti iz zbirki MSU-a. U tom je kontekstu razmatrana i zastupljenost umjetnica, ne kao korektiv ili puka mjera inkluzije, već kao kritički odmak od esencijalističkih i jedinstvenih narativa koji su obilježili dosadašnje muzejske modele izlaganja.

Sve navedene aktivnosti tijekom 2025. godine bile su usmjerene na finalizaciju četvrte i završne dionice postava u trajanju *Zbirka kao glagol*, kao i na paralelne izmjene unutar već postojećih dionica postava u trajanju, zamjenom pojedinih radova novima. Otvaranjem završne dionice publici se predstavlja cjeloviti postav u trajanju MSU-a, kao rezultat višegodišnjeg procesa promišljanja, eksperimentiranja i reinterpretacije muzejskih zbirki i praksi. U pripremi četvrte dionice sudjelovale su voditeljice zbirki: Daniela Bilopavlović Bedenik, Kristina Bonjeković Stojković, Radmila Iva Janković, Ivana Kancir, Morana Matković, Vesna Meštrić, Martina Munivrana, Bella Rupena, Ana Škegro, Leila Topić.

5.2. Izmjene stalnog postava

Naziv: **Budućnosti na dodir**

Autor(i) stručne koncepcije: Renata Filčić

Opseg (broj eksponata): 7

Kratki opis:

U okviru postava u trajanju *Zbirka kao glagol*, unutar izložbene cjeline *Budućnosti*, a kao nastavak već realiziranih prilagodbi za slijepe i slabovidne osobe u cjelinama *Tužne pjesme rata* i *Drugarstvo*, tijekom 2025. godine ostvareno je sedam prilagodbi umjetničkih radova koji pripadaju pokretu Nove tendencije. Riječ je o prilagodbama namijenjenima osobama s oštećenjem vida, ali one ujedno pružaju bogatije iskustvo i široj publici. Prilagodbe su izvedene u obliku taktilnih modela umanjениh dimenzija, izrađenih od različitih materijala, kako bi bili što pristupačniji slijepim i slabovidnim posjetiteljima. Uz svaki rad postavljene su legende na uvećanom tisku i Brailleovu pismu, kao i interpretativni opisi dostupni putem QR koda. Svaki je rad smješten na postamente, ravne ili, u slučaju dvaju radova, posebno prilagođene pod nagibom radi lakšeg taktilnog istraživanja, i to u neposrednoj blizini izvornog rada unutar izložbene cjeline *Budućnosti*. Prilagodba je obuhvatila i dva rada za koja nije bila potrebna fizička prilagodba, nego su uz njih postavljene legende na uvećanom tisku i Brailleovu pismu te interpretativni opisi dostupni putem QR koda.

Postav za slijepe i slabovidne osobe, osmišljen za taktilni doživljaj umjetničkih djela, predstavljen je u utorak, 14. siječnja u 18 sati. Kustosica postava *Budućnosti na dodir*, Renata Filčić, vodila je predstavljanje i popratno vodstvo za okupljene, među kojima su bili članovi Udruge slijepih Zagreb i srednjoškolci iz Centra Vinko Bek. Tom im je prigodom omogućeno taktilno iskustvo radova, kao i dijeljenje vlastitih iskustava i doživljaja. Predstavljanju je prisustvovalo oko 40 posjetitelja.

Naziv: **Atelijer Kožarić**

Autor(i) stručne koncepcije: Antun Maračić

Autor(i) likovnog postava: Radmila Iva Janković u suradnji s Ivanom Kožarićem

Opseg (broj eksponata): oko 1500 (broj eksponata u postavu se mijenja)

Površina u m²: 86

Kratki opis:

U 2025. godini u Atelijeru Kožarić izmijenjen je dio stalnog postava tijekom priprema izložbe Igora Rufa *Zmije i šunke*. Dio skulptura i pronađenih predmeta od drva privremeno je izmješten iz stalnog postava Atelijera u čuvaonicu zbog pogodnijih klimatskih uvjeta.

“Moj atelijer je laboratorij za oživljavanje”, poznata je rečenica Ivana Kožarića koja najbolje opisuje odnos kipara spram radnoga prostora. Atelijer, koji se nekad nalazio u Medulićevoj 12, bio je dinamična platforma ukinutih hijerarhija i otvorenih procesa. Premještanje čitavog sadržaja atelijera u prostor Galerije Zvonimir potaknuo je i realizirao umjetnik i kustos Antun Maračić 1993. izložbom *Atelijer Kožarić*. Sadržaj Kožarićeva atelijera još se jednom, do posljednjeg artefakta, 2002. preselio u Kassel, na Documentu 11. Grad Zagreb Atelijer je u cijelosti otkupio 2007. i povjerio ga na trajno čuvanje i pohranu MSU-u. Uz atelijer umjetnika čije je stvaralaštvo snažno obilježilo hrvatsku suvremenu umjetnost, svake godine održava se program *Laboratorij za oživljavanje* u kojem sudjeluju umjetnici i kustosi. Atelijer Kožarić broji 6067 eksponata, od kojih se u izložbenom prostoru trenutačno nalazi oko 1500.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Kristina Bonjeković Stojković, muzejska savjetnica

Opis stručnog rada:

Kontinuiran rad na stručnoj obradi muzejske građe, sustavnoj računalnoj obradi, dopunjavanju katalogizacije inventariziranih radova u informacijskom sustavu M++. Vođenje evidencije o smještaju, izlaganju radova, utvrđivanju vrijednosti radova, upisivanju opisa radova, novih saznanja koja su proizašla iz istraživanja i ostalih potrebnih elemenata relevantnih za umjetničko djelo i zapis u digitalnoj bazi.

Tijekom 2025. godine inventarizirano je 58 muzejskih predmeta s pripadajućim podbrojevima koji su tijekom godine otkupljeni ili donirani za Zbirku crteža, grafika, plakata i radova na papiru. Obrada građe podrazumijevala je uobičajene muzeološke pristupe obrade predmeta; atribucija, datacija djela, dimenzije, opis stanja, opis tehnike, fotografiranje te upis u digitalnu bazu M++.

Osmišljena je i razrađena struktura za inventarizaciju arhiva umjetničkog projekta *By the Means at Hand / Priručnim sredstvima* Vlatke Horvat koji je umjetnica poklonila MSU-u. Budući da arhiv obuhvaća različite, ali konceptualno povezane elemente – radove sudionika, autorske radove umjetnice, dokumentaciju procesa razmjene, projektne efemeru i digitalne materijale – razvijen je sustav koji omogućuje njihovo međusobno povezivanje putem metapodataka i referencijalnih veza. Struktura definira evidenciju, klasifikaciju i metapodatkovnu obradu svih elemenata arhiva, čime se očuva cjelovitost rada i mreža odnosa koja čini temelj ovog procesualnog projekta. Uz samu strukturu, razrađeni su i podaci o svim segmentima arhiva, standardizirani za unos u bazu podataka M++, pri čemu je u razradi strukture i pripremi podataka sudjelovala muzejska informatičarka Sanela Tepić.

Jasmina Fučkan, muzejska savjetnica

Opis stručnog rada:

Pregled građe Zbirke skulpture u muzejskim čuvaonicama (2,3,5), građe Zbirke Tomislav Ostojica, Grad Zagreb u čuvaonici (1 na 1. katu) te preuzimanje pripadajuće Ostojine dokumentacije iz Odjela dokumentacije u svrhu obrade i stručnog istraživanja.

U suradnji s umjetnikom Miroslawom Balkom definirani su kratkoročni i dugoročni ciljevi za uspostavu funkcije njegove ambijentalne skulpture na platou MSU-a.

Izrada plana digitalizacije građe iz Zbirke skulpture u idućem petogodišnjem razdoblju, 2025.-2030.

Ivana Kancir, muzejska savjetnica

Opis stručnog rada:

Obrada 33 inventarnih jedinica u S++ / videoteka koja se sastoji od AV materijala nastalog u produkciji MSU-a.

Ana Škegro, viša kustosica

Opis stručnog rada:

U ožujku 2025. nakon preuzimanje vođenja Zbirke medijske umjetnosti započeo je proces pregledavanja radova Zbirke medijske umjetnosti i dokumentacije, te rasporeda građe Zbirke u muzejskim čuvaonicama.

Morana Matković, viša kustosica

Opis stručnog rada:

U ožujku 2025. nakon preuzimanje vođenja Zbirke filma i videa započeo je proces pregledavanja Zbirke filma i videa i dokumentacije, te rasporeda građe Zbirke u muzejskim čuvaonicama i u digitalnom fundusu.

Izrada plana digitalizacije građe iz Zbirke Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter te Zbirke filma i videa u idućem petogodišnjem razdoblju, 2025.-2030.

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

Radmila Iva Janković, muzejska savjetnica

U procesu istraživanja arhivske građe Atelijera Kožarić i Dokumentacijskog i informacijskog odjela MSU-a te uvidom u kataloge izložbi i druge publikacije, podaci se kontinuirano ažuriraju. U 2025. u bazi M++ dopunjeno je ili ispravljeno 10 jedinica.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Za potrebe izložbi posuđeno je 98 umjetnina:

1. *Invitation: Museum of Contemporary Art, Zagreb*, The Museum of Modern Art (MoMa), New York (8 umjetnina)
2. *Vladimir Udatny – retrospektiva – Geometrija u figurativnom*, Muzej grada Rijeke (1 umjetnina)
3. *Vaništa*, Umjetnička galerija, Dubrovnik (22 umjetnine)
4. *European Realities: Realism movements in Europe in the 1920s and 1930s*, Kunstsammlungen Chemnitz, Njemačka (2 umjetnine)
5. *The Fine Artist Farkas Molnar*, Janus Pannonius Muzeum, Pečuh (13 umjetnina)
6. *Vuco: Zatečeno stanje*, Galerija Klovičevi dvori (1 umjetnina)
7. *Oton Gliha - retrospektiva*, Lauba, (1 umjetnina)

8. *Vaništa - retrospektiva*, Galerija umjetnina Split (22 umjetnine)
9. *56. porečko Annale*, Pučko otvoreno učilište Poreč (15 umjetnina)
10. *Bukovac u Splitu — izložba povodom 140. godišnjice prve likovne izložbe u Splitu*, Galerija umjetnina Split (1 umjetnina)
11. *Pohvala pticama*, Pučko otvoreno učilište Krapina (2 umjetnine)
12. *Umjetnost u oblacima*, Galerija Prica, PUO Samobor (6 umjetnine)
13. *Edita Schubert: Profusion*, Muzeum Susch, Švicarska (4 umjetnine)

Za potrebe digitalizacije, restauracije i uramljivanja predano je 46 umjetnina.

Vođenje poslova posudbe umjetnina iz fundusa MSU-a drugim ustanovama navedenima u nastavku:

1. Gradska skupština grada Zagreba (4 umjetnine)
2. Vlada RH (4 umjetnine)
3. Ministarstvo kulture i medija RH (6 umjetnina)
4. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH – Veleposlanstvo RH u Londonu (3 umjetnina)
5. Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija RH – Veleposlanstvo RH u Parizu (23 umjetnine)
6. Muzeji Hrvatskog zagorja (1 umjetnina)
7. Muzej grada Splita (2 umjetnine)
8. Muzej hvarske baštine (1 umjetnina)
9. Odvjetničko društvo Bogdanović, Dolički i partneri (2 umjetnine)
10. Ured predsjednika RH (10 umjetnina)
11. Ustavni sud RH (10 umjetnina)

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (sa izlaganjem, bez izlaganja)

Daniela Bilopavlović Bedenik

Sudjelovanje s izlaganjem "Vidjeti drugačije – radionice senzibilizacije publike prema osobama s invaliditetom" na 3. znanstveno – stručnoj konferenciji s međunarodnim sudjelovanjem *Holistički pristup mentalnom zdravlju kroz kreativne metode*, Zdravstveno veleučilište, Zagreb, 26. – 27.9.2025.

Renata Filčić

Sudjelovanje na međunarodnom simpoziju u organizaciji Filozofskog fakulteta u Zagrebu pod nazivom *Participation in Art/Museums Conference*, Zagreb, 4.9. – 5.9.2025.

Jasna Jakšić

Izlaganje „Strip i vizualna kultura u Muzeju suvremene umjetnosti, Zagreb - interdisciplinarne izlagačke i medijacijske prakse“ (s Ivanom Kancir) na stručnom skupu *Knjižnice kao inkubatori urbane kulture*, Pula, Gradska knjižnica, 12.5.2025.

Ivana Kancir

Izlaganje „Strip i vizualna kultura u Muzeju suvremene umjetnosti, Zagreb - interdisciplinarne izlagačke i medijacijske prakse“ (s Jasnom Jakšić) na stručnom skupu *Knjižnice kao inkubatori urbane kulture*, Pula, Gradska knjižnica, 12.5.2025.

Sudjelovanje na Maj 75 – međunarodna konferencija povodom pedesete obljetnice prve izložbe akcije Grupe šestorice autora, MSU, Zagreb, 11.06. – 12.06.2025.

Vesna Meštrić

Sudjelovanje na okruglom stolu „Collection Ecologies“ u okviru konferencije *Bauhaus Ecology / Learning Environments: Bauhaus Study Rooms 2025*, Stiftung Bauhaus Dessau, Dessau (Njemačka), 24. – 25. 10. 2025.
Sudjelovanje na Maj 75 – međunarodna konferencija povodom pedesete obljetnice prve izložbe akcije Grupe šestorice autora, MSU, Zagreb, 11.06. – 12.06.2025.

Martina Munivrana

Sudjelovanje sa izlaganjem na međunarodnoj konferenciji *ISEA 2025*; Martina Munivrana i Olga Majcen Linn: „Hrvatska suvremena umjetnost u dijalogu s naslijeđem Nam June Paika – suradnički projekt MSU Zagreb i Nam June Paik Art Centra“, Seul (Koreja), 23. – 29.5.2025.

Sudjelovanje sa izlaganjem „Problematizing Identity Breda Beban“ na konferenciji *Gender(ed) Landscape*, Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu, Split, 8. – 10.10.2025.

Mirta Pavić

Članica je organizacijskog odbora međunarodne konferencija *Multidisciplinary Research on Cultural Heritage (MRCH 2025)* u organizaciji Hrvatskog državnog arhiva, Grafičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i MSU te je održala izlaganje na temu konzerviranja organskog materijala u muzejskom fundusu pod naslovom „Sustainable Conservation of Organic Artworks in Museum Collections“, Zagreb, 23.9. – 25.9.2025.

Ana Škegro

Izlaganje „Projekt Umjetnost otpora / The Arts of Resistance project“, na međunarodnoj tribini *Umjetnost otpora*, MSU, Zagreb, 9.5.2025.

Plenarno predavanje (s Celinom Damjanović) „MSU Youth Club – Actively Engaging Young People in Museum’s Programmes“, na međunarodnoj konferenciji *Participation in Art / Museums* u suorganizaciji Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Arhiva za likovne umjetnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Filozofski fakultet, Zagreb, 4.9. – 5.9.2025.

Izlaganje „Muzeji o Palestini“, na seminaru o društveno-angažiranim praksama u organizaciji kustoskog kolektiva BLOK, Galerija Školica za 5 (galerija Hrvatskog školskog muzeja), Zagreb, 26.11. – 27.11.2025.

Leila Topić

Izlaganje *Cinematographies of Resistance – Experiments with Spectatorship and the Moving Image* na međunarodnoj konferenciji *Ethics and Spectatorship in Screen and Media*, University College Cork, Cork (Irska), 29.11. – 30.11.2025.

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (u okviru muzejske djelatnosti)

Daniela Bilopavlović Bedenik

- tekst u katalogu *Ekscentrici - 4. trijenala naivne i marginalne umjetnosti*, MNMU Beograd, listopad 2025.

Radmila Iva Janković

- tekst za prigodni deplijan povodom otkrivanja skulpture Ivana Kožarića *Oblik prostora*, 1965., Ženeva, Svjetska zdravstvena organizacija (WHO), 2025.

- tekst u katalogu izložbe Igora Rufa *Zmije i šunke*, MSU, Zagreb, 2025.

- tekst *Nevidljivo pamćenje, stručni osvrt o memorijalnoj intervenciji Bez naziva Tome Savića Gecana u spomen-parku Dotrščina*, mrežni portal Vizkultura, 29.9.2025.

Ana Škegro

- uvodni tekst u: *Jan St. Werner: Vibracepcija – istrage valnog prostora*, ur. Ana Škegro, MSU Zagreb, 2025.

- tekst „Sound in Dialogue with the Architecture of the Museum of Contemporary Art in Zagreb“, u katalogu: *Vibraception: Investigations in Wavespace*, ur. Jan St. Werner, u suradnji s Nikolom Bojićem i Petrom Milatom, K.Verlag (Berlin), Multimedijalni institut i Muzej suvremene umjetnosti (Zagreb), EU, 2025.

- tekst „Museums as Places of Resistance“, u katalogu: *The Arts of Resistance*, ur. Ruth Anderwald + Leonhard Grond, VfmK, Beč, 2025.

Morana Matković, Ana Škegro

- predgovor, u: *SintArt 18: Hana Miletić i Graham Kelly uz CIMO - U dijalogu s Nadom Kareš Richter i Vjenceslavom Richterom*, ur. Morana Matković, Ana Škegro, MSU Zagreb, 2025.

Leila Topić

- „Homo donator – 50 godina izdanja Zbirke Biškupić i donacija Muzeju suvremene umjetnosti Zagreb“, u: *Informatica Museologica* br. 5, travanj 2025., str. 77–80

6.8. Stručno usavršavanje (tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti)

Daniela Bilopavlović Bedenik

Sudjelovanje u cjelodnevnoj edukaciji *Pristupačnost za sve* organiziranoj od strane Tiflološkog muzeja u Zagrebu, koja je upoznala djelatnike u kulturi s teorijskim, ali i praktičnim znanjima potrebnim u radu s posjetiteljima s invaliditetom, Tiflološki muzej, Zagreb, 21.11.2025.

Kristina Bonjeković Stojković

Graz – izložbe: *Unseen Futures to Come. Fall*, Kunsthaus Graz; Emilija Škarnulytė: *Waters call me home*, Kunsthaus Graz; Neue Galerie - Styrian State Prize for Contemporary Visual Arts - Kunstraum Steiermark, 16.12.2025.

Sisak – izložba: *U snu Steiner. Djela Milana Steinera iz fundusa Gradske galerije Striegl*, 27.5.2025.

Ljubljana – izložbe: 36. grafički bijenale i popratne izložbe, 2.7.2025.

Budimpešta – izložbe: Vasarely Muzeum, Ludwigs Museum: *BING BANG. Expanding Collection Horizons*, 6.10.-7.10.2025

Petra Cegur

Boravak na istraživačkoj rezidenciji u Neue Galerie u Grazu, od 2.12.2024. do 27.4.2025. Rezidencija je uključivala obradu arhiva Neue Galerie s naglaskom na manifestacije Trigon i Međunarodne slikarske tjedne Štajerske (Malerwochen).

Renata Filčić

Stručno usavršavanje u Van Abbemuseum od 7.12. do 14.12.2025. Fokus boravka bio je na programima namijenjenima odraslim osobama, starijima i ranjivim skupinama, s posebnim naglaskom na inkluzivne prakse, pristupe zajednicama i koncept „muzej kao prostor skrbi“. Tijekom posjeta sudjelovala je u različitim pedagoškim i participativnim aktivnostima.

Leda Grabičanin

Sudjelovala je u radionici *Movers and Shakers: Conserving Kinetic Art*, od 19.5. do 24.5.2025 u Londonu. Tema stručnog programa bila je konzervacija kinetičkih umjetničkih djela. Skup je organiziran u suradnji s Getty Conservation Institute, Tate Modernom i UCL-om. Radionica je okupila konzervatore iz cijelog svijeta kako bi istražili tehničke, etičke i teorijske izazove očuvanja umjetnosti u pokretu. Kroz praktičan rad, predavanja i razmjenu iskustava, stečena su nova znanja o dokumentiranju, očuvanju i prezentaciji djela kinetičke umjetnosti.

Jasna Jakšić

Stručna putovanja u:

Graz – posjet izložbi *Poetics of Power*, Kunsthaus Graz, 23.5.2025.

Sisak – posjet izložbi *U snu Steiner. Djela Milana Steinera iz fundusa Gradske galerije Striegl*, Holandska kuća Sisak, 27.5.2025.

Ljubljana – posjet izložbi Maje Bajević u MSUM+, posjet Grafičkom bijenalu, 2.7.2025.

Bruxelles – posjet izložbi *Magical Realism: Imagining Natural Dis/order*, WIELS - contemporary art centre; posjet Galerijском vikendu, 3.9.-5.9.2025.

Radmila Iva Janković

Stručna putovanja u:

New York – MoMA, Whitney Museum of American Art, Metropolitan, Guggenheim, galerija Peter Freeman, Barbara Gladstone, Galgossian, 28.2. – 6.3.2025.

Berlin – Gropius Bau, Neue Nationalgalerie (izložbe Yoko Ono), Haus der Kulturen der Welt, 9.4. – 13.4.2025.

Podgorica, stručno putovanje: Muzej savremene umjetnosti Crne Gore (izložba Yoko Ono), Moderna galerija (izložba *Labirint devedesetih*), 19.6. – 20.6.2025.

Ivana Kancir

Stručno usavršavanje na seminaru 28. AKM, posvećenom mogućnostima suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture, Osijek, 24.11.-26.11.2025.

Stručna putovanja u:

Budimpešta – Vasarely Museum, Ludwigs Museum: *BING BANG. Expanding Collection Horizons*, 6.10.-7.10.2025

Ljubljana – 36. grafički bijenale i popratne izložbe, 2.7.2025.

Bruxelles – *Magical Realism: Imagining Natural Dis/order*, WIELS - contemporary art centre, ARGOS - centre for audiovisual arts, 3.9.-5.9.2025.

Ana Škegro

Sudjelovanje na online webinaru u organizaciji CIMAM-a pod nazivom *The Ecologically Minded Museum: Renegotiating Museum Structures and Sustainable Practices*, 13.3.2025.

Sudjelovanje na online sastanku umrežavanja i dijeljenja iskustava organizacije CIMAM, pod nazivom *Women in Art: Power, Trajectory, and Transformation*, 27.3.2025.

Sudjelovanje u cjelodnevnoj edukaciji *Pristupačnost za sve* organiziranoj od strane Tiflološkog muzeja u Zagrebu, koja je upoznala djelatnike u kulturi s teorijskim, ali i praktičnim znanjima potrebnim u radu s posjetiteljima s invaliditetom, Tiflološki muzej, Zagreb, 15.5.2025.

Sudjelovanje na online edukaciji *Sustainable Exhibitions: Reducing Environmental Impact in the Arts* koja se održavala jednom tjedno od 11. 9. do 9. 10. 2025. u organizaciji centra Node Center – Curatorial Studies Online.

Sudjelovanje na online webinaru u organizaciji CIMAM-a pod nazivom *Counter Strike: Art and Museums in Times of Conflict*, 19.9.2025.

Sudjelovanje na online webinaru u organizaciji CIMAM-a pod nazivom *Defending Artistic Freedom at a Time of Growing Censorship – Tools, Strategies, and Real-World Cases*, 15.10.2025.

Sudjelovanje na *Školi zajedničkog znanja*, u organizaciji Muzeja Reina Sofia i MACBA, Madrid i Barcelona (Španjolska), 11.11.-16.11.2025.

Leila Topić

Stručno putovanje u:

Ljubljana – izložbe: 36. grafički bijenale i popratne izložbe, 2.7.2025.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Daniela Bilopavlović Bedenik

Konzultacije su odrađene za sljedeće institucije i teme:

- Strip centar Makedonije - objava stripa Andrije Maurovića „Povratak starog mačka“,
- Matica Hrvatska / Ogranak Matice Hrvatske u Bizovcu – objava stripova Andrije Maurovića „Seoba Hrvata“ i „Tomislav“,
- SAS DREAMSELLERS, Vincent Didelot – prava objave stripa Andrije Maurovića „Čuvaj se Senjske ruke“.

Renata Filčić

Tijekom kolovoza i rujna 2025. godine, u okviru Erasmus+ programa, Renata Filčić bila je mentorica i domaćin kolegici Ciari Magee iz IMMA (Irska) prilikom jednomjesečnog studijskog boravka u MSU-u, s fokusom na edukativne programe i održive prakse produkcije izložbi.

Tijekom boravka, Ciara je upoznala strukturu i sadržaj muzejsko-edukacijskog programa, uključujući vođene ture, radionice za različite dobne skupine i participativne aktivnosti. Također je pratila program za mlade te projekte usmjerene na inkluziju i socijalnu angažiranost muzeja kao i provela intervju s nizom kustosa muzeja.

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Jasna Jakšić

Članica uredničkog odbora *L'Internationale Online* <https://internationaleonline.org/>, uloga je uključivala sudjelovanje na sastancima u Dublinu (Irska), 25.-27.3.2025. i sudjelovanje na Školi zajedničkog znanja u Madridu i Barceloni (Španjolska), 11.-16.11.2025.

Radmila Iva Janković

- Igor Ruf: *Zmije i šunke/ Snakes and Hams* / Atelijer Kožarić – Laboratorij za oživljavanje, MSU Zagreb, 2025. (ur. Radmila Iva Janković, fotografije u boji, meki uvez, 22 str.)
- urednički poslovi na monografiji „Ivan Kožarić“ u pripremi (600 str., hrv. i engl. izdanje)

Ana Škegro

- katalog izložbe *Jan St. Werner: Vibracepcija – istrage valnog prostora*, ur. Ana Škegro, MSU Zagreb, 2025.

- katalog izložbe *SintArt 18: Hana Miletić i Graham Kelly uz CIMO - U dijalogu s Nadom Kareš Richter i Vjenceslavom Richterom*, ur. Morana Matković, Ana Škegro, MSU Zagreb, 2025.

Morana Matković

- katalog izložbe *SintArt 18: Hana Miletić i Graham Kelly uz CIMO - U dijalogu s Nadom Kareš Richter i Vjenceslavom Richterom*, ur. Morana Matković, Ana Škegro, MSU Zagreb, 2025.

6.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Jasmina Fučkan

- članica ULUPUH-a
- članica HS AICA
- članica Hrvatskog centra ITI (International Theatre Institute)

Jasna Jakšić

- članica AICA-e

Radmila Iva Janković

- članica Izvršnog odbora HS AICA

Vesna Meštrić

- članica Vijeća Svjetskog festivala animiranog filma – Animafesta Zagreb
- članica Povjerenstva za polaganje stručnih ispita za zvanje kustos
- članica Vijeća za međunarodnu suradnju pri Ministarstvu kulture i medija RH
- članica Ocjenjivačkog suda za dodjelu nagrada za životno djelo i godišnjih nagrade u muzejskoj struci Hrvatskog muzejskog društva

Mirta Pavić

- dopredsjednica i članica Vijeća strukovne udruge Međunarodnog instituta za restauriranje povijesnih i umjetničkih djela / International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works (IIC) – Hrvatske grupe, koja je regionalni ogranak međunarodne neovisne stručne organizacije
- članica Izvršnog odbora Hrvatskog muzejskog društva (HMD)

Ana Škegro

- članica CIMAM-a od 2022.

6.12. Informatički poslovi muzeja (kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.)

Radmila Iva Janković

Iz fundusa Atelijera Kožarić digitalizirana su 54 djela. U procesu digitalizacije, uz vanjsku suradnicu, fotografkinju Anu Opalić, sudjelovali su: Radmila Iva Janković, voditeljica Atelijera Kožarić (odabir građe); muzejski tehničari Filip Zima i Ivan Tudek (manipulacija umjetninama) te muzejska informatičarka Sanela Tepić (prilagodba fotografija za program M++). Iz arhive Zbirke Atelijer Kožarić (inv. br. MSU AK 3183) digitalizirana su 194 podbroja. Građu je digitalizirala vanjska suradnica Gabriela Hernaut.

6.13. Ostalo

Daniela Bilopavlović Bedenik

Članica žirija 4. međunarodnog trijenala u organizaciji Muzeja naivne i marginalne umjetnosti Jagodina – *Ekscentrici* (18., 20 i 23. lipanj 2025.)

Kristina Bonjeković Stojković

Poslovi vezani uz rad na zbirci od pisanja strategija razvoja Zbirke, sastavljanja prijedloga za otkupe i donacije, organizacije posudbi umjetnina za muzejske institucije iz Zbirke crteža, grafika, plakata i radova na papiru;

Organizacija i realizacija promocije pjesničko-grafičke mape: *List je čovjek koji hoda zrakom: hommage Luku Paljetku* u izdanju Zbirke Biškupić – donacije Muzeju suvremene umjetnosti. Uz predstavljanje mape tiskan je deplijan s tekstovima Krešimira Nemeca i Kristine Bonjeković Stojković u izdanju MSU-a. Projekt *Abeceda grafičkih tehnika*, s Miranom Šabićem – edukativni film, razvijen je s ciljem edukacije i promocije grafičkog medija kroz audiovizualnu formu koja na suvremen i pristupačan način spaja prezentacije grafičkih postupaka s djelima iz muzejske zbirke, stvarajući vezu između povijesnih i suvremenih pristupa grafici. U 2025. godini realiziran je prvi film u serijalu, posvećen grafičkoj tehnici visokog tiska. Film prikazuje metodologiju izrade drvoreza i linoreza te povezuje tehničku demonstraciju s relevantnim primjerima iz muzejske zbirke. Snimanja su provedena u ateljeu prof. Mirana Šabića, gdje su demonstrirane tradicionalne tehnike, te u muzejskim prostorima, čime je osigurana autentična prezentacija procesa i zbirke. Produkciju filma realizirala je tvrtka Slice of Life (Luka Hrgović i Dino Julius). Epizoda donosi uvid u tehniku visokog tiska, njezinu povijest, metodologiju i vizualne karakteristike, uz komentare stručnjaka i demonstracije na tiskarskom stroju.

7. ZNANSTVENI RAD

7.3. Znanstveno usavršavanje (magisterij, doktorat)

Tijekom 2025. godine nijedan zaposlenik MSU-a nije upisao magisterij ili doktorat niti stekao titulu magistra ili doktora.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.2. Stručni skupovi

Naziv skupa: **Razgovori s protagonistima i sudionicima Motovunskih likovnih susreta i Cetinjskih bijenala**

Tema: Motovunski likovni susreti, Cetinjska bijenala

Vrijeme održavanja: 29.4.2025.

Mjesto održavanja: MSU, Black Box

Kratki opis:

Motovunski likovni susreti, organizirani kao međunarodni susreti vizualnih umjetnika, višegodišnja su tematska manifestacija koja se između 1972. i 1984. godine održavala u Motovunu, u Istri. Od 1976. u organizaciju Motovunskih likovnih susreta uključuje se i tadašnja Galerija, a danas Muzej suvremene umjetnosti u Zagrebu. Identitet je bio i jedna od tematskih okosnica prvog Cetinjskog bijenala, osnovanog nedugo nakon posljednjih Motovunskih susreta. Proizašlo iz velikih očekivanja prijelomne 1989. godine, Bijenale se razvijalo u okviru lokalnih i globalnih okolnosti koje su mu oblikovale putanje i poruke. Iza obje manifestacije koje su, svaka u svom vremenu i kontekstu, bile čvorišta lokalnih, regionalnih ali i međunarodnih utjecaja, ostale su vrijedne muzejske zbirke i dragocjena arhivska građa, ali i živa sjećanja nekih još uvijek aktivnih protagonista i sudionika. Sudjelovali su Jusuf Hadžifejzović, Živa Kraus, Zvonko Maković, Dalibor Martinis, Goran Petercol. Razgovore su vodile i moderirale Branka Benčić, Jasna Jakšić, Ivana Kancir, Irena Lagator Pejović i Natalija Vujošević.

Naziv skupa: **Umjetnost otpora / The Arts of Resistance**

Tema: antifašističke prakse otpora u umjetnosti

Vrijeme održavanja: 9. svibnja 2025., od 10 do 14 sati

Mjesto održavanja: MSU, dvorana Školica

Organizacija: Ana Škegro

Kratki opis:

U petak, 9. svibnja od 10 do 14 sati u dvorani Školica MSU-a održala se tribina naziva *Umjetnost otpora* organizirana u sklopu istoimenog projekta i izložbe predstavljene u MSU u Zagrebu od 8. svibnja do 21. lipnja 2025. Projekt *The Arts of Resistance (TAoR)* ili na hrvatskome *Umjetnost otpora*, imao je za cilj otkriti poveznice između povijesnih, kulturnih, društvenih, političkih i fizičkih otpora fašizmu putem su-kreativnog pristupa. Takav pristup obuhvatio je istraživanje povijesti, umjetničke radionice i razgovore sa stručnjacima te međunarodnu razmjenu mladih na Sveučilištu primijenjenih umjetnosti u Beču, izložbu u MSU-u, umjetnost u javnom prostoru predstavljenu u suradnji sa školama i Umjetničkim sveučilištem u Braunschweigu, te publikaciju.

Govornici: Vesna Meštrić, Ana Škegro, Josip Jagić, Sanja Horvatinčić, Vana Gović Marković, Damir Gamulin Gamba, Nika Petković. Program se održao na engleskom jeziku, uz prisustvo 35 osoba u publici.

Naziv skupa: **Maj 75 – međunarodna konferencija povodom pedesete obljetnice prve izložbe akcije Grupe šestorice autora**

Tema: Grupa šestorice autora, konceptualna i postkonceptualna umjetnost, umjetnost u javnom prostoru
Vrijeme održavanja: 11. i 12.6.2025.

Mjesto održavanja: MSU, dvorana Gorgona

Kratki opis:

Međunarodni simpozij Maj 75, posvećen 50. godišnjici prve izložbe-akcije Grupe šestorice autora (Mladen Stilinović, Vlado Martek, Željko Jerman, Boris Demur, Sven Stilinović, Fedor Vučemilović), održan je 11. i 12. lipnja 2025., od 10 do 19 sati, u dvorani Gorgona. Simpozij su zajednički organizirali MSU, Subversive festival i Institut Tomislav Gotovac, a bio je dio programa 18. Subversive festivala. Djelovanje Grupe šestorice autora bilo je obilježeno aktivnim zajedničkim i individualnim radom nakon grupe Gorgona i istraživanja novih medija, u međuprostorima novih umjetničkih praksi, konceptualne, postkonceptualne i suvremene umjetnosti. Sudionice i sudionici simpozija bili su: Adair Rounthwaite, Miodrag Šuvaković, Klara Kemp Welch, Vlado Martek, Sven Stilinović, Fedor Vučemilović, Branka Stipančić, Sandra Križić Roban, Tevž Logar, Zdenka Badovinac, Ivana Bago, Alessio Fransoni, Luka Savić, Ana Frangovska, Daniel Grün, Emese Kurti, Dubravka Đurić, Suzana Marjanić, Branislav Jakovljević, Darko Šimičić, Ivana Meštrović, Luka Bogdanić, Janka Vukmir, Kate Sutton i Neva Lukić.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

PROSTOR ZA POVREMENE IZLOŽBE

Naziv izložbe: **Jan St. Werner: Vibracepcija – istrage valnog prostora**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, prostor za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 11.3. – 19.4.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Ana Škegro

Autor(i) likovnog postava: Jan St. Werner

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

http://www.msu.hr/dogadanja/jan_st_werner_vibracepcija_istrage_190225/1659.html

Vrsta: umjetnička, međunarodna, samostalna

Tema (kratak opis):

MSU je predstavio samostalnu izložbu Jana St. Wernera, istraživača i umjetnika zvuka, te kompozitora eksperimentalne elektronske glazbe, pod nazivom *Vibracepcija: istrage valnog prostora*. Izložba, predstavljena od 11. ožujka do 19. travnja 2025. transformirala je prostor MSU-a u zvučni ambijent, koristeći zvuk kao alat za aktivaciju prostora i arhitekture. Precizno usmjereni zvučni valovi oblikovali su prostor stvarajući dinamične zvučne krajolike koji se mijenjaju ovisno o kretanju posjetitelja. U unutarnjim dijelovima MSU-a postavljeni su paneli koji usmjeravanjem zvučnih valova stvaraju nepredvidive rezonance i promjene u percepciji arhitekture zgrade, nadovezujući se na interaktivne zvučne panele autora *Dvorišta uzbudljivosti* postavljene na plato MSU-a u rujnu 2024. Temeljena na Wernerovom konceptu vibracepcije, koji naglašava da stvarnost i pamćenje postoje u stalnoj međuigri, poput izvora zvuka i eha koji se međusobno pretapaju i zamjenjuju, izložba je istraživala zvuk kao vibraciju u dijalogu sa stvarnošću, percepcijom i pamćenjem, propitujući na koji način ona oblikuje naš doživljaj i odnos prema prostoru i vremenu. Na otvorenju izložbe održao se performans autora Jana St. Wernera sa suradnicima Michaelom Akstallerom i Rudyardom Schmidtom u dvorani Gorgona MSU-a, a dan nakon otvorenja izložbe, 12. ožujka isti autori održali su zvučni performans za zaposlenike MSU-a na stepeništu koje spaja različite katove uredskih prostora zgrade MSU-a. Izložba je popraćena istoimenom dvojezičnom publikacijom s tekstovima Ane Škegro i Jana St. Wernera tiskane u nakladi od 700 primjeraka.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: **Andreja Kulunčić: Činiti svijet boljim mjestom**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, prostor za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 15. svibnja – 12. listopada 2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Martina Munivrana

Autorice koncepta: Andreja Kulunčić, Martina Munivrana

Kustoska istraživanja i suradnja: Irena Bekić (Hrvatska), Amanda de la Garza Mata (Meksiko), Anca Verona Mihuleț Kim (Rumunjska / Južna Koreja), Katharina Schlieben (Njemačka)

Dizajner: Dejan Dragosavac Ruta

Arhitektura izložbe: Antun Sevšek i Damir Gamulin (Organizirano oblikovanje d.o.o.)

Kustosica za rad s publikom i program: Renata Filčić (MSU)

Diskurzivno-edukativni program: Irena Bekić, Renata Filčić (MSU), Martina Munivrana (MSU)

Grafički dizajn za diskurzivno-edukativni program: Martin Peranović (MSU)

Asistentica izložbe: Buga Kranželić

Producentica: Morana Matković (MSU)

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/andreja-kuluncic-ciniti-svijet-boljim-mjestom/1641/hr.html>

Vrsta: studijska, samostalna, retrospektivna

Tema (kratak opis):

Izložba Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom* predstavlja prvu sveobuhvatnu retrospektivu jedne od najznačajnijih hrvatskih suvremenih umjetnica čiji je opus usmjeren na društveno angažiranu umjetnost. Projekt je realiziran od 15. svibnja do 12. listopada 2025. godine. Kroz pet tematskih cjelina – feminizam, trauma, migracija, samoorganizacija i strukturalna analiza umjetničke metodologije – izložba je pružila uvid u tridesetogodišnje stvaralaštvo umjetnice, ističući umjetnost kao sredstvo društvene promjene i participacije. Postav je realiziran suautorstvom Andreje Kulunčić i kustosice Martine Munivrane te obuhvatio nove produkcije i ključne radove nastale od 1990-ih do danas. Središnja nit projekta bila je istraživanje potencijala umjetnosti u poticanju kritičkog mišljenja, solidarnosti i zajedničkog djelovanja. Izložba je bila nadopunjena opsežnim popratnim, edukativnim i interkulturalnim programom, kojim se publika aktivno uključivala u stvaranje značenja i dijalog o suvremenim društvenim temama. Tijekom pet mjeseci trajanja održano je više od 70 javnih događanja – radionica, predavanja, diskurzivnih programa, čitateljskih grupa, tribina i koncerata – s više od 9000 posjetitelja. Sudjelovalo je više od 50 stručnjaka, umjetnika, aktivista i edukatora iz Hrvatske i inozemstva. Posebno su zapaženi interkulturalni programi koji su povezali hrvatsku javnost s migrantskim zajednicama iz Filipina, Nepala i Indonezije. Izložba i prateći programi potaknuli su dijalog o društvenim nejednakostima, rodnoj ravnopravnosti, migracijama i zajedničkom dobru, potvrđujući MSU kao prostor inkluzije, interakcije i društvenog angažmana. Projekt je ostvario svoje ciljeve u stvaranju platforme za razmjenu, učenje i promjenu, dok je umjetnost Andreje Kulunčić pokazala svoju snagu u preoblikovanju društvenog prostora kroz kolektivno djelovanje.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: XV. trijenale hrvatskoga kiparstva

Mjesto održavanja i prostor: MSU, dva kata prostora za povremene izložbe

Vrijeme trajanja: 25.11.2025. - 1.2.2026.

Suorganizacija: Gliptoteka HAZU i Muzej suvremene umjetnosti (MSU)

Autor(i) stručne koncepcije: akademik Zlatan Vrkljan, dr. sc. Martina Munivrana, muzejska savjetnica MSU, doc. art. Nika Radić, akademska kiparica, red. prof. art. Loren Živković Kuljiš, akademski kipar, Tihana Boban, viša kustosica Gliptoteke HAZU

Autor(i) likovnog postava: Antun Sevšek (Organizirano oblikovanje d.o.o.)

Kustosi: Filip Turković-Krnjak (Gliptoteka HAZU), Tihana Boban (Gliptoteka HAZU), Jasmina Fučkan (MSU)

Opseg (broj eksponata): 74 autora / 78 eksponata

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/xv-trijenale-hrvatskoga-kiparstva/1838.html>

Vrsta izložbe: umjetnička, tuzemna, skupna, natječajna i selekcijska / međuinstitucionalna suradnja

Tema (kratak opis):

Izložba *XV. trijenale hrvatskoga kiparstva* donijela je presjek trogodišnjeg kiparskog stvaralaštva kroz koje se aktualizira kiparska problematika. Upravo Trijenale omogućilo je sagledavanje širine kiparstva kroz sve njegove mijene, kodirajući i buduće smjerove razvoja kiparske umjetnosti, definirane kroz različite materijale i medije, a posebno kroz pluralizam stilova i tema, s težnjom ka autentičnosti i inovativnosti. Petnaesto trijenale slijedilo je kroz prošlost utabane ciljeve koji su obuhvatili prezentaciju suvremenog kiparskog stvaralaštva i promišljanja novih vrijednosti u skulpturi gdje se, uz neizostavno sudjelovanje već afirmiranih umjetnika, omogućilo izlaganje i mlađim umjetnicima, pružajući im priliku da se predstave i budu vidljivi na umjetničkoj i izložbenoj sceni. Popis izlagača: Antonija Balić, Željko Beljan, Dino Bičanić, Neven Bilić, Iva-Matija Bitanga, Miran Blažek, Ida Blažičko, Jelena Bogdanić, Jasna Bogdanović, Đanino Božić, Alex Brajković, Marko Človek, Matija Čop, Ivo

Deković, Petra Dinjaški Petrović, Vitar Drinković, Ozren Feller, Ivan Fijolić, Vjekoslav Filipović, Vilim Halbarth, Vojin Hraste, Đorđe Jandrić, Paulina Jazvić, Marija Josipović, Luka Kirin, Mihael Klanjčić, Karlo Klen, Alem Korkut, Daniel Kovač, Ana Kovačić, Kuzma Kovačić, Kristian Kožul, Ines Krasić, Tin Krupilnicki, Nina Kurtela, Margareta Lekić, Siniša Lordan, Leonardo Losciale, Hana Lukas Midžić, Lucija Marin, Božica Dea Matasić, Tihomir Matijević, Martina Miholić, Ana Mušćet, Vladimir Novak, Manuela Pauk, Predrag Pavić, Matija Plavčić, Renata Poljak, Petar Popijač, Kristijan Popović, Viktor Popović, Tiana Pozaić, Marina Rajšić, Krešimir Rod, Igor Ruf, Lucija Sekelj, Ana Sladetić, Marijana Stanić, Josipa Stojanović, Lana Stojićević, Domagoj Sušac, Silvo Šarić, Natalija Škalić, Vlatka Škoro, Josip Šurlin, Tea Teodorović, Ivan Tudek, Vinko Vidmar, Mirjana Vodopija/ Iva Čurić, Mirjana Vodopija, Tanja Vujasinović, Matej Vuković.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv programa: Invitation: Museum of Contemporary Art, Zagreb

Mjesto održavanja i prostor: MoMA New York, stalni postav

Vrijeme trajanja: 7.3.2025 - 28.2.2028

Suorganizacija: MoMA New York, MSU Zagreb

Autor(i) stručne koncepcije: Ana Janevski

Suradnice: Jasna Jakšić, Vesna Meštrić

Opseg (broj eksponata): 15

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

http://www.msu.hr/dogadjanja/MSU_MoMA_Invitation_Museum_of_Contemporary_Art_Zagreb/1664.html

Vrsta izložbe: međuinstitucionalna suradnja

Tema (kratak opis):

Iz Zbirke MSU-a, prema kustoskoj koncepciji Ane Janevski (MoMA), Jasne Jakšić (MSU) i Vesne Meštrić (MSU), odabrano je osam antologijskih radova, među kojima se ističu djela Josipa Vanište, Ivana Kožarića, Julija Knifera, Dimitrija Bašičevića Mangelosa i Ljerke Šibenik. Postav je dodatno upotpunjen radovima iz zbirke MoMA-e, kao i izborom plakata i dokumentacije vezane uz pionirsko djelovanje nekadašnje Galerije suvremene umjetnosti, čime se posjetiteljima omogućuje cjelovitiji uvid u umjetničke procese i kontekste koji su obilježili to razdoblje. Posebno mjesto u izložbi zauzima *Crni ambijent* Ljerke Šibenik iz 1968. godine koji se smatra prvom ambijentalnom instalacijom u povijesti hrvatske umjetnosti te koji, iako u međunarodnim razmjerima manje poznato, ima iznimno značenje u okviru inovativnih umjetničkih praksi šezdesetih godina 20. stoljeća. Uz ovaj rad predstavljeni su i *Beskonačni štap* Josipa Vanište, *Meandar u kut* Julija Knifera, *Paysage de la Guerre* Dimitrija Bašičevića Mangelosa te *Unutarnje oči* i *Oblik prostora* Ivana Kožarića, koji svaki na svoj način otvaraju prostor za promišljanje o raznolikosti i istraživačkom duhu tadašnje scene. Takav izbor radova ne samo da ukazuje na inovativne iskorake zagrebačke umjetničke scene šezdesetih godina prošlog stoljeća, već i potvrđuje njezinu važnu ulogu i prepoznatljivost u širem međunarodnom kontekstu umjetničkih kretanja druge polovice 20. stoljeća. Izložbena dionica je svečano otvorena 5. ožujka 2025. i trajat će tri godine, što će mnogobrojnim posjetitelja MoMA-e pružiti uvid u umjetničke prakse koje su Zagreb i Hrvatsku pozicionirale na međunarodnu kartu suvremene umjetnosti. Otvorenje je okupilo brojne međunarodne stručnjake i predstavnike institucija, a samo uključivanje radova iz fundusa MSU-a u stalni postav MoMA-e snažno doprinosi globalnoj prepoznatljivosti MSU-a i afirmaciji hrvatske umjetničke baštine. Izložbeni projekt *Invitation: Museum of Contemporary Art, Zagreb* ostvario je više ciljeva. Prije svega, hrvatska je umjetnost afirmirana u najširem međunarodnom kontekstu uvrštavanjem radova u stalni postav MoMA-e, a trogodišnje trajanje osigurat će veliku vidljivost i kontinuiranu recepciju naših umjetnika pred mnogobrojnim posjetitelja. Nadalje, ostvarena je institucionalna suradnja s kustoskim timom MoMA-e, čime su otvorene mogućnosti za daljnje zajedničke projekte i istraživanja. MSU je dodatno osnažio svoju poziciju kao ključna institucija u očuvanju i prezentaciji hrvatske umjetnosti, a projekt je istodobno doprinio strateškom pozicioniranju Hrvatske na svjetskoj kulturnoj karti. Izložba *Invitation: Museum of Contemporary Art, Zagreb* može se smatrati važnim iskorakom koji doprinosi promicanju vrijednosti zagrebačke umjetničke scene šezdesetih godina 20. stoljeća, ali i u otvaranju novih mogućnosti za buduće međunarodne suradnje i projekte, potvrđujući pritom značaj hrvatske umjetnosti u globalnom kontekstu.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: Animafest Zagreb – 50 Years of the World Festival of Animated Film: In Dialogue with Hangzhou

Mjesto održavanja i prostor: China Cartoon and Animation Museum, Hangzhou (Kina)

Vrijeme trajanja: 29.5. – 31.8.2025.

Suorganizacija: China Cartoon and Animation Museum, MSU

Autor(i) stručne koncepcije: Vesna Meštrić (MSU), Margit Antauer (Animafest) i Paola Orlić (Animafest)

Opseg (broj eksponata): 120

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/animafest-zagreb-50-years-of-the-world-festival-of-animated-film-in-dialogue-with-hangzhou/1716.html>

Vrsta izložbe: umjetnička, tematska, skupna, međunarodna, međuinstitucionalna suradnja

Tema (kratak opis):

Izložba *Animafest Zagreb – 50 Years of the World Festival of Animated Film: In Dialogue with Hangzhou*, otvorena 29. svibnja 2025. u China Cartoon and Animation Museum u Hangzhouu, realizirana je u suradnji MSU Zagreb, festivala CICA (China International Cartoon & Animation Festival) i China Cartoon and Animation Museum u Hangzhouu.

Izložba u China Cartoon and Animation Museum u Hangzhouu predstavlja prvo cjelovito predstavljanje Svjetskog festivala animiranog filma, Animafest Zagreb, kineskoj publici. Povijest festivala predstavljena je kroz više od 120 predmeta: originalne plakate i festivalske kataloge, fotografske zapise s različitih izdanja, ulomke nagrađivanih filmova, kao i bogatu dokumentaciju i korespondenciju koja svjedoči o organizacijskim procesima i međunarodnim kontaktima festivala. Ova slojevita prezentacija omogućila je da se na jednom mjestu prikaže kontinuitet i transformacija Animafesta od njegovih početaka 1972. godine, utemeljenih na kreativnim postignućima Zagrebačke škole crtanog filma, do današnjeg statusa jedne od vodećih svjetskih manifestacija posvećenih animaciji. Na taj je način kineskoj publici po prvi put u ovako širokom obimu približena povijest i značaj festivala, istaknuta njegova uloga u međunarodnoj kulturnoj razmjeni i potvrđen Zagreb kao grad čije je ime trajno upisano na kartu svjetske animacije.

Poseban segment izložbe bio je posvećen Zagrebačkoj školi crtanog filma čiji su autori, među kojima i Oscarom nagrađeni Dušan Vukotić, oblikovali specifičan vizualni jezik temeljen na redukciji, simbolici i kritičkom promišljanju društvenih tema. Jedno od središnjih mjesta posvećeno je opusu Borivoja Dovnikovića Borde, animatora, redatelja i karikaturista, koji je desetljećima bio vezan uz festival, najprije kao autor, a potom i kao umjetnički direktor, neumorno zagovarajući animaciju kao slobodan, osoban i inovativan umjetnički izraz. Izložena građa posuđena od Hrvatskog državnog arhiva, Ustanove Zagreb film i Arhiva Animafesta predstavila je cjelovit uvid u povijest i značenje Animafesta.

Izložba *Animafest Zagreb – 50 Years of the World Festival of Animated Film: In Dialogue with Hangzhou* pokazala se kao važan iskorak u međunarodnoj afirmaciji hrvatske animacije i kulturne baštine. Izložba je potvrdila kontinuitet Zagrebačke škole crtanog filma, ali i njezinu aktualnost kroz radove novih generacija autora, istaknuvši Animafest kao jednu od ključnih međunarodnih manifestacija posvećenih animaciji. Ostvarena suradnja s kineskim muzejskim i obrazovnim institucijama otvorila je prostor za buduće projekte i razmjenu iskustava, dok je sam projekt pridonio vidljivosti MSU-a i promociji Republike Hrvatske.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

BLACK BOX

Naziv izložbe: **Mreža motovunskih susreta**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Black Box

Vrijeme trajanja: 20.3. – 4.5.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Branka Benčić (MMSU), Jasna Jakšić (MSU)

Autor(i) likovnog postava: Branka Benčić (MMSU), Jasna Jakšić (MSU)

Partneri: Muzej moderne i suvremene umjetnosti (MMSU), Muzej Grada Pazina

Opseg (broj eksponata): 75

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/mreza-motovunskih-susreta/1668.html>

Vrsta: umjetnička, međunarodna

Tema (kratak opis):

Motovunski likovni susreti, organizirani kao međunarodni susreti vizualnih umjetnika, višegodišnja su tematska manifestacija koja se između 1972. i 1984. godine održavala u Motovunu, u Istri. U tom je razdoblju realizirano 11 likovnih susreta umjetnika različitih poetika, generacija i provenijencija. Susrete su suorganizirali Galleria del Cavallino iz Venecije i Etnografski muzej iz Pazina te Galerija suvremene umjetnosti (danas MSU) iz Zagreba, koja se projektu priključuje 1976. godine. Motovunski susreti otvorili su nove mogućnosti suradnje talijanskih i jugoslavenskih umjetnika, potaknuli internacionalizaciju umjetničkog prostora, interes za recentna zbivanja u

umjetnosti i suvremene umjetničke prakse; stvorili su prostor za susrete, razmjenu ideja i zajednički rad, u jedinstvenom ambijentu, krajoliku uokvirenim prirodnim i izgrađenim okolišem Motovuna, dolinom rijeke Mirne i morfologijom mjesta koje se uzdiže na brežuljku. Povezujući lokalne umjetnike s mladim i renomiranim, hrvatskim i međunarodnim umjetnicima, u Motovunskim je susretima tijekom godina sudjelovalo više od stotinu umjetnika kao što su: Marina Abramović, Claudio Ambrosini, Ivan Ladislav Galeta, Tomislav Gotovac, Živa Kraus, Sanja Iveković, Dalibor Martinis, Julije Knifer, Ivan Kožarić, Zdravko Milić, Josip Diminić, Ivan Matejčić, Dora Maurer, François Morellet, Michele Sambin, Duba Sambolec, Mladen Stilinović, Miroslav Šutej, Ulay, Goran Trbuljak, Luigi Viola i drugi. Danas se među najznačajnije likovne susrete ubrajaju oni realizirani od sredine 1970-ih do početka 1980-ih obuhvaćeni temama: Projekt urbane intervencije (1974.), Identitet (1976.), Novi pejzaž, fotografija i polaroid (1977.), Serigrafija (1978.), Transformacije papira (1979.), Mladi '80. / Nova slika (1980.), Nova skulptura (1981.), Na papiru (1983.) i posljednji, Postmoderna arhitektura i motovunsko arhitektonsko naslijeđe (1984.)

Naziv izložbe: **Rosa Barba: Meaning Distances**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, BlackBox

Vrijeme trajanja: 23.9. – 9.11.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Morana Matković (MSU), Nika Petković (25 FPS)

Autor(i) likovnog postava: Rosa Barba

Opseg (broj eksponata): 4

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/rosa-barba-meaning-distances/1781.html>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, studentska, samostalna

Tema (kratak opis):

Izložba *Meaning Distances* Rose Barba otvorila je ovogodišnji Festival 25 FPS u MSU-u predstavljajući izbor skulpturnih filmskih instalacija. Barbina konceptualna istraživanja ispituju povijesnu građu, osobne priče te osjetilno iskustvo filma i zvuka često snimanjem prirodnih krajolika i promjena u okolišu uzrokovanih ljudskim djelovanjem. U Barbinim filmovima krajolik zauzima ključnu ulogu u promjenjivim društveno-političkim, kulturnim i urbanističkim uvjetima, a korištenjem performativnog izlaganja kao strateškog narativnog alata, njezini radovi propituju nestabilnost znanja, mitova i znanstvenih eksperimenata. Vizualna umjetnica Rosa Barba u opusu radova koji obuhvaća skulpturu, instalaciju i film istražuje pitanja trajnosti i prolaznosti te stvarnosti i fikcije. Koristeći se performansom kao okvirom i metodom, Barba propituje nepredvidivost filmskog medija, nestabilnost znanja i složenost astronomskih fenomena. U svojim radovima istražuje kako vremenski i jezični konstrukti oblikuju prostor, dovodeći u pitanje tradicionalna shvaćanja naracije i jezika. Prirodni krajolici i ljudsko djelovanje predstavljaju provodne teme Barbinih filmova, djelujući istovremeno kao posrednici u mapiranju političkih i kulturnih promjena u društvu. Korištenjem osnovnih elemenata filmskog medija – projektora, platna i filmske vrpce – Barba istražuje teorijske i apstraktne uvjete prostora i vremena stvarajući djela koja analiziraju suodnos svjetlosti i zvuka. Njezini radovi uvršteni su u brojne međunarodne zbirke, a neke od recentnih samostalnih izložbi održali su MoMA, New York (2025.), Centre Pompidou, Pariz (2023.), Tate Modern, London (2023.), Neue Nationalgalerie, Berlin (2021. – 2022.), Hangar Bicocca, Milano (2017.), Museo Reina Sofía, Madrid (2017.), Secession, Beč (2017.), Schirn Kunsthalle (2016.) te bijenali poput 53. i 56. Venecijanskog bijenala i Performa (2013.).

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: **Kinematografije otpora predstavljaju: And Then I Found Some Meteorites in My Room / Zatim sam pronašao meteorite u svojoj sobi – projekt Drianta Zenelija**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Black Box

Vrijeme trajanja: 20.05.2025 – 25.06.2025

Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić (MSU) i Dina Pokrajac

Autor(i) likovnog postava: Leila Topić (MSU), Driant Zeneli

Opseg (broj eksponata): 1 filmska instalacija (video rad)

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/kinematografije-otpورا-predstavljaju-and-then-i-found-some-meteorites-in-my-room-zatim-sam-pronasao-meteorite-u-svojoj-sobi-projekt-drianta-zenelija/1699.html>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, samostalna

Tema (kratak opis):

Izložba je predstavila filmsku instalaciju albanskog umjetnika Drianta Zenelija *And Then I Found Some Meteorites in My Room* (2018.), prikazanu u okviru programa Kinematografije otpora i Subversive Festivala. Rad prati priču

o Bujaru i Flori, ocu i kćeri iz postindustrijskog predgrađa Elbasana gdje se osobne kozmologije, DJ kultura i zvukovi svemira, prepliću s teorijama o tamnoj tvari i alternativnim znanjima. Zenelijeva umjetnička praksa povezuje film, performans i participativne metode te kroz marginalne narative i utopijske imaginacije propituje odnose moći, znanja i znanstvenih narativa. Instalacija tematizira mogućnost stvaranja novih oblika zajedništva i mišljenja izvan dominantnih epistemoloških i političkih okvira.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika, studenti i stručnjaci iz područja suvremene umjetnosti, filma i teorije medija, publika Subversive Festivala te posjetitelji zainteresirani za eksperimentalni film, intermedijalne umjetničke prakse i društveno angažiranu umjetnost

Naziv izložbe: Mogućnosti za '25 – Leonardo Losciale: Sisto Re

Mjesto održavanja i prostor: MSU Zagreb, Black Box

Vrijeme trajanja: 03.07.2025 – 31.08.2025

Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić

Autor(i) likovnog postava: Leila Topić, Leonardo Losciale

Opseg (broj eksponata): ambijentalna instalacija i prostorni artefakti iz ciklusa *Between*

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/mogucnosti-za-25-leonardo-losciale-sisto-re/1756.html>

Vrsta: umjetnička, tuzemna, samostalna

Tema (kratak opis):

Izložba je predstavila projekt mladog umjetnika Leonarda Loscialea u okviru programa Mogućnosti za '25, višegodišnje suradnje MSU-a i Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Projekt je predstavio radove iz ciklusa *Between* koji kroz skulpturu, ambijentalne instalacije i prostorne objekte istražuju odnose moći i nemoći, djelovanja i ne-djelovanja te potencijala i nemogućnosti. U središtu izložbe nalazila se monumentalna figura *Sisto Re*, izrađena od sirove gline kao nestabilno i prazno tijelo koje evocira koncept *homo sacra* iz političke filozofije Giorgia Agambena. Losciale razvija praksu „aktivne redukcije“ u kojoj umjetnički objekti reagiraju na prostor, zrak, gravitaciju i prisutnost publike, dok se značenje djela oblikuje kroz odnos između skulpture, prostora i gledatelja.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika, studenti i nastavnici Akademije likovnih umjetnosti, mladi umjetnici, stručnjaci iz područja suvremene umjetnosti i teorije umjetnosti te publika zainteresirana za eksperimentalne i interdisciplinarne umjetničke prakse.

Naziv izložbe: GEF 63 – 69: Od antifilma do crnog vala

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Black Box

Vrijeme trajanja: 11.12.2025. – 15.2.2026.

Autor(i) stručne koncepcije: Diana Nenadić, Darko Šimičić

Kustosica izložbe: Bella Rupena

Autorica izložbenog postava: Barbara Blasin

Opseg (broj eksponata): 70

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/geff-63-69/1847/en.html>

Vrsta: umjetnička, studijska

Tema (kratak opis):

Izložba *GEFF 1963–1969: Od antifilma do crnog vala* predstavila je jedno od ključnih poglavlja povijesti hrvatske i jugoslavenske avangardne kinematografije. Genre Film Festival, GEF, prvi festival eksperimentalnog filma u bivšoj Jugoslaviji i istočnoj Europi, djelovao je u Zagrebu od 1963. do 1970. godine te bio važna platforma za razvoj strukturalnog filma, konceptualne umjetnosti i interdisciplinarnih istraživanja. Izložba je rekonstruirala nastanak i djelovanje GEF-a čije su ideje proizašle iz kruga zagrebačkih kinoamatera i intelektualaca okupljenih oko Mihovila Pansinija. Festival je poticao istraživanje granica filmskog izraza, spajanje amaterskog i profesionalnog stvaralaštva te povezivanje filma s drugim umjetnostima i znanostima. GEF je bio mjesto razmjene ideja i praksi, a njegovi programi obuhvaćali su natjecateljske, informativne i eksperimentalne selekcije te niz popratnih aktivnosti – performanse, predavanja, koncerte, izložbe i rasprave. Kroz četiri održana izdanja (1963., 1965., 1967. i 1969.) GEF je otvorio teme poput „Antifilma“, „Kibernetike i estetike“ te „Seksualnosti kao puta u novi humanizam“, najavljujući suvremene koncepte koji su u svjetskom kontekstu bili tek u nastajanju. U žirijima su sudjelovali istaknuti umjetnici, redatelji, kritičari i filozofi – među njima V. Mimica, D. Makavejev, M. Pansini, V. Richter i R. Putar – što je dodatno potvrdilo interdisciplinarni karakter festivala. Izložbeni postav obuhvatio je filmske radove s GEF-a, arhivske dokumente, plakate, fotografije, biltene, pisma, časopise, diplome, te dokumentaciju i artefakte povezane s festivalom i njegovim sudionicima. Građa je

prikupljena iz zbirke Muzeja suvremene umjetnosti, Hrvatskog filmskog saveza, Instituta Tomislav Gotovac, Akademskog filmskog centra u Beogradu, Jugoslavenske i Slovenske kinoteke te privatnih arhiva. Posebne izložbene sekcije bile su posvećene pojedinim festivalskim izdanjima, tematskim cjelinama i odnosu GEFF-a prema drugim umjetničkim praksama 1960-ih. Izložba je nastojala oživjeti izvorni duh festivala kao prostora otvorenosti, istraživanja i interakcije različitih disciplina. Kroz suvremenu interpretaciju, izložba je istaknula GEFF kao jedinstveni fenomen koji je, unatoč vremenskoj distanci, zadržao snagu inspiracije i aktualnosti za današnje filmske i multimedijske umjetnike.

Popratni program obuhvatio je performanse umjetnice Katalin Ladik te Damira Bartola Indoša i Tanje Vrvilo, kao i dvodnevni simpozij posvećen suvremenim istraživanjima GEFF-ova nasljeđa, čime je ožvijen izvorni istraživački i eksperimentalni duh festivala.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: Nina Kurtela: Jagoda – Prostori nevidljivog / Okidači

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Black Box

Vrijeme trajanja: 23.1. – 9.3.2025

Autor(i) stručne koncepcije: Leila Topić

Autor(i) likovnog postava: Nina Kurtela, Leila Topić

Opseg (broj eksponata): prostorna instalacija

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/nina-kurtela-jagoda-prostori-nevidljivog-okidaci/1635.html>

Vrsta: umjetnička, samostalna, tuzemna

Tema (kratak opis):

Izložba je predstavila projekt umjetnice Nine Kurtele koji proizlazi iz njezina istraživanja umjetničkog opusa i životne ostavštine Jagode Kaloper. Polazeći od iskustva ulaska u nekadašnji Kaloperin atelje, Kurtela razvija projekt koji povezuje osobne, memorijske i istraživačke dimenzije umjetničkog nasljeđa. U prostoru izložbe predstavljen je „žičani model“ studija – čelična konstrukcija koja označava prostorne konture ateljea i simbolički ga pretvara u mjesto susreta, izvedbe i kolektivnog promišljanja. Projekt se nadovezuje na istraživačku platformu *Future Repairs – room of leisure, care and persistence* te na digitalni arhiv posvećen Jagodi Kaloper. Izložba istražuje pitanja ženskog umjetničkog nasljeđa, memorije prostora, transgeneracijskog prijenosa znanja i odnosa između autobiografije, umjetničke prakse i zajednice.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika, studenti i stručnjaci iz područja suvremene umjetnosti, povijesti umjetnosti i izvedbenih umjetnosti, istraživači kulturne baštine i feminističkih studija te publika zainteresirana za interdisciplinarnu umjetničke i istraživačke prakse

OKIDAČI

Naziv izložbe: Sunce je spaljeno / Arhiv Cetinjskih bijenala

Mjesto održavanja i prostor: MSU, postav u trajanju, 2.kat

Vrijeme trajanja: 20.3. -29.4.2025.

Autorice stručne koncepcije: Natalija Vujošević (ACB), Irena Lagator (ACB), Ivana Kancir (MSU)

Kustosice izložbe i autorice likovnog postava: Natalija Vujošević, Irena Lagator, Jovan Milošević (Tim Arhiva Cetinjskih bijenala), Ivana Kancir (MSU)

Opseg (broj eksponata): 90

Web adresa:

<http://www.msu.hr/dogadanja/sunce-je-spaljeno-arhiv-cetinjskih-bijenala-okidaci/1669.html>

Vrsta: umjetnička, kompleksna, studijska međunarodna, skupna

Tema (kratak opis):

Izložba *Sunce je spaljeno / Arhiv cetinjskih bijenala* donijela je osvrt na nasljeđe pet izdanja Cetinjskih bijenala, održanih između 1991. i 2004. godine na Cetinju, u Crnoj Gori. Ova međunarodna manifestacija, koja je tijekom četrnaest godina aktivnog djelovanja okupila gotovo 700 umjetnika, kustosa i kulturnih djelatnika, nakon svog posljednjeg izdanja 2004. godine ostala je nehistorizirana i neobrađena. Proizašlo iz velikih očekivanja prijelomne 1989. godine, Bijenale se razvijalo u okviru lokalnih i globalnih okolnosti koje su preusmjeravale i oblikovale njegove putanje i poruke – od prvog izdanja, otvorenog 7. lipnja 1991., neposredno prije raspada Jugoslavije, do petog Bijenala, smještenog unutar koncepta „Balkanske trilogije“. Postavljena kao narativna šetnja kroz dokumente, vizualne materijale, medijske refleksije i arhivske artefakte, izložba je otvorila pitanje odnosa između suvremene umjetnosti i historijskih prekretnica. Propitujući vizije, iluzije, razočaranja i ishode

koji su se tijekom tih godina oblikovali, izložba ne samo da je pružila uvid u kontekst u kojem su Cetinjska bijenala nastajala, već i potakla na promišljanje o njihovom mjestu u širem narativu kulturne politike i umjetničkih tokova na prijelazu stoljeća.

Korisnici: šira publika, umjetnici, kustosi, istraživači, studenti, učenici

Naziv izložbe: **Umjetnost otpora**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Okidači

Vrijeme trajanja: 8.5. – 21.6.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Ana Škegro

Autor(i) likovnog postava: Ana Škegro

Opseg (broj eksponata): 8

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu): [http://www.msu.hr/dogadanja/izlozba-u-sklopu-projekta-umjetnost-otpota-\(the-arts-of-resistance-taor\)-okidaci/1677.html](http://www.msu.hr/dogadanja/izlozba-u-sklopu-projekta-umjetnost-otpota-(the-arts-of-resistance-taor)-okidaci/1677.html)

Vrsta: umjetnička, međunarodna, studentska, skupna

Tema (kratak opis):

MSU je organizirao izložbu *Umjetnost otpora* u sklopu istoimenog međunarodnog projekta *The Arts of Resistance (TAoR)* koja je predstavila rezultate višemjesečnog istraživanja i su-kreativnog procesa usmjerenog na propitivanje poveznica između povijesnih, kulturnih, društvenih, političkih i fizičkih ekologija otpora fašizmu. Izložba je prikazala umjetničke radove nastale u okviru projekta, uključujući rezultate međunarodnih radionica i istraživačkih susreta održanih na Sveučilištu primijenjenih umjetnosti u Beču, umjetničku intervenciju u javnom prostoru u Braunschweigu, kao i promišljanja mladih umjetnika o otporu kroz umjetničku praksu. Njezin je cilj bio potaknuti kritičko promišljanje i dijalog o povijesnim i suvremenim oblicima otpora te otvoriti prostor za nove interpretacije kroz umjetnost. Novonastali radovi bili su predstavljeni u korelaciji s djelima iz fundusa MSU-a vezanima uz temu otpora i antifašizma, u sklopu ciklusa izložbi *Okidači*, čime su uspostavljeni novi odnosi i tumačenja izloženih umjetničkih radova i koncepata koje tematiziraju. Na razmeđu međunarodnog rada mladih, aktualnih istraživanja umjetnosti i političkog obrazovanja, projekt TAoR postavio je kao jedan od svojih ciljeva i propitivanje umjetničkih djela i kulturnih produkata na temelju lokalnih primjera kao mogućih načina pružanja otpora. Kako bi izgradili paneuropsko razumijevanje fašizma i umjetnički utemeljenih načina njegova otpora, uz podršku međunarodno priznatih umjetnika, mladi su istraživali i su-kreirali umjetnička djela kao izraz otpora fašizaciji.

Autori_ice: selma banich, Klub mladih MSU (Nina Ćorić, Celina Damjanović, Emma Matijević, Mirta Mesić, Antonija Mužar, Bohdan Myshkov, Stella Poljak, Dorian Štih), Ruth Anderwald + Leonhard Grond, Theresia Heichinger, Aneta Luberda, Elena Rabkina, Lena Scharnreiter, Carola von Herder, Miriam Weichmann
Skulptura i radionice u školama u Braunschweigu osmišljene su i realizirane u sklopu studija medijacije umjetnosti na Institutu za likovnu umjetnost, Umjetničko sveučilište u Braunschweigu, pod vodstvom prof. Martina Krenna, u suradnji s RAHM arhitektin iz Beča.

Studenti_ice koji_e su sudjelovali_e su: Maria Ammann, Henadzi Arkhipau, Paul-Can Atlama, Dana Crasser, Natascha Faber, Xiaoming Huang, Fiona Jassmann, Nelly Khabipova, Laetitia Lentz, Hye-Hyun Kim, Merve Gisou Rosenthal i Daphne Schüttkemper. Partner u suradnji u Braunschweigu: VHS Braunschweig.

Stručna podrška i umrežavanje sa školama: Anna-Sophie Schröder.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: **Siniša Ilić: Zrak uoči susreta**

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Okidači

Vrijeme trajanja: 10.7. – 31.8.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Siniša Ilić, Jasna Jakšić (MSU)

Autor(i) likovnog postava: Siniša Ilić, Jasna Jakšić (MSU)

Opseg (broj eksponata): 36

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu): <http://www.msu.hr/dogadanja/sinisa-ilic-zrak-uoci-susreta/1765.html>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, studentska, samostalna

Tema (kratak opis):

Izložba *Zrak uoči susreta* Siniše Ilića u sklopu ciklusa *Okidači*, izložbene dvorane pretvorila je u kolažirani prostor, sastavljen od različitih materijala, reprezentacija i performativnih tragova tijela. Radovi iz fundusa MSU-a polazište su bili za izvedbu i izlaganje Ilićevih objekata, crteža, kolaža i prostornih intervencija. Radovi nastali u različitim prostorima i razdobljima 20. st. su bili u dijalogu s Ilićevim intervencijama koji aludiraju na androginitet tijela, naše moguće intervencije na površini ili u reprezentaciji tijela, užitek i kontakt na rubovima dodira

eksplicitnosti i apstrakcije. *Zrak uoči susreta* smješten je u utrobu meandra MSU-a, u labirintskom prostoru fizičke stiješnjenosti da bi komunicirao sa slobodnom interpretacijom tjelesnosti, upućujući na to da je istodobno i tabuzirana i eksploatirana i skrivena, ranjiva i fragilna, isprepletena, izvedena i sastavljena od različitih materijala. Ilićevi radovi u tom se dijalogu bili su realizirani efemernim intervencijama u prostoru, tragovima na zidu ljepljivom trakom, bojom, potezima ugljena i škara, erotskim crtežima, kolažima i objektima od tekstila i spužve.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: **Igor Ruf: Šunke i zmiје** (Atelijer Kožarić „Laboratorij za oživljavanje“ i ciklus „Okidači“)

Mjesto održavanja i prostor: MSU, Atelijer Kožarić, 1. kat

Vrijeme trajanja: 29.10. – 30.11.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Radmila Iva Janković, Igor Ruf

Autor(i) likovnog postava: Igor Ruf

Opseg (broj eksponata): ambijent (4 instalacije)

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/igor-ruf-zmije-i-sunke-atelijer-kozaric-laboratorij-za-ozivljavanje/1833/hr.html>

Vrsta: umjetnička, tuzemna, samostalna

Tema (kratak opis):

Polazeći od Kožarićeve duhovite misli o doživljaju cesta tijekom šetnji po Sljemenu u predvečerje, Igor Ruf otvara dijalog s atelijerom i njegovim nasljeđem. Pronađena rola mesinganog lima i zvuk koji proizvodi, konopac i jedan kalup za skulpturu postaju njegov novi radni materijal. Gradeći djela na sličnim načelima koja je Kožarić u svojem radu prigrlio početkom 1970-ih, ali posve u duhu vlastite generacije, koja se na ideju procesualnosti i otvorenog djela nadovezala poetikom skulpture u akciji, njegov kreativni rad po prirodi nije linearni prelazak od ideje do izvedbe, nego intuitivno i spontano traženje forme u djelovanju u kojem se isprepliće slučajnost pronalaska, eksperiment i (kao mnogo puta u njegovoj umjetničkoj praksi) nadogradnja rada fragmentima naracije. S onim što ga je sasvim slučajno zaintrigiralo u Atelijeru Kožarić, a to je bio zvuk role mesinganog lima, Ruf gradi priču, no ona ide u više smjerova. U trenutku kad u atelijeru više nema ruke umjetnika koji premješta stvari i u njega dodaje nova djela, otvarajući se izazovu eksperimenta, on od Kožarićeva materijala stvara vlastiti zvučno-kinetičke instalacije. Bizarnim i duhovitim, isto tako apsurdnim kreacijama, osvještava sam prostor Atelijera u njegovoj trenutačnoj realnosti, ali ga istodobno, zvučnim reverb efektom produbljuje i širi, prizivajući kozmičke vibracije, čime se intuitivno približava Kožarićevoj poetici. Poetici promatranja svakodnevice iz drugačije perspektive u kojoj se u procesu oneobičavanja susreću apsurd i poezija, pa smeće može postati zlato, a ceste izgledati kao zmiје i šunke koje vise.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): Stručna i šira javnost

SURADNJA

Naziv izložbe: **Putovanja**

Mjesto održavanja i prostor: Inkluzivna galerija Art & CeRZe, ulica Kneza Mislava 11

Vrijeme trajanja: 17.6. – 22.7.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Daniela Bilopavlović Bedenik (MSU)

Autor(i) likovnog postava: Blanka Stančić Puhak, Daniela Bilopavlović Bedenik (MSU)

Opseg (broj eksponata): 15

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/putovanja/1741.html>

Tema (kratak opis):

Izložba *Putovanja* nastavak je suradnje MSU-a i inkluzivne galerije Art&CeRZe Centara za rehabilitaciju Zagreb (CRZ). Nastala je u okviru programa MSU-a *Drugačiji i jednaki* kojim se u muzejske sadržaje uključuju osobe s drugačijim mogućnostima, potiče razbijanje stereotipa prema marginaliziranim skupinama te promiče društvo uključivosti i pozitivne različitosti. Nakon prošlogodišnje izložbe *Uzajamna prisutnost*, koja je prvi put povezala umjetnike iz Zbirke marginalne umjetnosti MSU-a i autore iz galerije Art&CeRZe, nova izložba razvija tu suradnju kroz temu putovanja. Radovi Melite Kraus te Margarete Vidmar i Esoxa Luciusa Ida potaknuli su devet korisnika Centra za rehabilitaciju na vlastito imaginarno putovanje ispunjeno nadnaravnim bićima i slobodom mašte. Kroz kolaže i ilustracije na platnu autori se predstavljaju kao duhovni tragači. Izložba poziva publiku na promišljanje o putovanju – ne samo kao fizičkom kretanju, nego i kao unutarnjem, metafizičkom iskustvu. Galerija Art&CeRZe,

osnovana 2017., prva je inkluzivna umjetnička galerija u ovom dijelu Europe te kontinuirano promiče umjetničko stvaralaštvo osoba s intelektualnim teškoćama.
Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

IZLOŽBE U ZBIRCI RICHTER

Naziv izložbe: **SintArt 18: Hana Miletić i Graham Kelly uz CIMO – u dijalogu s Nadom Kareš Richter i Vjenceslavom Richterom**

Mjesto održavanja i prostor: Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter

Vrijeme trajanja: 24.5. – 4.10.2025.

Autor(i) stručne koncepcije: Morana Matković, Ana Škegro

Autor(i) likovnog postava: Graham Kelly, Hana Miletić

Opseg (broj eksponata): 19

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/sintart-18-hana-miletic-i-graham-kelly-uz-cimo/1712.html>

Vrsta: umjetnička, međunarodna, studijska, skupna

Tema (kratak opis):

Ciklus povremenih izložbi SintArt održava se 15. godinu u okviru izložbene djelatnosti Zbirke Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter. Hana Miletić, u suradnji s Grahamom Kellyjem i Centrom za istraživanje mode i odijevanja (CIMO), u projektu SintArt 18 predstavila je *site specific* tekstilne, prostorne, video i tekstualne intervencije u prostorima Zbirke Richter koje su privremeno ili zamijenile određene elemente interijera, ili pak izmjestile njihove pozicije i funkcije, ali i stvorile nove odnose i značenja između izložbenog, radnog i privatnog prostora Zbirke povezujući ih u novu interpretativnu cjelinu. Hana Miletić izložila je zastore geometrijskog uzorka i rijetkog tkanja, koji su prizivajući mrežu transparentnosti (eng. *transparency grid*), propuštali svjetlost u privatni prostor stanovanja na prvome katu, stvarajući novu perspektivu za sagledavanje postojećeg, već dobro poznatog ambijenta. Isti zastori ponovili su se i u izložbenom prostoru prizemlja kuće, naglašavajući određene strukturne elemente arhitekture, istovremeno stvarajući novi ritam kretanja i dinamiku unutar tog prostora. Uz suptilno umetanje autorskog teksta u intiman prostor, umjetnici su učinili još jednu gestu - u intiman prostor stana unijeli su i skulpturu *Nada* (1957.) Vjenceslava Richtera, temeljenu na principu tenzije kao strukturalne ideje, sastavljene od industrijski proizvedenih elemenata (čelična sajla, žica, vijci). U izložbenom prostoru u prizemlju Zbirke smješten je bio jedan video rad Grahama Kellyja koji je snimljen potajno u nekoliko iznajmljenih Airbnb smještaja – kao svojevrsni arhiv koji propituje vrijednost privatnoga i privatnosti. Njegov drugi rad prikazan na televizoru u privatnom prostoru prvoga kata ponavlja vizure jednog objekta iz samoga filma u video petlji. Nastavno na istraživanje intimnih dijelova životnog prostora Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter, Centar za istraživanje mode i odijevanja (CIMO) odabrao je devet predmeta koji su dio originalnog inventara kuće te su isti obrađeni i klasificirani kroz kombinaciju faktografskog, osobnog i spekulativnog opisa predstavljenog u stilu muzeološke inventarizacije predmeta o kojima muzej skrbi.

Uz izložbu je otisnut dvojezični katalog (hrvatski, engleski jezik) u nakladi od 300 primjeraka.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

Naziv izložbe: **SintArt 19 – Nika Radić: 1/3**

Mjesto održavanja i prostor: Zbirka Vjenceslava Richtera i Nade Kareš Richter

Vrijeme trajanja: 18.10.2025. – 18.4.2026.

Autor(i) stručne koncepcije: Vesna Meštrić, Nika Radić

Autor(i) likovnog postava: Nika Radić

Opseg (broj eksponata): prostorna instalacija

Web adresa (ukoliko je izložba predstavljena na Internetu):

<http://www.msu.hr/dogadanja/sintart-19-nika-radic-1-3/1828.html>

Vrsta: umjetnička, samostalna, studijska

Tema (kratak opis):

U 19. izdanju ciklusa SintArt gostujuća umjetnica Nika Radić bavila se temom ozelenjivanja urbanih prostora, jednim od ključnih pitanja suvremenog života obilježenog ubrzanim prostornim i klimatskim promjenama. Posljednjih godina u središtu umjetničkog interesa Nika Radić nalazile su se biljke, te umjetnica istražujući njihove načine percepcije i komunikacije, propitivala je mogućnost uravnoteženijeg odnosa između čovjeka i prirode, ali i načine na koje prirodni sustavi mogu postati model za održivije promišljanje urbanog života.

U izložbenom projektu *1/3 Nika Radić* polazi od ideje biologa Stefana Mancusa, koji je istaknuo da bi jednostavan i učinkovit način ublažavanja klimatskih promjena bila transformacija trećine svih prometnica u šume. Nadovezujući se na tu misao, Nika Radić razvila je prostorno-vizualni eksperiment kojim je istraživala odnos urbanog tkiva i prirodnih procesa te mogućnost da priroda ponovno preuzme aktivniju ulogu u oblikovanju grada. Time je dovela u pitanje ustaljene predodžbe o funkciji i strukturi urbanog prostora te potaknula razmišljanje o održivijim modelima života u gradu. Srodna promišljanja o preoblikovanju grada nalazimo i kod Vjenceslava Richtera, koji je u svojim analizama urbanizma prepoznao promet kao jedno od glavnih ograničenja suvremenog života. Kao odgovor na taj problem razvio je utopijski projekt Sinturbanizam, u kojem je nastojao povezati različite funkcije svakodnevnog života u jedinstven prostorni sustav te u njegovu strukturu uključiti prirodu kao sastavni element. Iako su Mancuso i Richter polazili iz različitih perspektiva, klimatske i urbanističke, dijelili su stav da je radikalno smanjenje prometnih površina preduvjet kvalitetnijeg života u gradu. Na tom se spoju temeljio izložbeni projekt *1/3 Nike Radić* koji je istraživao odnos prirode i urbanog prostora kroz mogućnost da priroda ponovno postane aktivni oblikovni element grada. Koristeći arhitektonske metode prikaza, umjetnica je promišljala što bi se dogodilo sa Zagrebom kada bi se trećina asfaltiranih površina pretvorila u šume, otvarajući pritom viziju grada koji se razvija u ravnoteži s prirodom. Uz izložbu je otisnut dvojezični katalog (hrvatski i engleski jezik) u nakladi od 300 primjeraka.

Korisnici (kome je izložba namijenjena): široka publika

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.1. Tiskovine

Daniela Bilopavlović Bedenik

Deplijan izložbe: *Putovanja*, 17.6. – 22.7.2025., Inkluzivna galerija Art & CeRZe i MSU, Zagreb, 2025.

Petra Cegur

Katalog izložbe: Jelena Janković, *8. kat*, Zbirka Richter, Zagreb, 2025.

Radmila Iva Janković

Katalog izložbe: Igor Ruf, *Zmije i šunke/ Snakes and Hams*, Atelijer Kožarić – Laboratorij za oživljavanje, MSU, Zagreb, 2025.

Pretisak kataloga: Ivan Kožarić, *Stvorit ću novi svijet, nova brda, nove gradove! - iz arhive Atelijera Kožarić*, Atelijer Kožarić – Laboratorij za oživljavanje, MSU, Zagreb, 2025.

Morana Matković

Publikacija: *Printed Cinema – Charge*; ciklus limitiranih publikacija umjetnice Rose Barba, 25FPS i MSU, Zagreb, 2025.

Katalog izložbe: Rosa Barba, *Meaning Distances*, 25FPS i MSU, Zagreb, 2025.

Katalog izložbe: *SintArt 18: Hana Miletić i Graham Kelly uz CIMO - u dijalogu s Nadom Kareš Richter i Vjenceslavom Richterom*, Zbirka Richter, Zagreb, 2025.

Ana Škegro

Katalog izložbe: Jan St. Werner: *Vibracepcija – istrage valnog prostora*, MSU, Zagreb, 2025.

Katalog izložbe: *SintArt 18: Hana Miletić i Graham Kelly uz CIMO - u dijalogu s Nadom Kareš Richter i Vjenceslavom Richterom*, Zbirka Richter, Zagreb, 2025.

Publikacija: *Vibraception – Investigations in Wavespace*, suizdavači: K. Verlag (Berlin), Multimedijalni institut i MSU, EU, 2025.

Leila Topić

Publikacija: Jacques Rancière, *Razdioba osjetilnog – estetika i politika* (izvornik: *Le Partage du sensible. Esthétique et politique*), MSU, Zagreb, 2025.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

dr. art. Ivana Gorički Flegar, viša kustosica pedagoginja, voditeljica odjela

Odjel za edukativnu djelatnost MSU-a osmišljava i provodi raznovrsne programe za različite dobne skupine. Programi obuhvaćaju kreativne radionice, umjetničko-edukativne programe, susrete s umjetnicima, stručna vodstva kroz izložbe, predavanja, okrugle stolove, simpozije, interdisciplinarnе projekte, programe za marginalizirane skupine te projekte financirane sredstvima europskih fondova.

Programi su objedinjeni pod nazivom MSU edukacija, a namijenjeni su širokoj publici – od djece i mladih do osoba treće životne dobi – s ciljem približavanja suvremene umjetnosti i kulture, razvoja kreativnosti, kulturnih i građanskih kompetencija te poticanja aktivnog sudjelovanja publike u muzejskim programima.

Tijekom 2025. godine održano je 184 vodstva za ukupno 5520 posjetitelja te niz radionica s ukupno 266 sudionika.

11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

Ivana Gorički

Na mjesečnoj razini, uz aktualne izložbe, provode se obiteljski programi MSU Mali i veliki, kreativne radionice MSU KreARTivke, radionice za djecu, programi za seniore te edukativna vodstva i umjetničko-edukativne aktivnosti za odgojno-obrazovne skupine od vrtića do fakulteta. Uz navedeno, organiziraju se praznične radionice i kampovi za djecu. Mladi se redovito okupljaju u sklopu Kluba mladih MSU-a, dok odrasli sudjeluju u programima Prijatelji MSU-a i MSU seniori. Odjel redovito provodi programe za marginalizirane skupine, u MSU-u i izvan njega, u suradnji s brojnim udrugama i institucijama. Većinu programa provode kustosi i muzejski pedagozi MSU-a, uz suradnju s vanjskim stručnjacima i edukatorima, čime se osigurava raznovrsnost sadržaja i bogato iskustvo za posjetitelje. Programi se oslanjaju na izložbeni sadržaj MSU-a te uključuju kratkoročne i dugoročne aktivnosti, javna vodstva, radionice i tematske susrete s ciljem razvoja kulturnih kompetencija i poticanja zajedništva u skladu s geslom Muzeja: „We Build the Museum, the Museum Builds Us.“

U okviru Odjela za edukativnu djelatnost MSU-a tijekom 2025. godine provedena su ukupno 184 vodstva za različite skupine posjetitelja. Najbrojnija su bila vodstva za obrazovne ustanove – vrtiće, osnovne i srednje škole te fakultete – dok su se uz njih redovito održavala i vodstva za građanstvo te specijalizirana vodstva za različite skupine korisnika. Posebna vodstva organizirana su za korisnike Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, Dnevne bolnice za ranu intervenciju i psihotične poremećaje Psihijatrijske bolnice Sveti Ivan, Dnevne klinike za psihijatriju Vrapče te za druge institucije i organizacije s kojima MSU surađuje. Uz navedeno, redovito su se provodila i interna vodstva za djelatnike MSU-a te edukacije za vodičku skupinu. Za širu publiku kontinuirano su organizirana javna vodstva nedjeljom, kao i posebna vodstva kroz izložbe koja su vodili kustosi, umjetnici ili stručnjaci za pojedine umjetničke aspekte. Uz vodstva izložbama, održavane su tematske pješačke ture gradom te vodstva kroz izložbe na upit za organiziranih skupine. Vodstva su provodili kustosica-pedagoginja Ivana Gorički Flegar, kustosi MSU-a i vanjski suradnici koji su dio vodičke službe MSU-a. U sklopu edukativnih aktivnosti za organizirane skupine održano je i više od 30 sati programa MSU Avantura, namijenjenog skupinama od vrtića do fakulteta. Program omogućuje djeci i mladima upoznavanje suvremene umjetnosti kroz izravan susret s originalnim umjetničkim djelima te uključuje edukativno vodstvo i radionički dio.

Jasna Jakšić

koordinacija tematskih šetnji posvećenih Grupi šestorice autora

termin realizacije: 12.6.2025., 19.10.2025., 25.10.2025.

voditeljice: Jasna Jakšić (MSU), Ivana Meštrović, Marta Basch

Morana Matković

edukativni program uz izložbu Rose Barba *Meaning Distances*

termin realizacije: 23.9.2025 - 9.11.2025.

ukupno: 12 vodstva

voditeljice: Morana Matković (MSU), Nika Petković (25 FPS)

Ana Škegro

organizacija vodstva po izložbi *Umjetnost otpora* kojeg su vodili članovi i članice Kluba mladih MSU, pod

mentorstvom Ane Škegro

termin realizacije: 18.5.2025., 21.6.2025.

11.2. Predavanja

Ivana Gorički

U okviru edukativnih programa održana su brojna predavanja i razgovori sa stručnjacima, među kojima se ističe projekt MSU otvoren mladima 2025. Riječ je o nastavku programa poticanja razvoja publike u kulturi započetog 2023. godine, namijenjenog mladima u procesu osobnog i profesionalnog formiranja, posebno studentima Filozofskog fakulteta, Akademije likovnih umjetnosti i Arhitektonskog fakulteta, ali i svima zainteresiranima za suvremenu umjetnost i kulturnu baštinu. Projekt je koncipiran na način da MSU funkcionira kao otvoreni prostor učenja, približavajući suvremenu umjetnost i stručni muzejski rad mladima kroz tri programske cjeline i ukupno 16 tematskih aktivnosti. Glavni cilj projekta bio je potaknuti iskustveno učenje kroz neformalno obrazovanje te razvoj stručnih kompetencija mladih u području kulture. Program je kombinirao predavanja stručnjaka o suvremenoj umjetnosti, praktičan rad i neposredan doživljaj umjetničkih djela, razgovore o muzejskoj praksi i pedagoškim metodama te aktivnosti povezane s uključivanjem osoba s invaliditetom u muzejske programe. Na taj su način sudionici razvijali muzeološke i kulturološke kompetencije te stjecali uvid u različite aspekte rada muzejske institucije. Predavanja i radionice održavale su se jednom tjedno u MSU-u, od 14. travnja do 16. lipnja 2025., dok je treća programska cjelina realizirana tijekom rujna i listopada 2025., a predstavljanje rezultata održano je u studenome 2025. U programu su sudjelovali brojni stručnjaci i umjetnici: Vesna Meštrić, dr. sc. Martina Munivrana, mr. sc. Mirta Pavić, Daniela Bilopavlović Bedenik, dr. art. Ivana Gorički Flegar, dr. sc. Nataša Ivančević, Morana Matković, Lea Plašćar, Tara Beata Racz te umjetnici Marko Tadić, Igor Grubić i Andreja Kulunčić. Sudjelovanje u programu bilo je besplatno, a materijali i pribor osigurani za sve polaznike. Projekt je uspješno realiziran te je mladima omogućio iskustveno učenje, razvoj kompetencija u području muzejske edukacije i kulturne prakse te dublje razumijevanje uloge muzeja i suvremene umjetnosti u društvu.

Voditeljice projekta bile su dr. art. Ivana Gorički Flegar i Daniela Bilopavlović Bedenik.

Daniela Bilopavlović Bedenik

21 – 22.1.2025. – vodstvo po izložbi *MSU na dodir* i predavanje na temu pristupačnosti muzeja – studenti Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta, MSU, dvorana Školica

31.1.2025. – Noć muzeja; *Drugačiji i jednaki* – Ranko Čuća, predstavljanje projekta i otvorenje izložbe *Moj svijet*

Jasna Jakšić

Organizacija popratnih programa uz izložbu *Miris svježe nacijepanih drva* (u suradnji s Anom Škegro):

31.1.2025. – Noć muzeja, projekcija filma *Autotrofia* Antona Vidoklea i razgovor autora sa Zdenkom Badovinac

7.7.2025. – predavački maraton Marka Pogačnika

14.2.2025. – razgovor: *Konflikti u zajednicama i moguće transformacije (i filmska kamera)*, sudionice: Karla Crnčević, Hana Sirovica, Una Bauer, Armina Pilav

15. 2. 2025. – razgovor o filmu Ane Hušman *Radije bih bila kamen*

Ivana Kancir

U sklopu projekta i izložbe *Sunce je spaljeno / Arhiv Cetinjskih bijenala* održan je razgovor s nekolicinom sudionika Cetinjskih bijenala; sudionici: Jusuf Hadžifežević, Goran Petercol, Dalibor Martinis i tim Arhiva Cetinjskih bijenala – Natalija Vujošević i Irena Lagator

Ana Škegro

Organizacija popratnih programa uz izložbu *Miris svježe nacijepanih drva* (u suradnji s Jasnom Jakšić):

31.1.2025. – Noć muzeja, projekcija filma *Autotrofia* Antona Vidoklea i razgovor autora sa Zdenkom Badovinac

7.7.2025. – predavački maraton Marka Pogačnika

14.2.2025. – razgovor: *Konflikti u zajednicama i moguće transformacije (i filmska kamera)*, sudionice: Karla Crnčević, Hana Sirovica, Una Bauer, Armina Pilav

15. 2. 2025. – razgovor o filmu Ane Hušman *Radije bih bila kamen*

Ana Škegro

Organizacija programa u sklopu manifestacije Zagrebački muzejski vikend (MUV 2025):

6.9.2025. – razgovor: Iskustva iz povijesti, strategije za sadašnjost, sudionice: Ana Lovreković, Ana Škegro

Ana Škegro

Organizacija programa Tatreez povodom Međunarodnog dana solidarnosti s narodom Palestine, u organizacija MSU-a i Inicijative za slobodnu Palestinu:

29.11.2025. – predavanje i radionica: *Tatreez – vez kao otisak dugovječnosti i palestinskog otpora*; predavačica: Bojana Maraš, voditeljica radionice: Rania Zarifa, umjetnica tatreeza iz Gaze

11.3. Radionice i igraonice

Ivana Gorički

Odjel edukacije MSU-a redovito je provodio edukativno-kreativne programe za djecu i obitelji, među kojima se ističu subotnje radionice KreARTivke, obiteljski program MSU Mali i Veliki te program MSU Avantura za organizirane skupine. Ovi programi kombiniraju vodstva kroz izložbe i radioničke aktivnosti koje potiču kreativnost, zajedničko djelovanje i aktivno sudjelovanje posjetitelja. Tijekom školske godine organizirani su i posebni programi za vrijeme školskih praznika, koji su uključivali tematska vodstva, kreativne likovne radionice te plesno-dramske aktivnosti. Ovi programi pridonose razvoju imaginacije, motoričkih i socijalnih vještina te upoznavanju djece s različitim zanimanjima potrebnim za rad muzeja.

U 2025. godini provedeni su praznični programi MSU zimski kamp, MSU ljetni kamp 1 te MSU ljetni kamp 2. Kampovi su uključivali interdisciplinarnu radioničku aktivnost povezanu s izložbenim programom MSU-a, upoznavanje rada muzeja te niz kreativnih aktivnosti za djecu osnovnoškolske dobi. Program je osmislila i koordinirala kustosica Ivana Gorički Flegar, uz sudjelovanje studenata i mladih povjesničara umjetnosti te dramske pedagoginje Marije Šorše.

Daniela Bilopavlović Bedenik

Drugačiji i jednaki – Vidjeti drugačije

MSU je 2025. nastavio program *Drugačiji i jednaki – Vidjeti drugačije*, usmjeren na inkluziju osoba s invaliditetom. U suradnji s Centrom za rehabilitaciju Zagreb i Galerijom Art & CeRZe održane su 4 likovne radionice i izložba *Putovanja* koja je promovirala različitosti i inkluziju. Nastavljen je razvoj programa *MSU na dodir* s taktilnim modelima, legendama na Brailleovu i uvećanom tisku te radionicama za slijepe, slabovidne i videće posjetitelje čime se potiče senzibilizacija i pristupačnost muzeja.

U okviru programa *Drugačiji i jednaki* tijekom 2025. godine održano je više radionica/vodstava po stalnom postavu i izložbi *MSU na dodir* na kojima su sudjelovali: Udruga za podršku osobama s intelektualnim oštećenjima Grada Zagreba, Udruga gluhoslijepih, Klinika za psihijatriju sv. Ivan, Udruga Korak po korak, OŠ Poliklinike SUVAG, studenti Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, studenti Specijalističkog poslijediplomskog studija oftalmologije i optometrije.

Daniela Bilopavlović Bedenik

MSU otvoren mladima

U okviru projekta MSU otvoren mladima proveden je program likovnih radionica i izložba *Inkluzija kroz umjetnost – publika budućnosti* koji je vodila Daniela Bilopavlović Bedenik u suradnji s Blankom Stančić Puhak, voditeljicom inkluzivne galerije Art & CeRZe. Ovaj program dio je dugogodišnjih aktivnosti MSU-a usmjerenih na uključivanje socijalno osjetljivih skupina u kulturni život. Kroz likovne radionice potiče se zajedničko učenje, dijalog i ravnopravno sudjelovanje u umjetničkim sadržajima, čime MSU postaje prostor susreta i zajedničkog stvaranja. Program je realiziran u sklopu platforme MSU otvoren mladima, u partnerstvu s Centrom za rehabilitaciju Zagreb – Inkluzivnom galerijom Art & CeRZe i XVI. gimnazijom iz Zagreba. Sudjelovale su osobe s intelektualnim teškoćama te učenici likovne grupe, uz vodstvo mentora. Program je započeo interaktivnim vodstvom kroz izložbu Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom*, a nastavljen je inkluzivnim likovnim radionicama u Galeriji Art & CeRZe gdje su sudionici u parovima stvarali zajednička djela akrilom na platnu. Naglasak je bio na procesu suradnje, razvoju povjerenja, empatije i međusobnog razumijevanja. Održane su 4 inkluzivne likovne radionice u koje su bili uključeni učenici – polaznici likovne grupe XVI gimnazije, uz profesoricu likovne umjetnosti Maju Marović, i korisnici koji djeluju u okviru inkluzivne galerije Art & CeRZe.

Ana Škegro

Eksperimentalna filmska škola *KOORDINATE - mjesta filmskog eksperimenta*

MSU u suradnji s Kinoklubom Zagreb osmislio je i organizirao program eksperimentalne filmske škole naslovljen *KOORDINATE mjesta filmskog eksperimenta*. Program je namijenjen filmskim autorima koji žele produbiti znanje o eksperimentalnim filmskim procesima i praksama te ih nadograditi kroz istraživanje i praktičan rad na vlastitom filmu. Program se sastojao od kombinacije interdisciplinarno postavljenog koncepta predavanja

mentora Vladislava Kneževića, gostujućih predavanja filmskih autora, praktičnih intenziva koji istražuju procese rada kroz analogne i digitalne tehnike te samostalnog autorskog rada na filmu. Radionica i oprema za realizaciju filmova je za sve polaznike besplatna, a rezultati radionice završeni su eksperimentalni filmovi autora koji su bili javno prikazani u dvorani Gorgona u MSU početkom 2026. godine.

Radionicu su organizirali Kinoklub Zagreb i MSU u suradnji s udrugama Format C i Klubvizija.

Ana Škegro

Tatreez – vez kao otisak dugovječnosti i palestinskog otpora, predavanje i radionica

Povodom Međunarodnog dana solidarnosti s narodom Palestine koji se obilježava 29. studenog, MSU i

Inicijativa za slobodnu Palestinu organizirali su cjelodnevni program u MSU koji je započeo predavanjem Bojane Maraš pod nazivom „Tatreez – vez kao otisak dugovječnosti i palestinskog otpora“ te se nakon kratke pauze nastavio s radionicom izrade tatreeza koju je vodila Rania Zarifa, umjetnica tatreeza iz Gaze.

11.4. Posebni edukativni programi

U sklopu 30. Edukativne muzejske akcije, 24. travnja 2025., održan je edukativni program MSU Premetaljka, u kojem je sudjelovalo 27 učenika Gimnazije Lucijana Vranjanina. Program je uključivao istraživanje jezika kroz izložbeni postav, upoznavanje s knjižničnom građom MSU-a te interaktivnu radionicu u kojoj su učenici osmislili vlastite premetaljke.

U okviru obilježavanja Dana grada Zagreba, 31. svibnja 2025., održan je obiteljski program MSU Mali i Veliki, koji je uključivao stručno vodstvo kroz postav MSU-a te radionicu *Raznobojne svijetle trake idu preko kuća*, posvećenu umjetniku Ivanu Kožariću.

MSU seniori

Voditeljica: Gordana Paškvan Budiselić

Kustosica: Renata Filčić

Period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

Godinu 2025. u MSU-u obilježili su raznoliki programi namijenjeni različitim skupinama sudionika, a posebno članovima programa MSU seniori. Ovaj program, pokrenut u suradnji s umirovljenom profesoricom Gordanom Paškvan Budiselić u jesen 2023., pružio je starijim građanima priliku da se kroz iskustveno učenje upoznaju sa zbirkama muzeja i aktualnim izložbama, istraže muzejski prostor i njegovo urbano okruženje, ali i običu izložbene i galerijske prostore u Zagrebu i šire. U prvom dijelu godine aktivnosti programa bile su posvećene obilascima privatnih galerija i izložbi. Sudionici su tako obišli Galeriju Trotoar gdje su razgledali izložbu Bojana Šumonje *Tulip Hysteria*, zatim M23 galeriju i antikvarijat Crveni peristil u kojem je prema nacrtima Vladimira Dodiga Trokuta postavljena instalacija *Pjev slobode*. U MSU-u kustosica Renata Filčić provela je MSU seniore postavom *Zbirka kao glagol* i izložbom *U trenutku kada nam veliki rat kuca na vrata potrebno je politički misliti ovaj svijet*. MSU seniori posjetili su i novu prodajnu galeriju Art Square Gallery, Galeriju Kranjčar s ciklusom radova Fadila Vejzovića nastalih 1970-ih godina, te Laubu gdje je bila postavljena izložba Otona Glihe, prigodno organizirana povodom njegovog 111. rođendana, dok ih je kroz izložbu *Motovunski susreti* u MSU-u provela kustosica Jasna Jakšić. Ovi posjeti omogućili su članovima da sagledaju različite galerijske kontekste i načine prezentacije suvremene umjetnosti, te su svi obilasci potaknuli razgovore i razmjenu iskustava među 20-ak sudionika. U svibnju 2025. program je nastavio širiti svoje granice. Manja skupina seniora posjetila je Rijeku, gdje su u MMSU-u razgledali tri izložbe i susreli se s lokalnom grupom seniorki uključene u izložbu *Posljednji svijet*. U Muzeju grada Rijeke razgledali su stalni postav, u Kockici izložbu Vladimira Udatnyja, a u art kvartu Benčić sudjelovali su u predavanju arhitektonskog ureda 3LHD o izvedbi novog autobusnog kolodvora. Već sljedećeg dana, kvartovska šetnja po Novom Zagrebu s Pavelom Gulinom Zrnićem omogućila je sudionicima da sagledaju urbanistički i arhitektonski razvoj naselja Zapruđe, Utrine, Travno i Dugave, te povežu lokalnu arhitekturu s društvenim kontekstom. Članovi grupe aktivno su se uključili i u pripreme velike izložbe Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom* kroz aktivnosti u Muzejskoj vrtnoj oazi. Sudjelovali su na otvorenju izložbe, kustoskom vodstvu Martine Munivrane te redovitim radionicama izrade glinenih figurica, čime su praktično doprinijeli postavljanju izložbe i interakciji posjetitelja s umjetničkim radovima. Posebno je zapažen obilazak izložbe *Zbirka Kviz* u Klovićevim dvorima, aukcijske kuće Kontura, Atelier LM i izložbe Luke Marottija, a posjet Sisku i izložbi *U snu Steiner* dodatno je proširio kulturni horizont sudionika. U jesen su seniori pohodili i novu turu Pavla Gulina Zrnića posvećena vezama i utjecajima francusko-hrvatske kulture. Godinu smo zaključili prigodnim druženjem u MSU i posebno priređenim igrama za članove grupe. Program MSU seniori kontinuirano je omogućavao starijim sudionicima da kroz aktivno promatranje, razgovor, šetnje i radionice razviju dublje

razumijevanje suvremene umjetnosti i muzejske prakse, istovremeno promovirajući participaciju i međugeneracijsko učenje. Njegova inovativnost i relevantnost prepoznata je dodjelom Nagrade Hrvatskog muzejskog društva za rad u 2024., što potvrđuje da ovakav model edukacije i uključivanja starijih građana predstavlja vrijedan doprinos muzejskoj praksi i kulturnom životu zajednice. Nagradu su zaprimile Gordana Paškvan Budiselić i Renata Filčić.

Prijatelji MSU-a

Kustosica: Renata Filčić

Period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

U 2025. godini program Prijatelji MSU-a, pod vodstvom više kustosice pedagoginje Renate Filčić, nastavio je okupljati članove zainteresirane za suvremenu umjetnost i aktivno promišljanje uloge muzeja u zajednici. Program povezuje istraživanje zbirki, tematska vodstva, posjete izložbama, suradnju s umjetnicima i otvorene rasprave te potiče članove na kritičko i kreativno sudjelovanje u muzejskim aktivnostima. Tijekom godine održani su brojni susreti i aktivnosti, uključujući akciju *Poštuj* na pet lokacija u Zagrebu, vodstva po izložbama Ivana Picelja, Cetinskog bijenala i izložbe *U trenutku kada nam veliki rat kuca na vrata potrebno je politički misliti ovaj svijet*, posjet manifestaciji *Okolo* i sl. Krajem godine otvoren je i natječaj za nove članove, prilikom čega se zajednici pridružilo 13 novih članova.

Program se u pravilu održava 1–2 puta mjesečno, potiče suradnju, dijalog i promišljanje uloge muzeja, a članove uključuje u aktivnosti koje jačaju njihovu povezanost s umjetnošću i zajednicom. Članovi često polaze i brojne druge programe u organizaciji muzeja. Program regularno okuplja oko 20 članova.

AKCIJA POŠTUJ

Kustosica: Renata Filčić s Prijateljima MSU-a

Period realizacije: od siječnja do lipnja 2025.

Dana 18. siječnja 2025., Prijatelji MSU-a proveli su akciju POŠTUJ na pet lokacija u Zagrebu s ciljem podizanja svijesti o važnim društvenim, ekološkim i obrazovnim pitanjima te o nedostatku građanske angažiranosti. Sudionici su postavili transparent s riječju *POŠTUJ* na vidnim mjestima, među kojima su bile mjerna postaja kvalitete zraka u Dugavama, zeleno područje u Središću koje se planira učiniti prometnicom, MSU te napuštena zgrada Sveučilišne bolnice u Blatu.

Poruka akcije isticala je:

- poštovanje zraka, okoliša i zajednice,
- sigurnost i dobrobit djece i zaposlenih u školama,
- poštovanje umjetnosti, kreativnosti i angažiranog djelovanja,
- priznavanje građanskih inicijativa i povijesti, primjerice referendumu za izgradnju Sveučilišne bolnice.

Akcija je dokumentirana i predstavljena na društvenim mrežama, čime je dodatno proširena poruka o građanskoj odgovornosti i kritičkom promišljanju aktualnih problema u gradu. Fotografije i tekstove osigurale su Prijateljice i Prijatelji MSU-a: Lana Dolenc, Bojan Susovski, Željka Kovačević Kruljac, Lana Zagorščak i Helena Kecerin Penzar, a koordinaciju programa i organizaciju sudionika vodila je Renata Filčić.

Ova inicijativa pokazala je kako muzejski programi i zajednica mogu biti platforma za aktivno sudjelovanje građana, promišljanje društvenih pitanja i promicanje vrijednosti solidarnosti, empatije i poštovanja.

draMSU

Umjetničko-pedagoško vodstvo: Jelena Kovačić, Akteraj

Likovno vodstvo: Ivana Radić

Kustosica: Renata Filčić

Period realizacije: od siječnja do lipnja 2025.

U 2025. godini Muzej suvremene umjetnosti nastavio je suradnju s Jelenom Kovačić (Akteraj) u provedbi i organizaciji programa draMSU. Ovaj dramsko-muzejski cjelogodišnji program za djecu i mlade spaja dramsko stvaralaštvo i suvremenu umjetnost: muzejska građa postaje temelj za razvoj dramske fikcije, a muzej scena za uprizorenje interpretacija nastalih radioničkim procesom. Polaznici razvijaju timski rad, koncentraciju, scenske i likovne vještine, izražavanje osjećaja, kritičko mišljenje i interpretaciju umjetničkih djela. Završna izvedba programa naziva *Kad vjetar mijenja smjer*, bila je održana 5. lipnja 2025. u MSU-u i okupila je 70 posjetitelja i 20 polaznika/mladih glumaca. Predstava je nastala metodom skupnog osmišljavanja polaznika, inspirirana djelom *Zemlja za nas* Karle Crnčević, koje je bilo predstavljeno na izložbi *Miris svježe nacija* *panih drva*. Polaznici su kroz dramske i likovne improvizacije oblikovali priču o zajedništvu, gubitku i obnovi, stvarajući emotivnu i refleksivnu izvedbu koja ne daje gotove odgovore, nego otvara prostor za razmišljanje o tome kako zajednice opstaju ili pucaju kad se „vjetar promijeni“.

Programi uz izložbu Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom*

koncept: navedeno po cjelinama

organizacija i koordinacija: Renata Filčić

asistentica: Buga Kranželić

period priprema i realizacije: veljača – studeni 2025.

Izložba Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom* u MSU-u bila je daleko od uobičajene izložbe – postala je mjesto susreta, rasprave, propitivanja, ali i druženja, upoznavanja novih kultura, edukacije, zajedništva, dijeljenja. Kroz pet tematskih cjelina – feminizam, trauma, migracije, samoorganizacija i samoedukacija te interkulturalni programi – Andreja Kulunčić istražila je društvene nejednakosti, mehanizme isključenja i mogućnosti kolektivnog djelovanja i senzibiliziranja za važne društvene teme. Tijekom trajanja izložbe realizirano je više od 70 javnih programa, uključujući radionice, vodstva, tribine, predavanja i izvedbe, te oko 20-ak internih programa provedenih s vrtlarskom zajednicom, obližnjim vrtičkim grupama i Rehabilitacijskim centrom za stres i traumu, štíćenicima psihijatrijske ustanove Sveti Ivan i drugima.

Izrazito raznolik program omogućio je posjetiteljima produbljivanje konteksta svake teme predstavljene na izložbi. Svaka aktivnost stvarala je muzejski prostor koji je živio, mijenjao se i poticao na refleksiju i akciju.

Na ovoj izložbi nije bilo pasivne publike jer su svi bili pozvani da aktivno razmišljaju, sudjeluju, pa i djeluju.

Tvoreći nove zajednice, potvrdio se naslov izložbe – da umjetnost može, i mora, biti oruđe društvene transformacije, a ne samo estetike.

Opće aktivnosti

U okviru opće programske cjeline, izložbu su pratila vodstva, predavanja, okrugli stolovi i tribine koje su publici omogućile neposredan susret s umjetnikom, kustosima i stručnjacima. Okrugli stol *Činiti svijet boljim mjestom* okupio je sve kustosice i suradnice umjetnice Andreje Kulunčić i tako otvorio prostor međunarodnog dijaloga o društvenim pitanjima, dok je tribina *Žene koje mijenjaju društvo* potaknula publiku, osobito mlađe posjetitelje, na kritičko promišljanje i prepoznavanje važnosti zajedničkog djelovanja te umjetnosti i kulture kao katalizatora promjene. Edukativne radionice, poput *KreARTivke*, dale su djeci mogućnost da kroz igru i umjetnost istražuju teme solidarnosti i kreativnog izraza. Miško Šuvaković izlagao je o umjetničkom radu Andreje Kulunčić unutar teorijskih okvira.

Feminizam

edukativni program: Martina Munivrana

U okviru feminističke cjeline održan je razgovor *Treći prostor iskazivanja*, koji je okupio Biljanu Kašić i Luciju Mulalić, uz moderaciju kustosice Martine Munivrane. Razgovor je otvorio teme migracija, granica, identiteta i solidarnosti, povezujući feminističku i postkolonijalnu perspektivu s konkretnim društvenim iskustvima. Program je potaknuo publiku na promišljanje o suvremenim migracijama, mogućnostima suživota i kolektivne odgovornosti u stvaranju pravednijeg društva.

Trauma

edukativni program: Irena Bekić (Umjetnički paviljon), u suradnji s organizacijom Documenta

Cjelina posvećena temi traume bavila se pitanjima kolektivnog pamćenja i suočavanja s prošlošću. Program *850 žena za 850 žena* postao je središnji moment – radionice koje su se odvijale gotovo svakog utorka okupljale su sudionike u izradi glinenih figurica u čast ženama logorašicama s Golog otoka i Svetog Grgura. Program je stvorio siguran prostor zajedničkog učenja, emocionalne podrške i simboličkog iscjeljenja. Kroz čitanja, razgovore i radionice Dubravke Stijačić te predavanja Renate Jambrešić Kirin i Martina Previšića, sudionici su promišljali o međugeneracijskim ranama i društvenom zaboravu. U sklopu čitateljskih grupa sudionici su kroz tekstove i razgovor ulazili u iskustva zatvorenica s Golog otoka i Svetog Grgura, ali i promišljali općenitije paradigme preživljavanja, svjedočenja i društvene okrutnosti. Grupa *Opasne granice: čistoća, bol i politika okrutnosti* (16. 9., prof. Tanja Bukovčan) istraživala je kako društva u ime reda, čistoće ili "pristojnosti" oblikuju bol i patnju, otvarajući pitanja o granicama moći i empatije. *Paradoksi svjedočenja: onkraj života i smrti* (30. 9., dr. Zrinka Božić) vodila je sudionike kroz razmatranja Levija i Agambena, pokazujući koliko je preživljavanje i svjedočenje kompleksno, osobno i društveno značajno. Treća grupa, *S Kristevom o zazornosti ili goli otok afekta* (7. 10., prof. Tatjana Jukić), promišljala je logorski kontekst kroz teorijski aparat Julije Kristeve, otvarajući pitanja psihopolitičkih učinaka i konceptualnog "zazora".

Samoorganizacija i samoedukacija

Sekcija posvećena samoorganizaciji i samoedukaciji pokazala je kako umjetnost i obrazovanje mogu zajedno jačati osjećaj zajedništva, poticati kritičko promišljanje i razvijati aktivno sudjelovanje. Srce ovog pristupa postao je Muzejski vrt koji se počeo oblikovati već u veljači 2025., mjesecima prije službenog otvorenja izložbe. Prvi sudionici, uglavnom bez prethodnog znanja o vrtlarstvu, okupljali su se, snalazili i eksperimentirali u prostoru vrta pod vodstvom permakulturašice Petra Paveleke, uz facilitaciju kustosice pedagoginje Renate Filčić. Kroz redovna druženja i praktični rad razvila se vrtna zajednica – grupa koja je održavala vrt, nadopunjavala ga, učila jedni od drugih i gradila osjećaj zajedništva. Redovita vrtlarska druženja s Petrom Pavlekom i edukacije omogućila su pregled vrta, rezidbu, berbu plodova, ali i zajedničko uživanje u zelenilu i međusobnom učenju. Paralelno su se odvijali i posjeti vrtića te Rehabilitacijskog centra za stres i traumu na kojima su djeca i odrasli aktivno sudjelovali u vrtlarenju i upoznavanju biljaka u Muzejskom vrtu. Program za vrtić pod nazivom *Vrt različitosti* (osmislila i provela Renata Filčić) uključivao je sadnju biljaka, raznovrsne igre koje su za cilj imale učenje o i prepoznavanje biljaka te razvijanje osjetila prilikom istraživanja vrta, likovnu radionicu te pripovijedanje lokalnih te indonezijskih i filipinskih bajki o strpljenju, sadnji i postanku svijeta.

Pozvani su stručnjaci (program osmislila i provela: Renata Filčić): radionica *Biljke oko nas – primjena u svakodnevnom životu* s Gordanom Dragičević približila je sudionicima permakulturne principe, ljekovita svojstva bilja i načine njihove primjene u svakodnevnom životu; predavanje prof. dr. sc. Miroslava Poje pokazalo je terapijski učinak hortikulturnog rada i hortikulturnu terapiju; lokalni glazbenik Tomislav Tenšek Snoopy priredio je u vrtu večer flamenca svirajući na gitari; planirani koncert violine i harfe ukrajinske obitelji Mudryk zbog kiše je premješten u tzv. indonezijsko-filipinski paviljon u izložbenom postavu.

U okviru ove sekcije provedene su i radionice direktne demokracije i izvedbeni projekt *Susret društvenog Ja*. Radionica direktne demokracije omogućila je učenicima II. gimnazije da isprobaju model zajedničkog, ravnopravnog odlučivanja o pitanjima važnima za zajednicu, bez posrednika. Kroz interakciju s instalacijom *Kreativne strategije: početnica* i vođenu raspravu, sudionici su doživjeli kako koncepti samoorganizacije i kritičkog mišljenja mogu biti primijenjeni u svakodnevnom životu.

U završnom tjednu izložbe Andreje Kulunčić, *Susret društvenog JA* predstavljao je kulminaciju istraživanja samoorganizacije i samoedukacije. Riječ je o novom umjetničkom projektu razvijenom posebno za MSU u sklopu kojeg su Jadranka Đokić i Alma Prica interpretirale dijaloške fragmente koje je dramatisirala Vedrana Klepica prema konceptu koji su zajedno razvile Andreja Kulunčić i Katharina Schlieben. Tekstovi su oblikovani tako da vode publiku kroz složeno tkivo društvenih odnosa, potičući promišljanje vlastite uloge u zajednici i aktivnog sudjelovanja u oblikovanju društvenih procesa. Izvedba je bila zamišljena kao „živa radio-drama“ – u kojem kazalište nije samo sredstvo prezentacije, nego alat za interaktivno razmišljanje i osjećanje.

Interkulturalni programi

edukativni program: Irena Bekić (Umjetnički paviljon), u suradnji s organizacijom Documenta

organizacija: Renata Filčić, Buga Kranželić

Tijekom izložbe *Činiti svijet boljim mjestom* provedeni su interkulturalni programi koji su povezivali umjetnost, priče i iskustva različitih zajednica. Radionica *Hide and Seek* Ance Verona Mihuleţ tematizirala je migracije i položaj stranaca kroz stvarne priče, dok su radionice gamelana Julije Novosel sudionicima približile indonezijsku glazbenu tradiciju kroz praktično sviranje i zajedničku izvedbu. Pripovijedanje bajki iz Filipina i Indonezije djeci i obiteljima otkrivalo je univerzalne vrijednosti i kulturne običaje, a radionica Parola Michelle Omejec podučila nas je kako izraditi omiljene filipinske božićne lanterne. Okrugli stol *Život u Hrvatskoj* otvorio je dijalog o svakodnevnim iskustvima stranih radnika i njihovoj integraciji, dok je radionica batika Avy Loftus predstavila indonezijsku tehniku ukrašavanja tkanina i praktično stvaranje unikatnih motiva. Koncert glazbene obitelji Mudryk pružio je posjetiteljima jedinstveno glazbeno iskustvo – večer harfe, a obiteljska radionica *Vrt različitosti* metaforički je poticala prepoznavanje i uvažavanje kulturnih i osobnih različitosti.

Izložbom Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom* začeli smo transformaciju odnosa publike prema muzeju i muzeja prema publici, kontinuirano potičući aktivno sudjelovanje, participaciju i kritičko promišljanje.

Umjetnost se pokazala kao sredstvo povezivanja i izgradnje zajednica koje njeguju solidarnost i društvenu odgovornost, a muzej kao prostor aktivnog učenja i zajedništva. S više od 1250 posjetitelja uključenih u programe, naša je misija nastaviti održavati i razvijati ovaj započeti odnos – a naročito okupljenu vrtlarsku zajednicu. Vrtlarska zajednica nastavila se redovito okupljati i nakon zatvaranja izložbe, radi održavanja vrta i povezivanja.

Istraživačka tura Novim Zagrebom – „Ispod pločnika – plaža“

koncept: Lucija Radenić

kustosica: Renata Filčić

period priprema i realizacije: kolovoz – prosinac 2025.

U sklopu priprema za projekt *Ucrtavanje zajedničkog*, koji se fokusira na aktiviranje javnog prostora Novog Zagreba i otkrivanje njegovih nevidljivih slojeva kroz umjetnost i kulturne aktivnosti, razvio se koncept istraživačke tura *Ispod pločnika – plaža*. Kustosica Renata Filčić pozvala je studenticu povijesti umjetnosti Luciju Radenić da u suradnji razviju program koji će sudionike upoznati s konceptom projekta i pripremiti ih za daljnje istraživačko-umjetničke aktivnosti. Tura vodi sudionike kroz odabrane lokacije Novog Zagreba, kombinirajući šetnju, promatranje i participativne zadatke, a u fokus stavlja nevidljive slojeve grada i prirodne elemente koji leže ispod asfaltiranih ulica. Pet metara ispod površine nalazi se sloj šljunka koji je rijeka Sava nanosila stoljećima, a umjetnički radovi postavljeni u javnom prostoru služe kao vodiči i poticaji za istraživanje. Sudionici kroz timske zadatke i eksperimentalne aktivnosti aktivno sudjeluju u interpretaciji prostora, mapiranju i kreativnom doživljaju grada, što povezuje ekologiju, umjetnost i *community* praksu. Tura će javnosti biti predstavljena u 2026. godini.

Festival empatije u MSU

period realizacije: studeni 2025.

Festival empatije interdisciplinarni je projekt koji povezuje umjetnost, psihologiju i inkluziju, a MSU je 2025. bio jedan od domaćina već drugu godinu zaredom. Festival se održavao od 26. do 30. studenoga, a tema je bila Neuspjeh. U MSU-u se odvijao niz predavanja, radionica i panela posvećenih ovoj temi.

Kustosice MSU su se pridružile s dva programa:

- *Drugačiji i jednaki: Vidjeti drugačije* – iskustvena taktilna radionica u postavu *MSU na dodir*, u kojoj su sudionici istraživali umjetnost koristeći dodir, povez na očima i simulacijske naočale; voditeljica: Daniela Bilopavlović Bedenik,
- *Umjetnost kao proces i eksperiment* – vodstvo po stalnom postavu *Zbirke kao glagol*, s naglaskom na umjetnost kao otvoreni proces, promišljanje neuspjeha i kreativnog eksperimenta, uključujući posjet atelijeru Ivana Kožarića; voditeljica: Renata Filčić.

Festival empatije organizira organizacija KAVA (Kreativno audiovizualna asocijacija), a za MSU program suradnica je kustosica Renata Filčić.

Penzilište – suradnja s KUC Travno

umjetničko-pedagoško vodstvo: Jelena Kovačić (KUC Travno)

suradnica kustosica: Renata Filčić

period realizacije: od travnja do prosinca 2025.

Dana 29. travnja 2025. MSU ugostio je polaznike *Penzilišta – kazališta za naše penziće*, dramske skupine treće dobi u organizaciji KUC Travno pod vodstvom Jelene Kovačić. U sklopu posjeta, kustosica Renata Filčić održala je posebno vodstvo po stalnom postavu *Zbirke kao glagol* za 11 sudionika. Cilj vodstva bio je kroz odabrana umjetnička djela potaknuti razgovor o različitim životnim temama i iskustvima.

Ovaj susret rezultirao je izvedbom, čija je premijera održana 25. studenoga 2025. Dramska izvedba istraživala je teme zajedništva, sukoba, rata, drugarstva i slobode kroz improvizacije, pisma, poeziju i pokret, inspirirana izložbama MSU-a *Tužne pjesme rata* i *Drugarstvo*. Program je sudionicima omogućio da javno predstave svoje interpretacije i iskustva, povezujući muzejski sadržaj s kreativnim izražavanjem treće životne dobi.

MUSEUM OF COMMONS

kustosice: Renata Filčić, Jasna Jakšić, Ana Škegro

Period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

MSU sudjeluje u međunarodnoj mreži L'Internationale koja okuplja 14 europskih muzeja, umjetničkih institucija, istraživačkih centara i think-tankova. Trenutno L'Internationale provodi projekt *Museum of the Commons (MoC)* koji traje do kraja 2026. godine, s fokusom na klimatske promjene, dekolonijalne perspektive i integraciju institucija u lokalni kontekst. Projekt obuhvaća izložbe, radionice, umjetničke rezidencije i nomadske škole, a cilj je mobilizirati umjetnost i kulturu kao alate za ozdravljenje, obnovu i međunarodnu solidarnost te promicati održive i društveno odgovorne kulturne prakse.

***Situated Organisations Assembly: Gradimo zajedno* – L'Internationale u MSU**

termin realizacije: 14. – 17. 5. 2025.

U 2025. godini MSU je bio domaćin četverodnevno susreta članova L'Internationale – *Situated Organisations Assembly*, održanog od 14. do 17. svibnja. Susret je okupio predstavnike europskih muzeja, kustose, umjetnike i članove nezavisnih kolektiva koji djeluju unutar projekta *Museum of the Commons*, s ciljem razgovora o zajedničkim praksama, razmjene iskustava te definiranja ciljeva i tema na kojima rade unutar mreže

L'Internationale. Prvi dan programa, 14. svibnja, bio je otvoren za javnost. Program je započeo predavanjem Manuela Borja-Villela, jednog od najutjecajnijih suvremenih kustosa, o muzeju kao prostoru kolektivnog djelovanja i otpora te o modelima suradnje s građanskim inicijativama. Predavanje je snimljeno, montirano, transkribirano i prevedeno. Nakon predavanja održan je okrugli stol *Gradimo zajedno*, u kojem su sudjelovali predstavnici zagrebačkih kolektiva (BLOK, WHW, Kontejner, Atelijeri Žitnjak, Žene ženama) i kustosice (Zdenka Badovinac, Vesna Meštrić). Rasprava je bila posvećena zajedničkom djelovanju, ulozi institucija u suočavanju s društvenim nepravdama te izgradnji mreža solidarnosti. U narednim danima održane su interne aktivnosti skupine *Situated Organisations*, uz studijske posjete Atelijerima Žitnjak i Živom Ateljeu DK. Sudionici su također prisustvovali okruglom stolu uz izložbu Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom*, upoznali postav MSU-a, obišli muzejski vrt te upoznali vrtlarice i lokalnu zajednicu uključenu u njegov razvoj. Susret je zaključen aktivnosti s lokalnom zajednicom, u suradnji s udrugom Glog iz Središća, gdje su simbolično posađena stabla na platou MSU-a.

Rezidencija Rehaf al Batniji

termin realizacije: 6. – 11. 9. 2025.

Povodom otkupa umjetničkog rada umjetnica Rehaf Al Batniji za fundus MSU-a, autorica je boravila na rezidenciji u MSU. Fotografija *Jedenje pijeska* otkupljena je za fundus MSU-a u sklopu aktivnosti međunarodnog suradničkog projekta *Museum of the Commons* - konfederacije europskih muzeja L'Internationale. Od 10. rujna fotografija je izložena u sekciji *Tužne pjesme rata* postava u trajanju MSU *Zbirka kao glagol*. Rad *Jedenje pijeska* umjetnica je osobno predstavila u razgovoru s Jasnom Jakšić i Anom Škegro, višim kustosicama MSU-a.

KAO ŠTO SU RIME S NE

termin realizacije: 27. 9. 2025.

U suradnji s Kulturnom udrugom Jutro i MSU-om, NAM ChoreoLab realizirao je koreografsko-istraživačku predstavu-esej posvećenu temama nesvrstanosti, odbacivanja bipolarnosti i osporavanja (neo)imperijalizma. Projekt je kroz ples, spekulativni tekst, video i arhiv gesti propitivao pitanja tijela, rase, spola, klase i kolektiviteta, s posebnim naglaskom na mogućnosti zajedničkog djelovanja i emancipacije u suvremenom društvenom i političkom kontekstu. Predstavu je koncipirao i kreirao NAM ChoreoLab, dramaturginja je bila Ivana Ivković, video i vizuale oblikovao je Thilo Garus, kostime Tea Kantoci, zvuk Jasmin Mahmić, svjetlo Tomislav Maglečić, a dizajn Marko Damiš. Produkciju je potpisala organizacija Objekt plesa / Object of dance, a projekt je ostvaren u koprodukciji s MSU-om, Antisezonom 24, Kinom Šiška, Nomad Dance Academy Slovenija i Lokomotivom, uz podršku Plesnog centra TALA, Multimedijalnog instituta MaMa i KNP-a.

Rezidencija Vanje Babića

period realizacije: rujan 2025. – rujan 2026.

U sklopu istraživačkih rezidencija projekta *Museum of Commons*, tijekom 2025. godine započelo je istraživanje Vanje Babića koje je trajalo do jeseni 2026. kada su u MSU-u predstavljeni njegovi rezultati. Fokus Babićeva istraživanja bile su ruderalne biljke (od lat. *rudus* — ruševina), specijalistice za život na rubu: uz ceste, na gradilištima, u fugama pločnika i uz rubove kontejnera. Riječ je o pionirkama poremećenih staništa — brzim, izdržljivim i često podcijenjenim biljkama. Njihov „neestetski“ status pokazao se tek pitanjem perspektive: promjenom kadra i usporavanjem pogleda otkrivali su se oblik listova, arhitektura stabljika i mikrofauna koja o njima ovisi. U ovom je istraživanju Babić promatrao samonikle biljke koje niču iz betona kao znakove otpornosti i suživota. Posebno ga je zanimala njihova sposobnost da nastanjuju prostore poremećaja — gradilišta, rubove pločnika i mjesta na kojima se grad nije uspio „zacijeliti“. Važno mjesto u istraživanju zauzimala je i ambrozija, ozloglašena zbog peludnih alergija i gotovo simbol „nepoželjne“ biljke, ali istodobno i nositeljica različitih slojeva znanja i mogućih upotreba. Kroz povijest „korova“ autor je propitivao granice između korisnog i suvišnog, prirodnog i umjetnog, ruševine i života koji iz nje niče. U estetici „čistog“ modernizma pukotina je manjak; u ekološkoj estetici ona je postala šansa.

Oktobarska škola *Nadilažene kolapsa: Nove vizije institucija*

termin realizacije: 21. 10. – 25. 10. 2025.

Od 21. do 25. 10. 2025. na otoku Visu održana je Oktobarska škola u organizaciji ISSA - Škola autonomije i MSU-a, u sklopu projekta *Museum of the Commons*.

Pod temom *Nadilažene kolapsa: Nove vizije institucija* u tjedan dana bogatog programa, koji je uključivao predavanja, radionice i radne akcije, otok gdje je osnovana antička Issa i, po svemu sudeći, prvi puta iskušana institucija demokracije, ponovo je postao centar Jadrana i mjesto društvenog eksperimenta. U vremenu

institucionalnih kriza, s ciljem traženja novih oblika, rekonceptualizacije i praktične izgradnje institucija koje mogu odgovoriti izazovima današnjice, okupila se brojna zainteresirana publika. Preko stotinu umjetnika, teoretičara, društvenih i humanističkih znanstvenika, pisaca, arhitekata, aktivista, programera, ekologa, stručnjaka za regionalni razvoj i permakulturu sudjelovalo je na besplatnim predavanjima, radionicama i radnim akcijama u različitim dijelovima otoka Visa.

Okosnica programa bile su radionice *Oblik komune* s Kristin Ross, *Obrazovanje pod okupacijom* s Adanijom Shibli, *Piratski radio* sa Selenom Savić i Gordanom Savičićem, *Suhozid* s Igorom Mataićem ("Pomalo") i *Naan-Aligned kuhanje* s Kevinom Kenjarom. Ovogodišnji filmski program uključivao je niz suvremenih filmova o ratu i ekologiji iz Palestine, Libanona i drugih zemalja, te projekciju najnovijeg filma poznate i višestruko nagrađivane Jasmile Žbanić *Blum – Gospodari svoje sudbine*. Marko Pogačar razgovarao je s Robertom Perišićem o njegovu hvaljenom romanu *Brod za Issu*, dok su Bojana Piškur, Zdenka Badovinac, Theo Prodromidis i Ovidiu Tichindeleanu raspravljali o „novim vizijama muzeja“, a Martin Pogačar održao predavanje o otocima i povezanosti. Održan je i razgovor sa Sašom Savanović i dvoje sudionika nedavne humanitarne globalne flotile *Sumud*, jedna je Morana Miljanović, kapetanica i jedina iz Hrvatske u flotili, te David Adler, glavni ko-koordinator međunarodne organizacije Progressive International.

O programu su izvještavali kulturni i opći mediji, među njima Portal Novosti i Kulturpunkt, a izvještavalo se i na mrežnim stranicama MSU Zagreb, L'Internationale Online i ISSA School. Program je aktivno promovirao MSU na društvenim mrežama (Facebook, Instagram) kroz objave, pozive i dokumentaciju procesa.

The Museum of the Commons: Towards a Healthier Arts Ecosystem

kustosice: Renata Filčić, Jasna Jakšić, Ana Škegro

period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

MSU sudjeluje u međunarodnoj mreži L'Internationale koja okuplja 14 europskih muzeja, umjetničkih institucija, istraživačkih centara i think-tankova. Trenutno L'Internationale provodi EU projekt *Museum of the Commons (MoC)* koji traje do kraja 2026. godine, s fokusom na klimatske promjene, dekolonijalne perspektive i integraciju institucija u lokalni kontekst. Projekt obuhvaća izložbe, radionice, umjetničke rezidencije i nomadske škole, a cilj je mobilizirati umjetnost i kulturu kao alate za ozdravljenje, obnovu i međunarodnu solidarnost te promicati održive i društveno odgovorne kulturne prakse.

Klub mladih MSU

voditeljica: Ana Škegro

period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

Klub mladih MSU okuplja mlade u dobi od 17 do 27 godina koji se sastaju jednom tjednu u MSU te rade na istraživanju aktualnih tema vezanih uz suvremenu kulturu, umjetnost i društvo, sa ciljem osmišljavanja programa i sadržaja „od mladih za mlade“ u sklopu aktivnosti i programa MSU-a. Tijekom 2025. godine Klub mladih MSU sudjelovao je u EU projektu *Umjetnost otpora / The Arts Of Resistance* u sklopu kojeg su osmislili umjetnički rad pod mentorstvom umjetnice selme banich, osmislili prezentaciju svog kolektivnog rada u sklopu skupne izložbe *Umjetnost otpora* te osmislili i odradili vodstva za zainteresiranu publiku za vrijeme trajanja izložbe.

11.5. Suradnički programi i rad s publikom

Odjel za edukativnu djelatnost kontinuirano razvija programe namijenjene različitim skupinama publike. U okviru programa Prijatelji MSU-a i Klub mladih MSU-a organiziraju se okupljanja, edukativni susreti i sudjelovanje u kulturnim događanjima. Program MSU Seniori, pokrenut 2022. godine, okuplja osobe treće životne dobi koje se sastaju dva puta mjesečno te sudjeluju u vođenim turama, tematskim šetnjama i posjetima drugim kulturnim institucijama. Program vodi Renata Filčić, uz inicijativu Gordane Paškvan Budiselić. Tijekom godine organizirana su brojna stručna vodstva, uključujući posjete drugim muzejima i galerijama, poput Klovićevih dvora, kao i tematske ture s vanjskim suradnicima.

Zagrebački muzejski vikend (MUV)

voditeljica programa: Morana Matković

suradnici u realizaciji programa: Renata Filčić, Ivana Gorički Flegar, Ana Škegro

Projekt Zagrebački muzejski vikend (MUV) osmišljen je s ciljem zajedničkog predstavljanja zagrebačkih muzeja na početku jesenske sezone, s dugoročnim nastojanjem da manifestacija postane redoviti kulturni događaj. Prvo izdanje realiziralo se od 4.9. do 7.9.2025. i okupilo je sve muzeje kojima je osnivač Grad Zagreb. Projekt je pokrenut na inicijativu Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo s ciljem jačanja prepoznatljivosti zagrebačkih

muzeja, povećanja njihove prisutnosti u javnom prostoru te privlačenja šire i raznovrsnije publike. Osim što želi osnažiti suradnju među muzejskim ustanovama, manifestacija služi kao platforma za najavu i uvođenje posjetitelja u novu jesensku muzejsku sezonu. U sklopu programa projekta realizirano je: 8 vodstava, 1 predavanje, 2 radionice i 3 tematske šetnje. Ulaz na sve izložbe, kao i sudjelovanje na svim programima, je bilo besplatno za posjetitelje i sudionike.

11.6. Tematske šetnje

U sklopu edukativnih programa održane su i tematske šetnje *Umjetnost u javnom prostoru* koje su povezivale umjetnička djela iz fundusa MSU-a s javnim prostorima grada Zagreba. Šetnje su obuhvaćale pregled javne skulpture i umjetničkih intervencija u gradskom prostoru, s posebnim naglaskom na formativno razdoblje suvremene umjetnosti i konceptualnih praksi. Program su vodile Ivana Meštrović i Marta Basch, a šetnje su uključivale radove umjetnika i umjetničkih grupa poput Grupe šestorice autora, Ivana Kožarića i drugih značajnih predstavnika suvremene umjetnosti.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

Komunikacija odjela je usmjerena prema dionicima scene – profesionalnom zajednicom, partnerima, krajnjim korisnicima i drugima, putem više kanala komunikacije: web stranica, tjedni *newsletter*, društvene mreže (Facebook i Instagram, prema potrebi YouTube), elektronske pozivnice na muzejska događanja, objave za medije, medijski upiti i sl.

Posjeta stranica muzeja na društvenim mrežama je stabilna s tendencijom rasta, posebno na Instagramu gdje smo ostvarili skok od 33 posto. Na Facebooku muzej prati 22000 pratitelja (21000 u 2024.), a na Instagramu 14400 pratitelja (10800 u 2024.).

Na Instagramu je tokom 2025. godine izašlo 700+ objava, na Facebooku i više od toga (treba dodati evente, dijeljenja sadržaja i sl.). Ovim podacima treba dodati i izdvojene stranice pojedinih odjela, programa i zbirki na društvenim mrežama.

Statistika je sljedeća:

Facebook: Ljeto u MSU 3200 pratitelja, Atelijer Kožarić 2500+ pratitelja, Zbirka Richter 2200+ pratitelja, MSU edukacija 1300+ pratitelja, Klub mladih 800+ pratitelja.

Instagram: Zbirka Richter 1500+ pratitelja, Klub mladih 1400+ pratitelja, MSU edukacija 1100+ pratitelja.

Kad zbrojimo sve pratitelje muzeja i svih njegovih odjela koji su prisutni na društvenim mrežama, dolazimo do ukupnog broja od 50500+ pratitelja. Treba reći da ovaj broj ne možemo automatski promatrati kao broj *unique user* jer je moguće da ista osoba prati muzej u različitim kanalima. Do te vrste evidencije nije moguće doći pa je ovo jedina mjera koju možemo koristiti.

Poslali smo 52 tjedna newslettera. Broj primatelja tjednog newslettera MSU je oko 6000. Na internetskoj stranici je objavljeno više od 250 objava koje se odnose na sadržaje muzeja, na što treba dodati servisne informacije za posjetitelje, kao i poslovne informacije (javna nabava, financijski planovi, zapisnici sjednica UV, drugi izvještaji).

Krajem godine muzej je počeo komunicirati događanja i putem stranice Guru za kulturu.

U medijima koje pratimo, tokom 2025. godine zabilježeno je više od 420 objava koje se odnose na MSU.

Odjel za odnose s javnošću MSU uključen je u aktivnosti tzv. „visibility group“ saveza L'Internationale i projekta *Museum of the Commons*.

Odjel je u 2025. godini jedan od osnivača nove Sekcije za marketing i odnose s javnošću u okviru Hrvatskog muzejskog društva.

Preko Odjela za odnose s javnošću odvijaju se i komunikacije s protokolima lokalne zajednice i državne uprave. Također, tu je i dio muzejske komunikacije prema samim umjetnicima, zatim veleposlanstvima, strukovnim udrugama (MDC, HMD) i drugima.

Odjel komunicira i sadržaje koji dolaze putem partnerskih organizacija (Zagreb Film Festival, Antisezona, programi u sastavu Kina MSU, akcija Kinoholik, itd...)

Tokom godine imali smo nekoliko slučajeva koji su imali elemente krizne komunikacije, mahom vezane uz stanje zgrade i oštećenja uzrokovana vremenskim prilikama. Nastojali smo reagirati brzo i proaktivno, sa servisnim informacijama o popravku i sigurnosnim uvjetima za posjetitelje. Urušavanje projekcijskog platna u dvorani Gorgona uspjeli smo za sada iskontrolirati u potpunosti. Barem koliko je nama poznato, u medijima o ovome nije objavljen niti jedan jedini tekst.

Imali smo nešto pogrešnih objava, ne više od 2-3 % ukupnog volumena.

Odjel je, u suradnji s drugim odjelima, uključen u organizaciju niza muzejskih događanja – otvorenja izložbi, konferencija za medije, drugih programa, aktivnosti MSU dućana, priredbi poput Noći muzeja ili Međunarodnog dana muzeja i dr.

12.1. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Daniela Bilopavlović Bedenik
gostovanje u emisiji „Dobro jutro Hrvatska“, 17.6.2025.
(<https://www.facebook.com/watch/?v=1377840083498803>)

Ana Škegro
gostovanje u radijskoj emisiji „U vizualnom kodu“, emitiranoj na HR3, 15.1.2025

12.2. Predavanja

Vesna Meštrić
Izlaganje *Art in Transition: Museum as a Site of Contemporary Art and Animation*, Zhejiang Vocational Academy of Art, Hangzhou, Kina, 28.5.2025.

12.3. Promocije i prezentacije

Petra Cegur
Promocija kataloga izložbe Jelene Janković *8. kat*, MSU, 24.9.2025.
sudionici: Vesna Meštrić, Petra Cegur, Ivana Završki, Vladimir Končar, Jelena Janković

Ana Škegro
Promocija knjige *Vibraception – Investigations in Wavespace*, MSU, 22.09.2025.
sudionici: Petar Milat, Nikola Bojić, Damir Gamulin Gamba, Ana Škegro

12.4. Koncerti i priredbe

Ljeto u MSU

Urednik programa i koncepcija: Branko Kostelnik
Suradnica i koordinatorica: Miranda Herceg
Vrijeme održavanja: lipanj – srpanj 2025.

Ljeto u MSU i u 2025. godini potvrdilo je status jednog od središnjih kulturnih i umjetničkih događanja tijekom ljetnih mjeseci u Zagrebu, namijenjenog građanima Zagreba, kao i gostima i turistima. Program manifestacije i ove je godine donio pregled aktualnih umjetničkih zbivanja te novih pojava na multidisciplinarnoj umjetničkoj

sceni Zagreba, Hrvatske, regije i svijeta. Festival se i dalje temeljio na multimedijalnoj formuli „5 u 1“: koncert – kazalište – izložba – film – ples. Dvanaesto izdanje manifestacije održavalo se u šest termina, od 6.6. do 11.7.2025., tradicionalno petkom i subotom u poslijepodnevnom i večernjim satima. Program je obuhvatio aktualne izložbe u MSU-u, filmske projekcije, plesne izvedbe i koncerte na muzejskom platou kod tobogana. Nastupili su Svemirko, Vojko V., Nikola Vranjković, Obojeni program, Djeca! i Mrfy te Nipplepeople. Ovogodišnje izdanje realizirano je uz standardnu suradnju s Kinom Metropolis, u čijem su programu prikazani filmovi *Supstanca*, *Anora* i *Fiume o morte!*, kao i u suradnji sa svjetskim festivalom animiranog filma Animafestom, u sklopu koje su prikazani *Memoari jednog puža* iz Velikog natjecanja dugometražnog filma. U programu su sudjelovali i Kuća ekstremnog muzičkog kazališta Damira Bartola Indoša i Tanje Vrvilo s izvedbom *Biće je Biće*, kao i Antisezona – ples u Gorgoni. Ulaznica za svaku večer programa uključivala je i posjet izložbi Andreje Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom*.

Antisezona 2025 – Ples u Gorgoni

Voditeljica: Miranda Herceg

ANTISEZONA – ples u Gorgoni cjelogodišnji je program MSU-a posvećen kontinuiranoj prezentaciji i kontekstualizaciji suvremenog plesa i srodnih izvedbenih praksi. Projekt su osmislile i razvijale hrvatske plesne umjetnice Silvia Marchig, Ana Kreitmayer, Sonja Pregrad, Iva Nerina Sibila i Zrinka Šimičić Mihanović, u suradnji s voditeljima dvorane Gorgona. Program je istodobno funkcionirao kao prostor vlastite umjetničke produkcije i kao platforma otvorena drugim umjetnicima, mladim autorima, inozemnim gostima i interdisciplinarnim suradnjama. Program se temeljio na razumijevanju plesa kao kontekstualno osjetljive, intermedijalne, eksperimentalne i suradničke umjetnosti, uz poseban naglasak na komunikaciju s publikom kroz razgovore i interaktivne sadržaje. Tijekom 2025. godine održano je pet programskih blokova, svaki u trajanju od nekoliko dana. Prvi blok, *Jednakoćje / Aequinoctium*, održan je od 20. do 22. ožujka 2025. i bio je posvećen temama ravnoteže, prijelaza i suprotnosti. U njegovu okviru izvedene su predstave *UNBORN* Flavie Pinheiro, *OVA: TRISTITIA* Anike Cetine i Valentine Miloš te *HIHI* Ivane Bojanić i suradnika, uz popratni razgovor s autorima i publikom u sklopu programa ASZ X-tenzija. Drugi blok, pod naslovom *Mostovi. Tijela. (Lomače)*, održan je od 8. do 14. svibnja 2025. i tematizirao je tijelo kao prostor prijelaza, transformacije i zajedništva. Program je obuhvatio međunarodnu premijeru predstave *TROŠNJA, FAZA 1* Jene Rosenblit i Marka Gutića Mižimakova, gostovanje studentske produkcije *BIG BOX*, istraživačko izlaganje *CARSON'S CRY* Anne Javoran te reprizu predstave *OH, MARY SHELLEY* Silvije Marchig, također uz popratni razgovorni program. Treći blok, *PRIJEDI RIJEKU RECI NE*, održan je od 26. do 28. lipnja 2025. i okupio je radove koji su istraživali odmake od očekivanog, granice između disciplina i slojeve svakodnevice, tijela i prostora. U programu su izvedeni *KAO ŠTO SU RIME S NE* Dražena Dragojevića, Ane Dubljević, Viktorije Ilioske i Sonje Pregrad te istraživačko izlaganje i razgovor *Objekt, nadvija se – Kroz koreografiju i zvuk: kritička praksa prostornog mišljenja*. U četvrtom bloku, održanom 9. listopada 2025., u sklopu festivala Improspekcije 2025: PoslijeSvijet, izvedena je koncertno-performativno-kabaretska predstava *VEČER S / AN EVENING WITH* autora Alexa Franza Zehetbauera. Program je bio vezan uz promišljanje društvenih i umjetničkih posljedica pandemijskog iskustva. Peti blok održan je od 27. studenoga do 2. prosinca 2025. te je uključio premijernu i reprizu izvedbu predstave *UROBOR* Silvije Marchig, reprizu predstave *O* Sonje Pregrad te gostovanje predstave *OVA: GRATIA* Anike Cetine i Valentine Miloš.

Kino na rubu

Voditeljica: Miranda Herceg

Kino na rubu cjelogodišnji je filmski program MSU-a koji se tijekom 2025. godine održavao u dvorani Gorgona, od ožujka do prosinca. Program je bio posvećen predstavljanju autora suvremenog hrvatskog animiranog i eksperimentalnog filma, s naglaskom na povezanost likovne i filmske umjetnosti, snažan autorski izraz i raznolikost medijskih i narativnih pristupa. Program se odvijao kroz tematske blokove koji su uključivali projekcije filmova i razgovore s gostima. Njime su predstavljani filmski autori, umjetničke organizacije, obrazovne institucije i produkcijske kuće, s ciljem umrežavanja ideja i praksi, razvoja nove publike i poticanja mladih autora. Poseban naglasak stavljen je na studentsku publiku, zbog čega se program odvijao tijekom nastavne godine. U 2025. godini održana su četiri programska bloka. Prvi blok, *Sloboda filmu – Kinoklub Zagreb* (27. ožujka), predstavio je povijesne i suvremene eksperimentalne filmove te ugostio Daliju Dozet, Miju Martinović i Tomislava Šobana. Drugi blok (24. travnja) bio je posvećen Silvestru Kolbasu, uz projekcije njegovih filmova i razgovor koji je vodila Diana Nenadić. Treći blok (30. listopada) predstavio je Jelenu Oroz kao autoricu i mentoricu nove generacije hrvatske animacije, kroz izbor njezinih autorskih filmova i studentskih radova, uz razgovor koji je vodila Petra Zlonoga. Četvrti blok bio je posvećen odnosu modernizma, memorije, stereotipa i arhitekture, a uključivao je filmove Marka Tadića i razgovor s umjetnikom koji je vodila Ivana Podnar.

Program je privukao širu i stručnu publiku, a posebno se istaknula brojna studentska publika, uključujući studente Akademije likovnih umjetnosti, Studija dizajna, Arhitektonskog fakulteta, Akademije dramskih umjetnosti i VERN-a. Time je Kino na rubu dodatno pridonijelo vidljivosti animiranog i eksperimentalnog filma u Zagrebu, obogaćivanju programa MSU-a te razvoju nove filmske publike.

12.5. Djelatnost klubova i udruga

MSU program provodi i kroz organizirane klubove:

MSU seniori

Voditeljica: Gordana Paškvan Budiselić

Kustosica: Renata Filčić

Period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

Pokrenut u suradnji s umirovljenom profesoricom Gordanom Paškvan Budiselić u jesen 2023., pružio je starijim građanima priliku da se kroz iskustveno učenje upoznaju sa zbirkama muzeja i aktualnim izložbama, istraže muzejski prostor i njegovo urbano okruženje, ali i obidu izložbene i galerijske prostore u Zagrebu i šire.

Prijatelji MSU-a

Kustosica: Renata Filčić

Period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

U 2025. godini program Prijatelji MSU-a, pod vodstvom više kustosice pedagoginje Renate Filčić, nastavio je okupljati članove zainteresirane za suvremenu umjetnost i aktivno promišljanje uloge muzeja u zajednici.

Program povezuje istraživanje zbirke, tematska vodstva, posjete izložbama, suradnju s umjetnicima i otvorene rasprave te potiče članove na kritičko i kreativno sudjelovanje u muzejskim aktivnostima. Program regularno okuplja oko 20 članova.

Klub mladih MSU

voditeljica: Ana Škegro

period realizacije: siječanj – prosinac 2025. (cjelogodišnji program)

Klub mladih MSU okuplja mlade u dobi od 17 do 27 godina koji se sastaju jednom tjednu u MSU te rade na istraživanju aktualnih tema vezanih uz suvremenu kulturu, umjetnost i društvo, sa ciljem osmišljavanja programa i sadržaja „od mladih za mlade“ u sklopu aktivnosti i programa MSU-a.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

Andrea Barberić Lukić, voditeljica marketinga

Zvezdana Murseli, suradnica u marketingu

Tijekom 2025. godine marketinške aktivnosti MSU-a bile su usmjerene na cjelovitu podršku izložbenim i programskim aktivnostima, jačanju vidljivosti u javnosti te razvoju novih publika. Marketing je djelovao kao aktivni partner u organizaciji i promociji programa, razvoju odnosa s partnerima i sponzorima te ostvarivanju vlastitih prihoda kroz komercijalni najam prostora.

I. Sponzorstva i organizacijska podrška

Tijekom protekle godine marketing MSU-a intenzivno je djelovao kao podrška izložbama i programskim aktivnostima muzeja. Marketinški tim je sudjelovao u procesu pronalaženja sponzora, organizaciji tiskovnih konferencija i otvorenja izložbi, organizaciji cateringa te provedbi drugih popratnih aktivnosti.

II. Ulaznice

Tijekom 2025. godine korigirana je cijena ulaznica prilagođena tržišnim uvjetima, uz poseban naglasak na dostupnost programa široj publici (više na <http://www.msu.hr/stranice/informacije-za-posjetitelje/10.html>).

Za prodaju ulaznica koristi se servis Ulaznice.hr, putem kojeg se ostvaruje i dodatna promocija kroz njihove digitalne kanale i društvene mreže. Započeli smo s pripremama za šestomjesečnu iskaznicu za posjetitelje MSU PASS.

III. Oglašavanje

Marketinške aktivnosti obuhvatile su različite oblike oglašavanja, uključujući:

- outdoor kampanje (Zagreb plakat)
- oglašavanje na radiju (Yammat, Radio Sljeme)
- oglasi u novinama i na portalima (Hanza media)

Medijski nas je pratila tvrtka Hanza media.

IV. Komercijalni najam prostora

Tijekom 2025. godine intenzivno smo se bavili komercijalnim najmom prostora, vodeći pri tome računa o kvaliteti i visokim standardima događanja. Komercijalni najam prostora predstavlja važnu nadopunu financijskih sredstava muzeja. Aktivnosti su uključivale pronalaženje i ugovaranje najma, kao i realizaciju događanja.

V. Nekomercijalni najam prostora

Marketing MSU-a aktivno je uključen u nekomercijalni najam prostora, odnosno organizaciju programa i događanja u organizaciji neprofitnih udruga, umjetničkih organizacija i/ili umjetnika.

VI. MSU rođendaonica

Pruža jedinstveno iskustvo proslave dječjih rođendana u MSU-u, za djecu od 3 do 13 godina. Poseban program u trajanju od dva sata, uz kreativno vodstvo stručnih animatora, održava se svakim radnim danom (osim ponedjeljka) te vikendom. Ovaj program doprinosi edukaciji najmlađih i razvoju njihove veze s muzejom.

VII. Reklamni artikli/MSU shop

Produkcijom raznovrsnih reklamnih artikala promovirali smo rad muzeja. u 2025. godini naglasak je stavljen na izložbu A. Kulunčić *Činiti svijet boljim mjestom*, za koju su realizirani reklamni artikli: plakat, torba, olovka.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej je tijekom 2025. godine posjetilo 85283 posjetitelja.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDV OJEN E ZBIRK E, LOKALITET I, STALNI POSTAVI I CENTRI ZA POSJETITELJE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DRUGI PROGRAMI (navesti koji ispod tablice)	NOĆMUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	15.432	38.321		6.173	59.926	5.786	17.249	2.322		25.357	85.283
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi,					0					0	0

umirovljenici ,...)											
GRUPE - odrasli (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S INVALIDITET OM (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)					0					0	0
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	9.2 59	22.9 92		3.703	35. 954	5.78 6	17.249	2.3 22		25.35 7	61.31 1
UKUPNO:	15. 43 2	38.3 21	0	6.173	59. 926	5.78 6	17.249	2.3 22	0	25.35 7	85.28 3

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %)

RH	111.425,23	2%
Lokalna samouprava	4.635.129,70	85%
EU	101.240,00	2%
Vlastiti prihodi	464.805,84	9%
Sponzorstvo	29.500,00	1%

Donacije	108.370,58	2%
UKUPNO	5.450.471,35	100%

15.2. Investicije (u EUR)

Kupljena imovina	368.347,89	82%
Donirana imovina	78.500,00	18%
UKUPNO	446.847,89	100%

16. OSTALE AKTIVNOSTI

16.1. Održavanje i prezentacija donacija

DONACIJA SILVANE SEISSEL

Ivana Kancir, voditeljica

Donacija Silvane Seissel, kao oblik osobne ostavštine, obuhvaća sve značajnije faze i umjetničke preokupacije arhitekta, urbanista, slikara i pedagoga Josipa Seissela nastale od 20-tih godina prošlog stoljeća pa sve do autorove smrti 1987. godine. Kako donacija nije otvorena za javnost, zbirka se sustavno obrađuje. Tijekom 2025. godine nastavio se rad na temeljnoj dokumentaciji – fotografiranju radova, digitalizaciji dia kolora i fotografija.

ARHIV TOŠO DABAC/MSU

Bella Rupena, voditeljica

Arhiv Tošo Dabac umjetnička je zbirka koja broji više od 160000 negativa, preko 2000 autorskih povećanja, vrijednu fotografsku opremu i biblioteku, te hemerotečnu građu. Jedna je od najcjelovitijih zbirki te vrste u svijetu jer je u njoj sačuvan opus Toše Dabca u cijelosti, jednog od najznačajnijih i najsvestranijih hrvatskih fotografa, dobitnika brojnih nagrada koji je izvršio velik utjecaj na razvoj domaće fotografije. Osim umjetničke, zbirka fotografija Toše Dabca ujedno ima i veliku dokumentarnu vrijednost jer svjedoči o povijesti Zagreba i naših krajeva. Obuhvaća najrazličitije teme, od portreta, umjetničkih djela i gradskog života do pejzaža i folklor. Prema podacima posljednje revizije umjetničke građe iz 2022. godine (br: 01-27/1-KL/rs od 26.1.2022.) i pripadajućim izmjenama i dopunama odluke (br: 01-27/1c-KL/rs od 19.5.2022.) broj inventirane i neinventirane građe iznosi 157 368. Od toga 33 173 predmeta su neinventirana. Ukupan broj predmeta, umjetničke i arhivske građe (15005 jedinica) Arhiva Tošo Dabac iznosi 172373 predmeta. Prema odluci Inspektorata rada (Područni ured Zagreb), Služba za nadzor zaštite na radu, u prostoru zbirke Arhiv TD u Ilici 17, ustanovila je 26. ožujka 2019. neispravnost električnih instalacija u mjeri da je postala opasnost po sigurnost i zdravlje radnika. Po odluci zabrane rada u prostoru zbirke kojom se upravljalo *in situ*, cjelokupni je sadržaj umjetničke zbirke Arhiv Tošo Dabac morao biti preseljen u prostor MSU-a, a prostor u Ilici 17 zatvoren je za javnost. Kompletan fotografski fundus zbirke zajedno s arhivskim ormarima sada je smješten u čuvaonice MSU-a.

Preventivna zaštita

Fotograđa, negativi i autorska povećanja, većim su dijelom preventivno zaštićeni ovojnicama i sortirani u beskiselinske kutije prema tematskim cjelinama. Tijekom 2025. godine nastavljen je rad na preventivnoj zaštiti fotograđe – ulaganje negativa, kontaktnih povećanja, c/b fotografija i probnih povećanja manjih i većih formata u beskiselinske ovojnice, prepisivanje starih inventarnih oznaka, identifikacija i klasifikacija tema/motiva. Ukupno je preventivno zaštićeno 13436 jedinica fotografskog gradiva: negativi, dijapozitivi i stakleni negativi i zamijenjeno je 50 beskiselinskih spremnika za negative. Nabavljene su beskiselinske kutije odgovarajućeg formata, spremnice za staklene negative i pergaminske vrećice. Na preventivnoj zaštiti građe radila je kustosica kustosica i voditeljica zbirke Bella Rupena i muzejska tehničarka Višnja Igrec.

Stručna obrada muzejske građe

U Zbirci, Arhiv Tošo Dabac kontinuirano se radi na digitalizaciji i digitalnoj obradi fotografske i dokumentarne građe, prvenstveno zbog preventivne zaštite izvornika i digitalne preglednosti građe za potrebe inventiranja, za retrospektivnu izložbu Toše Dabca kao i potraživanja određenih tema za stručnu pomoć - za izložbe,

objavljivanja ili istraživački rad korisnika građe zbirke i slično. Digitalizirano je ukupno 2007 jedinica fotograđe. Skenovi su preglednog karaktera, skenirani u rezoluciji 600 dpi, u JPG formatu.

Posudbe i davanje na uvid

Ukupno 37 korisnika tijekom 2025. zatražilo je stručnu pomoć, uvid u građu i dokumentaciju Toše Dabca te prava objave građe iz fundusa zbirke.

Prava objave dana su:

- Gradski muzej Bjelovar, za potrebe izložbe Vojina Bakića *Princip nade*,
- Muzej naivne i marginalne umjetnosti (Jagodina, Srbija), za potrebe monografije Oto Bihalji-Merin i prateća monografije umjetnika Lazara Vujaklije povodom izložbe Lazara Vujaklije *Protest prema sebi*,
- Galerija Prica u Samoboru, za potrebe izložbe *Umjetnost u oblacima*,
- Hrvatsko dizajnersko društvo, za potrebe izložbe *Zagrebački velesajam: Vizualne komunikacije i oblikovanje 1950/60-ih* u HDD galeriji,
- Udruga Mreža antifašistkinja Zagreb, za potrebe izložbe *80 godina pobjede nad fašizmom – slučaj Zagreb*,
- gostovanje izložbe *Narodne nošnje kroz objektiv Toše Dabca* u Galeriji Hrvatskog doma hercega Stjepana Kosače Mostaru (Trg Hrvatskih velikana bb, 88000, Mostar, Bosna i Hercegovina) u organizaciji KUC Travno Zagreb i Centra za tradicijsku baštinu,
- MSU, za potrebe izložbe *GEFF 63-69: Od antifilma do crnog vala*.

Ustupanje građe za publikacije (uz pripremu, davanje građe na uvid, digitalizaciju negativa)

Izdavanjem prava za objavu Dabčevih fotografija Arhiv TD je sudjelovao u izdavanju nekoliko publikacija:

- Hrvatski državni arhiv - znanstvena monografija o Pionirskim željeznicama u Zagrebu (Maksimir i Dubrava),
- Hrvatski restauratorski zavod - znanstvena objave u godišnjaku / časopisu Portal,
- Leksikografski zavod Miroslav Krleža - ilustriranja edicija Hrvatska enciklopedija (internetsko izdanje), Hrvatski biografski leksikon (tiskano izdanje) i Hrvatska tehnička enciklopedija (tiskano i internetsko izdanje),
- Matica hrvatska - knjiga Mladena Klemenčića *Zagrebački štikleci*,
- Stefano Perugino: *Working at the Margins in Interwar Yugoslavia*, znanstvena monografija u nakladi Purdue University Press,
- Ena Kukić: *Memoryscapes of post-Yugoslavia: Spatial Framework of Collective Memory*, doktorska disertacija na Arhitektonskom fakultetu u Grazu,
- Milan Vukašinović: *Subjects and Space in Roman and Serbian Land: Ideology and Worldmaking in the Thirteenth Century*, znanstvena monografija u izdanju Edinburgh University Pressa.

Ostalo:

- Gradsko dramsko kazališta "Gavella" - predstava Rondo Zvonimira Berkovića u režiji Janka Rakoša,
- Školska knjiga - bilježnica za filmsku i medijsku pismenost Svjetlo, kamera, akcija 3 i 4, autorice Dubravke Kalinić Lebinec.

ZBIRKA RICHTER

Morana Matković, kustosica

Posudbe i davanje na uvid

U 2025. godini uvid u građu zatražilo je ukupno 9 korisnika, za sljedeće tematske jedinice i potrebe:

Predmet: fotografija rada *Sinturbanizam (Synthurbanism)*. 1962-63. (*perspektivni prikaz zigurata*)

Potreba: Fotografija navedenog rada korištena je za naslovnicu zimskog izdanja časopisa „Texas Architect Magazine“. Zimskog izdanje je bilo tematski definirano, a naslov izdanja je bio „Utopia“.

Predmet: fotografije rada *Reljefometar*

Potreba: Fotografije su se koristile u prezentaciji predavanja na CAA konferenciji (College Art Association).

Predmet: dokumentacija iz arhiva vezana uz projekt Savlje, 1997.

Potreba: Istraživanje za potrebe izrade seminarskog rada iz kolegija o održivom prostornom i urbanističkom planiranju.

Predmet: dokumentacija iz arhiva vezana uz projekt Savlje, 1997.

Potreba: Istraživanje za potrebe osmišljavanja interpretativne istraživačke igre Novim Zagrebom. Istraživali su se zaboravljeni i ostvareni umjetnički radovi i urbanistički projekti moderne i suvremene umjetnosti na prostoru Novog Zagreba uz rijeku Savu.

Predmet: dopisnički angažman Vjenceslava Richtera u časopisu L'Architecture d'aujourd'hui (AA) i korespondencija sa suradnicima iz navedenog časopisa
Potreba: objavljivanje znanstvenog rada

Predmet: arhivska građa vezana uz projekte Sinturbanizam i Heliopolis
Potreba: Istraživanje za doktorat na temu *Speculative Optimism and Countercultural Criticism in Yugoslav Design from 1950s to 1980s*.

Predmet: Nacrti kuće Richter i svi relevantni tekstovi vezani uz kuću i stambenu arhitekturu Vjenceslava Richtera
Potreba: Izrada seminarskog rada u sklopu kolegija „Istraživanja, seminari, projekti: Povijest arhitekture“.

Predmet: fotografije projekta Muzej revolucije
Potreba: Izrada prezentacije za predavanje o neizvedenim projektima muzeja u Europi.

Predmet: fotografije i skenovi projekta Sinturbanizam
Potreba: Fotografije su ilustracija uz tekst u katalogu 50. zagrebačkog salona arhitekture koji će biti objavljen 2026. godine. Autor teksta za koji su potrebne ilustracije je Maroje Mrduljaš.

Izložbena djelatnost

- Vidi izložbena djelatnost MSU – Izložbe u Zbirci Richter

Edukativna djelatnost

Vodstva za građanstvo:

Svaki posjetitelj Zbirke Richter dolaskom u Zbirku ima priliku saznati sve o kući i Zbirci Richter, kao i o aktualnoj izložbi, kroz vodstva koja izvode studenti zaposleni kao čuvari i vodiči te povremeno i kustosica. Zbirka Richter njeguje direktnu komunikaciju sa svim svojim posjetiteljima tako da se vodstva izvode za svakog posjetitelja, ukoliko je zainteresiran za vodstvo – nebitno je li riječ o jednoj osobi ili više njih.
Ulaz u Zbirku je besplatan, jednako kao i vodstva.

Specijalna vodstva:

Naziv programa: Što ima gradu?

Termin realizacije: 12.4.2025. i 20.12.2025.

Program provodi udruga 90-60-90 – Platforma za suvremenu umjetnost, a osmišljen je kako bi pružio mladima priliku da kroz šetnje gradom, svake druge subote, obidu različite galerije i muzeje. Program je prilika za upoznati se s likovnim umjetnostima i razbiti predodžbu o izložbama kao nečemu nezanimljivom ili nerazumljivom. Šetnje su osmišljene na način da su atraktivne za mlade, a stručni vodiči u galerijama dodatno objašnjavaju kontekst i umjetničke radove, što obogatiti njihovo znanje o likovnoj kulturi. Šetnje se organiziraju unutar „kvarta“ (specifičnih zona Zagreba) tako da ukoliko je organizirana šetnja u šetnji su uključeni Galerija VN, galerija MUO i zbirka Richter. Zbirka Richter je sudjelovala 2 puta u 2025. godini – jednom predstavljajući izložbu SintArt 18, a drugi put SintArt 19.

Predavanja

ALU u gostima - edukativni programi na primjeru Zbirke Richter

Termin realizacije: 3.4.2025.

Predavači: doc. art. Ida Loher, Lea Plašćar, Morana Matković

Nastava Nastavničkog odsjeka Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu održala se u Zbirci Richter kako bi studenti mogli na primjeru Zbirke saznati koje modele edukacije Zbirka primjenjuje i kako bi im Zbirka poslužila kao materijal za izradu radnih zadataka koje bi mogli koristiti u nastavi likovne kulture.

MSU otvoren mladima 2025

Termin realizacije: 28.5.2025.

MSU otvoren mladima je edukativni projekt MSU-a namijenjen je mladima koji se nalaze u procesu osobnog i profesionalnog formiranja, u kojem važno mjesto imaju obrazovne institucije te je posebno osmišljen za

studente Filozofskog fakulteta, Akademije likovnih umjetnosti i Arhitektonskog fakulteta, odnosno za mlade koji su zainteresirani za područje umjetnosti i kulturne baštine. Cilj projekta „MSU otvoren mladima“ je ostvariti iskustveno učenje kroz neformalno obrazovanje te potaknuti razvoj stručnih kompetencija mladih u sektoru kulture. Zbirka Richter sudjelovala je u programu realizirajući 2 predavanja: 1) Što je Zbirka Richter? - upoznavanje s prostorom i arhitektom (predavači: Morana Matković, Lea Plaščar); 2) Eksperiment kao metoda - uvođenje u kontekst djelovanja Richtera kao arhitekta i umjetnika te Zbirke kao izložbenog prostora koji aktualno programski nastavlja s umjetničkim eksperimentiranjem i istraživanjem (predavači: Morana Matković, Lea Plaščar).

Radionice i igraonice

Kako stvoriti grad gravitacijskim crtežem?

Termin: 7.5.2025.

Sudionici: Osnovna škola Malešnica (2 razredna odjela; niži razredi osnovne škole)

Voditeljice: Morana Matković, Lea Plaščar

Gravitacijski crtež nastaje pomicanjem papira kako bi razliveni tuš i boja, vođeni gravitacijom, stvorili nove oblike. Koristeći plavu, zelenu i crnu boju razlijevanjem stvaramo potoke, ulice i zelene površine, a potom osmišljavamo organizaciju grada crtajući kuće na gravitacijskom crtežu.

Posebni dugoročni edukativni programi:

RAP 3 – nastava Arhitektonskog fakulteta

Kolegij: Radionica arhitektonskog projektiranja 3

Vrijeme realizacije: zimski semestar ak.god. 2024/2025. i 2025/2026.

Voditelj: Idis Turato

Suradnica: Morana Matković

Od 2020. godine u prostoru Zbirke Richter realizira se nastava u sklopu kolegija Radionica arhitektonskog projektiranja 3 pod vodstvom profesora Idisa Turata. U prostoru Zbirke održavaju se predavanja i seminarski rad, a suradnja svake godine rezultira izložbom studentskih radova nastalih na kolegiju koja se realizira u siječnju (na kraju prvog semestra). U sklopu kolegija, kroz rad s kustosicom Zbirke, studenti osmišljavaju dizajn i postav izložbe i prezentacije svojih radova i na taj način stječu prva iskustva vezana uz postav izložbi.

UMJETNOST I DJECA / ARTE E BAMBINI

Realizacija programa: Zbirka Richter (Morana Matković - voditeljica, Lea Plaščar, Tin Marušić) i DV Špansko (Lana Gospodnetić – voditeljica, odgajateljice i odgajatelji)

Termin realizacije: siječanj – srpanj 2025.

Dobna skupina: predškolski uzrast

Djetinjstvo bogato umjetničkim i kulturnim aktivnostima, kod djece potiče kreativnost i slobodno izražavanje, utječe na razvoj osobnih stavova i vrijednosti, doprinosi razvoju osjećaja za estetiku te razvija kritičko mišljenje i vizualnu pismenost. Upravo su to ciljevi edukativnog projekta „Umjetnost i djeca / Arte i bambini“ koji se od 2015. provodi u Dječjem vrtiću Špansko. U ugodnom i sigurnom okruženju, djecu kroz program potičemo da se, bez straha i srama likovno izraze na način koji njima odgovara te istražuju mogućnosti ponuđenih likovnih materijala i tehnika. Kao motivaciju i inspiraciju koristimo kontinuirano umjetnička djela Vjenceslava Richtera kao i drugih umjetnika pod čijim je utjecajem Richter stvarao ili koji su bili Richterovi suradnici. Posebnost programa je i činjenica da se paralelno izvodi na 2 jezika – na hrvatskom i talijanskom jeziku jer vrtićka skupina s kojom radimo uči talijanski kao drugi jezik. Program se realizira u kontinuitetu od siječnja do lipnja u DV Špansko, uz povremene dolaske djece ili u Muzej suvremene umjetnosti ili u Zbirku Richter, te odlazak kustosice i suradnika Zbirke Richter u DV Špansko. Rad na projektu kulminira završnom izložbom polaznika programa koja se realizira u lipnju u vrtu Zbirke Richter.

Koncerti i priredbe

Jazz na Vrh: Serafini – Rupena Circle

Termin realizacije: 20.9.2025.

Rujan je tradicionalno rezerviran za jazz u parku skulptura Zbirke Richter. Dvanaesto izdanje glazbenog projekta „Jazz na Vrh“ ugostit će kvartet Serafini – Rupena Circle. Iz dugogodišnjeg prijateljstva i brojnih suradnji napokon se pojavila prilika da Serafini i Rupena okupe sastav s kojim mogu stvoriti neki njihov zvuk. Za „Jazz na Vrh“ Serafini i Rupena predstaviti će svoje aranžmane njima dragih jazz standarda i nekih autorskih kompozicija. Glazbeni projekt „Jazz na Vrh“ održava se u parku skulptura Zbirke Richter, koji je arhitekt

Vjenceslav Richter zamislio kao prostor namijenjen različitim umjetničkim sadržajima. Na dan koncerta (od 11:00 do 20:00) posjetitelji mogu razgledati park skulptura, stan arhitekta, kao i aktualnu izložbu u Zbirci.
Web: <http://www.msu.hr/dogadanja/jazz-na-vrhu-serafini-rupena-circle/1809/hr.html>

16.2. Ostalo

Performans Nikoline Komljenović, *Objekt u subjekt prelazi #kralježnica*, održan 11. 1. 2025. u Kulturnom centru u Osijeku, te 7. i 8. studenog u dvorani Gorgona MSU-a, u sklopu projekta „Vidljive“, kustosica: Ana Škegro

Performans Tajči Čekade, *Vijest*, online rad u sklopu projekta „Vidljive“, kustosica: Ana Škegro

Timo Herbst: *Autogestion – Common Places / Samoupravljanje – zajednički prostori*

Kustosica: Ana Škegro

Na južnom platou Muzeja suvremene umjetnosti predstavljena je nova umjetnička instalacija nastala u suradnji s njemačkim umjetnikom Timom Herbstom. Betonska skulptura prekrivena oslikom autora nastala je kao rezultat autorove istraživačke umjetničke rezidencije provedene u MSU Zagreb tijekom 2024. Za vrijeme rezidencijalnog boravka autor je istraživao modernističku arhitekturu Zagreba, s posebnim naglaskom na Novi Zagreb, s ciljem stvaranja crteža temeljenih na specifičnim elementima arhitekture oko MSU-a, od mnogobrojnih paviljona Zagrebačkog Velesajma do različitih elemenata pronađenih u pojedinim kvartovima Novog Zagreba kroz koje je vidljiv razvoj specifičnog zagrebačkog modernističkog stila te razvoj javnog odnosno kolektivnog prostora na tom području. Elementi Herbstovih oslika se preslaguju, pri čemu se forme stapaju jedna u drugu i stvaraju istovremeno kontinuiranu i fragmentiranu kompoziciju koja odzvanja suštinom zagrebačkih modernističkih oblika. Na površini betonske platforme mapirani su elementi arhitekture novozagrebačkih kvartova, tvoreći podlogu za kontemplaciju, interpretaciju i aktivno korištenje urbanog novozagrebačkog prostora. Instalacija je otvorena za javnost 23. studenog 2025.

Plesni performans Mateje Bučar *Na pravoj liniji*, izveden je u sklopu izložbe *Ples, otpor, (ne)rad. Kulturni, politički i umjetnički aspekti plesa za vrijeme i nakon Jugoslavije.*, 18.2.2025., koordinacija izvedbe: Jasna Jakšić